

Burmistrz Ornety

**Uzasadnienie do Uchwały Nr Rady Miejskiej w Ornecie z dnia
.....**

Orneta, data sierpień 2026 r.

Główny projektant:	dr inż. arch. Wanda Łaguna; upr. urb. nr 1614
Zespół projektowy:	Projektant: mgr inż. arch. Anna Kostka; upr. urb. nr 1664 Asystenci: mgr inż. arch. Dominika Krefta inż. arch. Karolina Balcerak
Opracowania branżowe:	Ekofizjografia i prognoza oddziaływania na środowisko: mgr inż. arch., inż. arch. kraj. Izabela Sudujko

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY	6
1.1.	PRZEDMIOT OPRACOWANIA	6
1.2.	PODSTAWY PRAWNE	6
1.3.	STRUKTURA UZASADNIENIA DO PLANU OGÓLNEGO	7
1.4.	ZAKRES USTALEŃ PLANU OGÓLNEGO	8
1.5.	PROCEDURA SPORZĄDZENIA PLANU OGÓLNEGO	9
2.	UWARUNKOWANIA PLANU OGÓLNEGO	10
2.1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY	10
2.1.1.	POŁOŻENIE I OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA	10
2.1.2.	STRUKTURA FUNKCJONALNO PRZESTRZENNA	11
2.1.3.	LUDNOŚĆ	13
2.1.4.	PLANOWANIE PRZESTRZENNE	13
2.2.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY:	14
2.2.1.	POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY OKREŚLONA W STRATEGII ROZWOJU GMINY	14
2.2.2.	USTALENIA PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA	15
2.2.3.	ZNAJDUJĄCE SIĘ NA OBSZARZE GMINY FORMY OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY	19
2.2.4.	OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE ORAZ PASY O SZEROKOŚCI 50 M OD STOPY WAŁU	27
2.2.5.	OBSZARY GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH	29
2.2.6.	TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY	29
2.2.7.	STREFY OCHRONNE UJĘĆ WODY	31
2.2.8.	OBSZARY OCHRONNE ZBIORNIKÓW WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH	32
2.2.9.	TERENY GÓRNICZE I OBSZARY GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI	32
2.2.10.	UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN	32
2.2.11.	KOMPLEKSY PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNE BEZZBIORNIKOWE MAGAZYNY SUBSTANCJI	34
2.2.12.	OBSZARY UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ	34
2.2.13.	ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY, LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ, LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW ORAZ DOBRA KULTURY WSPÓŁCZESNEJ	34
2.2.14.	OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I STREFY OCHRONNE	40
2.2.15.	TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE	40
2.2.16.	OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA	41
2.2.17.	OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	42
2.2.18.	OBSZARY ZDEGRADOWANE I OBSZARY REWITALIZACJI	43
2.2.19.	OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI ORAZ OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ	45
2.2.20.	GRUNTY ROLNE STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III ORAZ GRUNTY LEŚNE	46
2.2.21.	ZAKŁADY O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ	48
2.2.22.	OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO	48
2.3.	ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCYCH I PLANOWANYCH OBIEKTÓW INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ WRAZ Z OBOWIĄZUJĄCYMI DLA NICH OGRANICZENIAMI W ZAGOSPODAROWANIU	49
2.3.1.	INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA	49
2.3.2.	INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA	53
2.3.3.	INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	56
2.4.	REKOMENDACJE I WNIOSEK ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM ORAZ KRAJOBRAZY PRIORYTETOWE	61

2.5.	OPRACOWANIE EKOFIZJOGRAFICZNE W ZAKRESIE WYMAGAŃ, O KTÓRYCH MOWA W ART. 72 UST. 1–3 USTAWY Z DNIA 27 KWIEŃNIA 2001 R. – PRAWO OCHRONY ŚRODOWISKA	73
2.6.	OBOWIĄZUJĄCE MIEJSKOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	79
2.7.	ZAPOTRZEBOWANIE NA NOWĄ ZABUDOWĘ	82
2.7.3.	PROGNOZOWANA POWIERZCHNIA UŻYTKOWA MIESZKAŃ W GMINIE NA JEDNEGO MIESZKAŃCA P ₂₀	84
2.7.4.	OBLICZENIE ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ MIESZKANIOWĄ W GMINIE ZAP	84
2.8.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH	84
2.8.1.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW MIESZKANIOWYCH OBJĘTYCH MPZP	85
2.8.2.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW POŁOŻONYCH W GRANICACH OBSZARÓW UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY POZA GRANICAMI MPZP	90
2.8.3.	CHŁONNOŚĆ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH W OBSZARZE STREF WIELOFUNKCYJNYCH MIESZKANIOWYCH POZA OBOWIĄZUJĄCYMI MPZP I POZA OBSZARAMI UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY	91
2.9.	PODSUMOWANIE CHŁONNOŚCI TERENÓW NIEZABUDOWANYCH	91
2.10.	PORÓWNANIE ZAPOTRZEBOWANIA NA NOWĄ ZABUDOWĘ Z CHŁONNOŚCIĄ TERENÓW NIEZABUDOWANYCH	92

3. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO **92**

3.1.	WYJAŚNIENIA	92
3.1.1.	PRZYCZYNY WYZNACZENIA STREF PLANISTYCZNYCH	93
3.1.2.	PRZYCZYNY WYZNACZENIA OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY LUB OBSZARU ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ	93
3.1.3.	SPOSÓB UWZGLĘDNIENIA UWARUNKOWAŃ ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY	95
3.1.3.1.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ GMINY OKREŚLONĄ W STRATEGII ROZWOJU GMINY NA LATA 2023-2030	95
3.1.3.2.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE POLITYKĘ PRZESTRZENNĄ GMINY OKREŚLONĄ W PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA	95
3.1.3.3.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ FORM OCHRONY PRZYRODY ORAZ ICH OTULINY	96
3.1.3.4.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ OBSZARÓW SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ, WAŁÓW PRZECIWPOWODZIOWYCH ORAZ PASÓW O SZEROKOŚCI 50M OD STOPY WAŁU	97
3.1.3.5.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ OBSZARÓW GRUNTÓW ZMELIOROWANYCH	97
3.1.3.6.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ TERENÓW ZAGROŻONYCH RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI ORAZ TERENY, NA KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ TE RUCHY	97
3.1.3.7.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ STREF OCHRONNYCH UJĘĆ WODY	97
3.1.3.8.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ OBSZARÓW OCHRONNYCH ZBIORNIKÓW ŚRÓDLĄDOWYCH	97
3.1.3.9.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ TERENÓW GÓRNICZYCH I OBSZARÓW GÓRNICZE WRAZ Z FILARAMI OCHRONNYMI	97
3.1.3.10.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN	97
3.1.3.11.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA I PODZIEMNYCH BEZZBIORNIKOWYCH MAGAZYNÓW SUBSTANCJI	98
3.1.3.12.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBECNOŚĆ UZDROWISK ORAZ OBSZARY OCHRONY UZDROWISKOWEJ	98
3.1.3.13.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE ZABYTKI OBJĘTE FORMAMI OCHRONY LUB UJĘTE W WOJEWÓDZKIEJ LUB GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW	98
3.1.3.14.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREFY OCHRONNE	100
3.1.3.15.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE TERENY ZAMKNIĘTE I ICH STREFY OCHRONNE	100
3.1.3.16.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY OGRANICZONEGO UŻYTKOWANIA	100
3.1.3.17.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI LUB REMEDIACJI	100
3.1.3.18.	USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY ZDEGRADOWANE I REWITALIZACJI	100

3.1.3.19. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY CICHE W AGLOMERACJI I OBSZARY CICHE POZA AGLOMERACJĄ	100
3.1.3.20. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY GRUNTÓW ROLNYCH STANOWIĄCE UŻYTKI ROLNE KLAS I-III I LEŚNE	100
3.1.3.21. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE LOKALIZACJĘ ZAKŁADÓW O ZWIĘKSZONYM I DUŻYM RYZYKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ	100
3.1.3.22. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE OBSZARY PASA NADBRZEŻNEGO, W TYM W SZCZEGÓLNOŚCI PASA TECHNICZNEGO	101
3.1.3.23. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE LOKALIZACJĘ INFRASTRUKTURY	101
3.1.3.24. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE REKOMENDACJE I WNIOSKI ZAWARTE W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM	102
3.1.3.25. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO UWZGLĘDNIAJĄCE REKOMENDACJE Z EKOFIZJOGRAFII	102
3.1.4. PRZYCZYNY USTALENIA GMINNYCH STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH	105
3.1.4.1. GMINNY KATALOG STREF PLANISTYCZNYCH	105
3.1.4.2. GMINNE STANDARDY DOSTĘPNOŚCI INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	108
4. PODSUMOWANIE	108
5. SPIS MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH	108
6. SPIS MATERIAŁÓW KARTOGRAFICZNYCH	112
7. SPIS TABEL WYSTĘPUJĄCYCH W TEKŚCIE	113
8. SPIS RYSUNKÓW WYSTĘPUJĄCYCH W TEKŚCIE	113
9. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	114

1. WPROWADZENIE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest plan ogólny gminy Orneta.

Kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na terenie gminy, w tym uchwalanie gminnych aktów planowania przestrzennego, jakim jest w szczególności plan ogólny, należy do zadań własnych gminy. W świetle powyższego, posiadanie przez gminę planu ogólnego jest warunkiem spełnienia powierzonych gminie obowiązków w zakresie władztwa planistycznego (art. 3 ust. 1 upzp).

Rada gminy uchwała plan ogólny dla obszaru całej gminy, w jej granicach administracyjnych, z wyłączeniem terenów zamkniętych innych niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu (art. 13a ust. 1 upzp).

Plan ogólny jest aktem prawa miejscowego. Ustalenia planu uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, są one również podstawą prawną do wydania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu (art. 13a ust. 5 upzp). Powyższe dokumenty stanowią podstawę formalną i merytoryczną do wydawania decyzji o pozwoleniu na budowę, które są początkiem realizacji inwestycji na terenie gminy. W myśl obowiązujących przepisów decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu będą mogły być wydawane jedynie w obszarze uzupełnienia zabudowy, który to gmina ma prawo, ale nie obowiązek, wyznaczyć w planie ogólnym (art. 13a ust.4 upzp).

Posiadanie przez gminę planu ogólnego jest koniecznością również dlatego, że Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (w przypadku miasta i gminy Orneta ostatnia zmiana studium przyjęta Uchwałą Nr BRM.0007.20.2023 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 31 maja 2023 r.) zachowa moc do dnia wejście w życie planu ogólnego, jednak nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2026 r. (art. 65 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 1688, z 2024r. poz. 1824, z 2025r. poz. 527, 1668) znowelizowana 4 kwietnia 2025 r. (Dz. U. 2025 poz. 527). Plan ogólny w pewnym zakresie (przeznaczenia terenów, sposobu ich zagospodarowania i warunków zabudowy) zastąpi dotychczas obowiązujące Studium.

Dla skutecznego prowadzenia polityki przestrzennej w gminie konieczne jest posiadanie planu ogólnego. Wychodząc z tego założenia, Rada Miasta Orneta przystąpiła do sporządzenia projektu planu ogólnego.

Dokument planu został opracowany z uwzględnieniem między innymi: lokalnych uwarunkowań przestrzennych, ustaleń wynikających z planu zagospodarowania przestrzennego województwa, strategii rozwoju gminy, z ustaleń obowiązujących planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego, istnienia obszarów chronionych oraz rozmieszczenia istniejących i planowanych elementów infrastruktury społecznej, technicznej i transportowej.

Plan ogólny sporządzony został w formie danych przestrzennych o których mowa w art. 67a upzp.

1.2. Podstawy prawne

Plan ogólny gminy Orneta sporządzony został na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz na podstawie Uchwały Nr BRM.0007.47.2024 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 sierpnia 2024 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Orneta.

Podstawowymi aktami prawnymi, które uwzględniono sporządzając projekt planu są:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940, z 2025 r. poz. 527, 680, 1668, 1847, z 2026 r. poz. 24); [Dziennik Ustaw 2024 r. poz. 1130](#); [Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym \(sejm.gov.pl\)](#) – w tekście dokumentu określona skrótem - **upzp**;

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758, z 2024 r. poz. 1775); ([Dz. U. poz. 2758](#)) ([Dz. U. poz. 1775](#));

- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729); ([Dz. U. poz. 729](#));

- Rozporządzeniem z dnia 26 października 2020 r. Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1916, z 2023 r. poz. 2409). ([Dz. U. poz. 2409](#)).

1.3. Struktura Uzasadnienia do planu ogólnego

W myśl przepisów (art. 13.h ust. 1 upzp) z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej.

Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera wyjaśnienie:

1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3;

2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym – w przypadku ich wyznaczenia;

3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;

4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b.

Zgodnie z art. 13b ww. ustawy, uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy są uwzględniane przy określaniu ustaleń planu ogólnego.

Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy uwzględnione w planie ogólnym to:

- polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy;

- ustalenia planu zagospodarowania województwa;

- znajdujące się na obszarze gminy: formy ochrony przyrody oraz ich otuliny; obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50m od stopy wału; obszary gruntów zmeliorowanych; tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy; strefy ochronne ujęć wody, obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych; tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi; udokumentowane złoża kopalin, kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji; obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej; zabytki objęte formami ochrony lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej; obszary pomników zagłady i strefy ochronne; tereny zamknięte i ich strefy ochronne; obszary ograniczonego użytkowania; obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji; obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji; obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją; grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne; zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej; obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego.

- rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu;
- rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe;
- opracowanie ekofizjograficzne;
- zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Część graficzną uzasadnienia stanowi prezentacja graficzna (art. 13h ust. 3 upzp):

1. danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1 upzp;
2. granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne;
3. obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3, przy czym, jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych.

Część graficzną uzasadnienia planu ogólnego może stanowić prezentacja graficzna obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 4.

Część graficzną uzasadnienia sporządza się w postaci elektronicznej w obowiązującym państwowym systemie odniesień przestrzennych, w skali nie mniejszej niż 1:25 000 (art. 13h ust. 5 upzp).

Prezentacja graficzna danych przestrzennych do planu ogólnego zastała przedstawiona na:

ZAŁĄCZNIKU DO UZASADNIENIA NR 1 - UWARUNKOWANIA PLANU OGÓLNEGO

ZAŁĄCZNIKU DO UZASADNIENIA NR 2 - USTALENIA PLANU OGÓLNEGO

ZAŁĄCZNIKU DO UZASADNIENIA NR 3 – USTALENIA PLANU OGÓLNEGO NA TLE UWARUNKOWAŃ

1.4. Zakres ustaleń planu ogólnego

Ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając granice obszaru, dla którego uchwała się plan ogólny, oraz uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b upzp, aktualne na dzień nie wcześniejszy niż dzień wystąpienia o opinie i uzgodnienia (art. 13ba upzp), o których mowa w art. 13i ust. 3 pkt 5 upzp.

Ustaleniami planu ogólnego są:

- **Strefy planistyczne** (art. 13c upzp) W gminnym katalogu stref planistycznych, wynikającym z przepisów, znajduje się 13 stref planistycznych.
- **Gminne standardy urbanistyczne** (art.13e upzp), które obejmują **gminny katalog stref planistycznych** oraz mogą obejmować **gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej**. W gminnym katalogu stref planistycznych (art.13e ust. 2) upzp) ustala się: profil funkcjonalny stref planistycznych (podstawowy i dodatkowy) oraz w zależności od obowiązku i potrzeb **parametry zagospodarowania przestrzennego** takie jak: wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej (art. 13e ust. 2 pkt 3 upzp). Gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej to zasady zapewnienia dostępu do obiektów infrastruktury społecznej: szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej (art. 13f ust. 1 upzp). Przy czym są to ustalenia fakultatywne.

- Fakultatywnymi ustaleniami planu ogólnego mogą również być obszary uzupełnienia zabudowy (art. 13a ust. 4 pkt 2 lit. a upzp) lub obszary zabudowy śródmiejskiej (art. 13a ust.4 pkt 2 lit. b upzp).

1.5. Procedura sporządzenia planu ogólnego

Projekt planu ogólnego gminy Orneta został sporządzony z zachowaniem wymogów proceduralnych określonych w przepisach. W ramach procedury sporządzenia planu kolejno (art. 13i upzp):

- podjęto uchwałę o przystąpieniu (Uchwała Nr BRM.0007.47.2024 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 sierpnia 2024 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Orneta);
- ogłoszono w określony w ustawie sposób o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego, określając sposoby i miejsca składania wniosków do projektu planu ogólnego oraz termin ich składania;
- zawiadomiono o podjęciu uchwały o przystąpieniu do sporządzania planu ogólnego instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu planu ogólnego, określając termin składania wniosków do projektu planu ogólnego;
- przeprowadzono analizę złożonych wniosków do planu ogólnego pod kątem możliwości ich uwzględnienia;
- sporządzono projekt planu ogólnego wraz z uzasadnieniem oraz prognozą oddziaływania na środowisko;
- uzgodniono i zaopiniowano projekt planu ogólnego zgodnie z przepisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- wprowadzono zmiany do projektu planu ogólnego wynikające z uzyskanych uzgodnień i opinii;
- ogłoszono w sposób określony w ustawie o rozpoczęciu konsultacji społecznych;
- wykonano wykaz wniosków do projektu planu ogólnego wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem;
- przeprowadzono konsultacje społeczne, a następnie wprowadzono zmiany do projektu planu ogólnego wynikające z tych konsultacji;
- spośród możliwych do wyboru minimum trzech form konsultacji społecznych (art.8i ust. 1 upzp) wybrano: zebranie uwag, otwarte spotkanie poprzedzone prezentacją projektu planu ogólnego, raz dyżur projektanta.
- przeanalizowano potrzebę poniesienia w niezbędnym zakresie czynności opiniowania i uzgadniania planu ogólnego;
- przedstawiono Radzie Miasta projekt planu ogólnego wraz z raportem podsumowującym przebieg konsultacji społecznych, zawierający wykaz zgłoszonych uwag wraz z propozycją ich rozpatrzenia i uzasadnieniem oraz protokoły z czynności przeprowadzonych w ramach konsultacji;

Plan ogólny gminy Orneta, jako dokument wymagający przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, został sporządzony zgodnie z wymogami ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Wobec powyższego zasadne było przyjęcie planu ogólnego gminy Orneta.

2. UWARUNKOWANIA PLANU OGÓLNEGO

2.1. Ogólna charakterystyka gminy

2.1.1. Położenie i ogólna charakterystyka

Gmina Orneta jest gminą miejsko-wiejską, położoną w województwie warmińsko-mazurskim, w powiecie lidzbarskim. Miasto Orneta jest siedzibą władz. Obszar gminy zajmuje powierzchnię **ok. 24 424 ha** (GUS - Bank Danych Lokalnych – wg. GUS stan na 2024) z czego ok. 963 ha zajmuje miasto Orneta. Podstawę osadnictwa stanowią miejscowości podstawowe w liczbie 26, w tym GUS wymienia 21 sołectw.

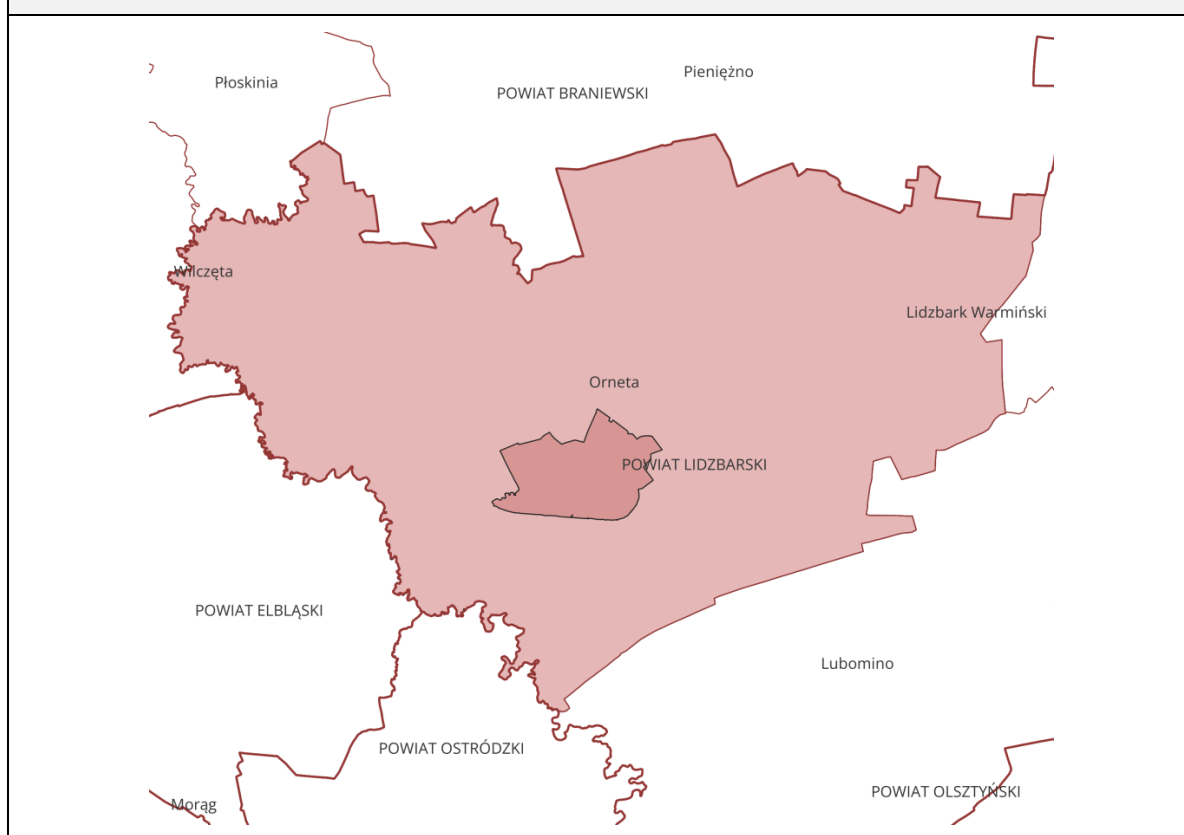
W granicach gminy znajdują się następujące miejscowości: Augustyny, Bażyny, Biały Dwór, Bogatyńskie, Chwałęcín, Dąbrówka, Drwęczno, Henrykowo, Karbowo, Karkajmy, Klusajny, Krosno, Krzykały, Kumajny, Miłkowo, Mingajny, Nowy Dwór, Opin, Osetnik, Wojciechowo, Wola Lipecka.

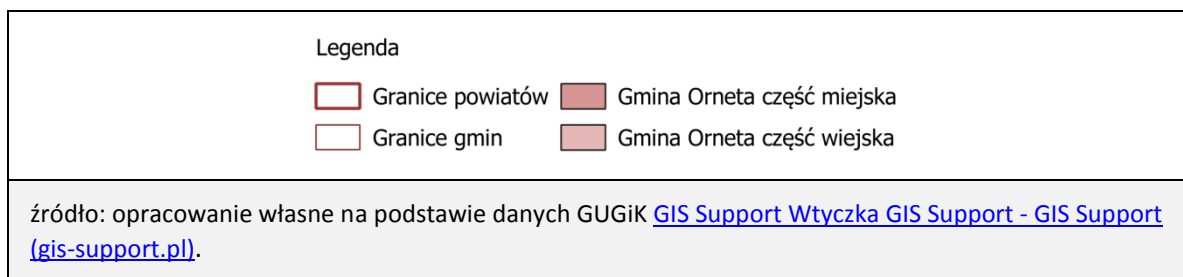
Jeśli chodzi o obręby geodezyjne to sama Orneta ma ich 5, pozostałe to: Augustyny, Bażyny, Bogatyńskie, Chwałęcín, Drwęczno, Gieduty, Henrykowo, Krosno, Krzykały, Kumajny, Miłkowo, Mingajny, Nowy Dwór, Opin, Osetnik, Wojciechowo - **Rysunek 2**.

Gmina położona jest w zachodniej części powiatu lidzbarskiego w województwie warmińsko-mazurskim.

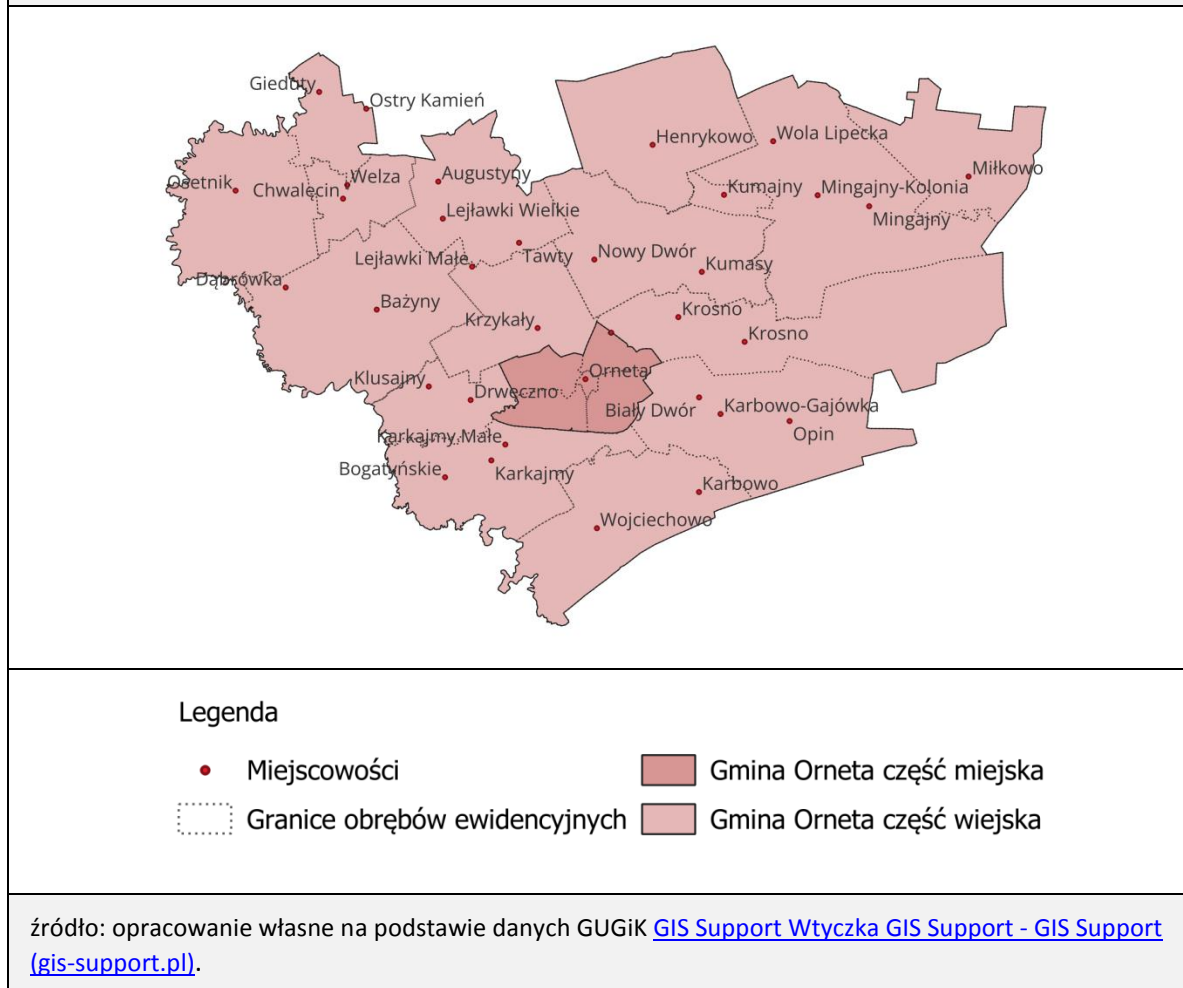
Sąsiednie gminy to: od północy Płoskinia i Pieniężno (powiat braniewski), od wschodu Lidzbark Warmiński - gmina wiejska (powiat lidzbarski), od południa Lubomino (powiat lidzbarski) i Miłakowo (powiat ostródzki) oraz od zachodu Godkowo (powiat elbląski) i Wilczęta (powiat braniewski) - **Rysunek 1**.

Rysunek 1. Położenie administracyjne gminy Orneta

Rysunek 2. Sołectwa i miejscowości gminy Orneta

2.1.2. Struktura funkcjonalno przestrzenna

W krajobrazie gminy dominują układy mozaikowe z udziałem pól, użytków zielonych (łąki, pastwiska), nieużytków oraz lasów, przeplatane terenami zabudowanymi miejscowości. Strukturę uzupełniają tereny wód: rzeki, dwa jeziora, zbiorniki wodne, stawy i rowy melioracyjne. Liczne cenne przyrodniczo obszary, należą do istotnych powiązań przyrodniczych w regionie, kraju oraz w obrębie zlewiska Morza Bałtyckiego. Znaczna ich część to prawem chronione formy ochrony przyrody.

W strukturze użytkowania i przeznaczenia terenów dominują użytki rolne stanowią ok. 54% całej powierzchni gminy, drugą pozycję z wynikiem ok. 38% zajmują grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, a ostatnie ok. 8%, zajmują pozostałe grunty, w tym ok. 1.8% wody.

Największym ośrodkiem osadniczym jest miasto Orneta, centrum administracyjno-usługowe, lokalny ośrodek gospodarczy. Na obszarze miasta oprócz dominującej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej występuje również zabudowa wielorodzinna, usługowa i produkcyjna oraz infrastrukturalna.

Na terenie gminy wiejskiej dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa. Rozmieszczenie zabudowań w poszczególnych miejscowościach układa się przeważnie wzdłuż dróg, kilka miejscowości zachowało historyczny układ owalnicowy. Występuje również rozproszone osadnictwo wiejskie o jednorodnej funkcji zagrodowej. Funkcja mieszkaniowo-usługowa uzupełniona jest o obiekty sakralne, usługi turystyki, drobną produkcję, obiekty rolnicze, nieliczne budowle przemysłowe i poprzemysłowe. W całej gminie zabudowa letniskowa oraz rekreacyjno-wypoczynkowa występuje sporadycznie w formie niewielkich budynków lub przyczep holenderskich głównie w okolicy jeziora Taftowo.

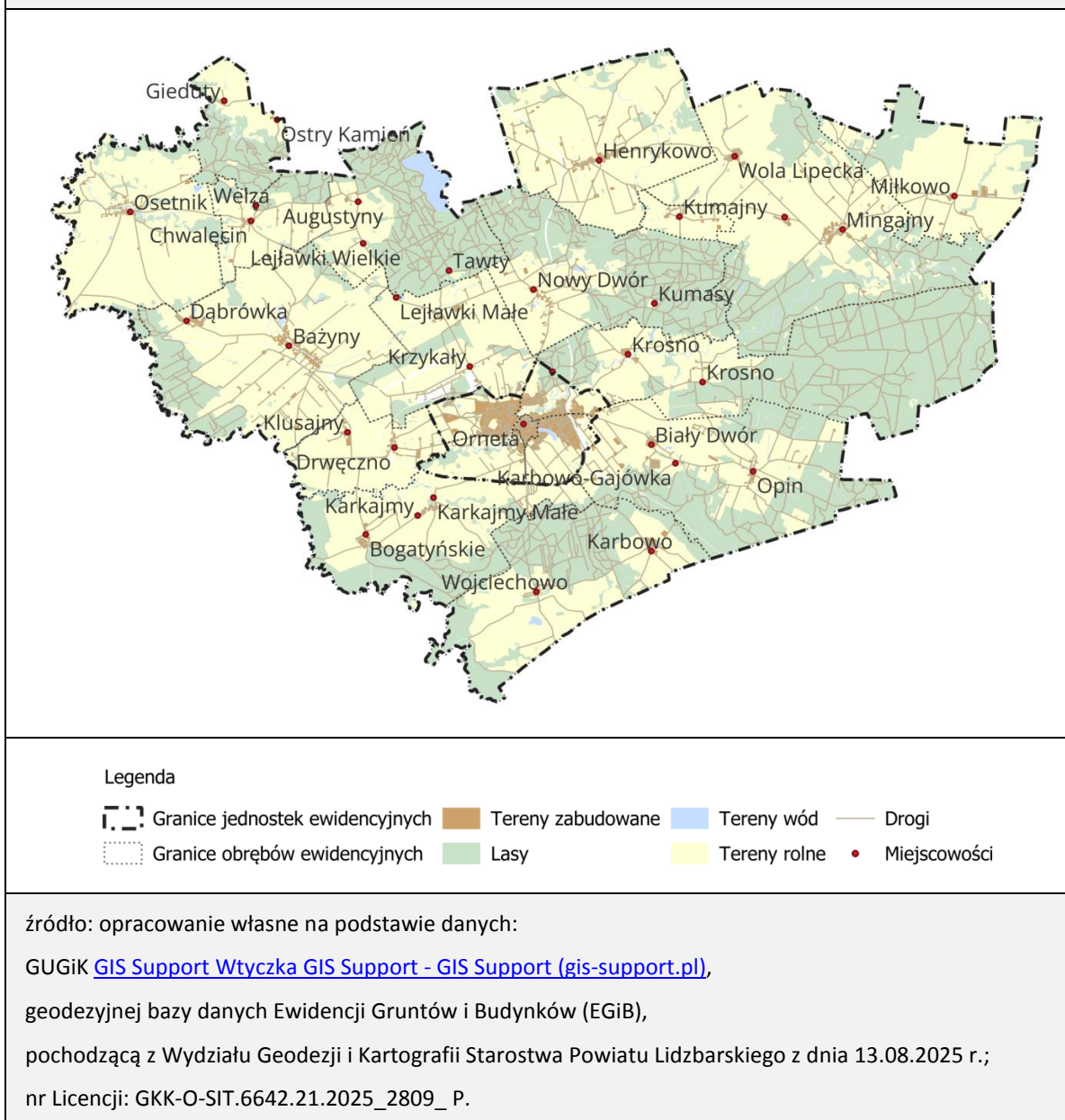
Na terenie gminy znajdują się liczne obiekty materialnego dziedzictwa kulturowego. Należą do nich zabytkowe obiekty budownictwa i architektury, układy przestrzenne i krajobrazowe (urbanistyczne, zespoły pałacowe, dworskie, folwarczne i parkowe, cmentarze i inne). Na szczególną uwagę zasługuje miasto Orneta, które zachowało średniowieczny układ urbanistyczny, liczne zabytki i resztki elementów systemu obronnego miasta. Wymienione zabytki czynią miasto jednym z najbardziej malowniczych miasteczek na Warmii. Do najcenniejszych historycznie miejscowości wiejskich należą obszary osadnicze wsi Henrykowo, Bażyny, Krosno, Mingajny, Osetnik, Karkajmy i wieś Bogatyńskie.

Gmina jest rozwinięta pod względem sieci komunikacyjnej. Przebiegają przez nią cztery drogi wojewódzkie o numerach: 507, 509, 513, 528, liczne drogi powiatowe i gminne oraz komunikacja kolejowa. Centralnym punktem sieci jest miasto gminne Orneta, w którym krzyżują się trzy drogi wojewódzkie oraz linia kolejowa nr 221 relacji Olsztyn – Braniewo. Główne osie komunikacji stanowią dwie drogi wojewódzkie: DW507 (Braniewo - Dobre Miasto) oraz DW513 (Paślęk - Wozławki). Przebiegająca przez gminę linia kolejowa nr 221 relacji Gutkowo-Braniewo (przejście graniczne z Rosją), stanowi uzupełniający element głównego układu kolejowego w województwie.

W gminie znajduje się zewidencjonowane lądowisko samolotowe o nazwie Orneta (Id ULC 503).

Ogólną strukturę przestrzenną gminy przedstawia – **Rysunek 3.**

Rysunek 3. Ogólna struktura przestrzenna gminy Orneta

2.1.3. Ludność

Gminę zamieszkuje ogółem 10 725 osób, z czego w mieście 7 835 osób i 2 890 na wsi (wg. GUS stan na 29.10.2025 r.).

2.1.4. Planowanie przestrzenne

Wizja rozwoju gminy jest przedstawiona w Strategii Rozwoju Gminy Orneta na lata 2023-2030 (Uchwała NR BRM.0007.49.2022 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 31 sierpnia 2022 r. oraz Zarządzenie Nr RO.0050.7.2025 Burmistrza Ornece z dnia 20 stycznia 2025 roku w sprawie przystąpienia do ewaluacji przygotowania korekty Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Orneta na lata 2023-2030) brzmi:

„ORNETA – Funkcjonalna Gmina, budująca spójność zróżnicowanych potencjałów rozwoju do:

- Tworzenia dobrych warunków do rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia, w tym rozwoju podmiotów ekonomii społecznej branż opartych o surowce naturalne,

- *Rozwoju atrakcyjności gminy jako miejsca zamieszkania,*
- *Rozwoju kapitału społecznego,*
- *Rozwoju funkcji turystycznych i funkcji kulturowego centrum Warmii, w oparciu o filozofię CITTASLOW,*
- *Funkcji usługowych w zakresie ochrony zdrowia, bezpieczeństwa mieszkańców, zabezpieczenia społecznego,*
- *Rozwoju Gminy Orneta jako przestrzeni o wyjątkowej atrakcyjności turystycznej, zamieszkania i inwestowania."*

Dotychczas polityka przestrzenna w gminie realizowana była w oparciu o Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Orneta (ostatnia zmiana przyjęta uchwałą nr BRM.0007.20.2023 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 31 maja 2023 r.)

Głównym narzędziem kształtowania zagospodarowania przestrzennego są plany miejscowe.

Pokrycie gminy planami miejscowymi wynosi 9 674ha - co stanowi 39.6%. Plany miejscowe zostały omówione w rozdziale **2.6 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.**

2.2. Uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy:

2.2.1. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy

Podstawowym dokumentem planowania strategicznego samorządu lokalnego jest strategia rozwoju gminy. Dokument diagnozuje potrzeby i możliwości rozwojowe oraz określa kierunki polityki przestrzennej gminy.

Reforma planowania przestrzennego, która została wprowadzona 24 września 2023 r., zobligowała wszystkie gminy do sporządzenia nowej strategii rozwoju, która zmieni swój dotychczasowy kształt i znaczenie. Nowa strategia zawierać będzie między innymi elementy (model funkcjonalno-przestrzenny) do tej pory zamieszczane w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które przestaną obowiązywać z końcem sierpnia 2026 r. lub z chwilą uchwalenia planu ogólnego.

Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią, której opracowanie zostało wszczęte od dnia 24 września 2023 r. (wejście w życie niniejszej ustawy).

Gmina Orneta posiada Strategię Rozwoju Gminy na lata 2023-2030, jej opracowanie zostało wszczęte przed wejściem w życie ww. ustawy. Strategia jest aktualna, została przyjęta w 2022 r. (Uchwała NR BRM.0007.49.2022 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 31 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Orneta na lata 2023-2030).

Gmina będzie musiała wykonać nową strategię z modelem funkcjonalno-przestrzennym określającym kierunki polityki przestrzennej, zwłaszcza w sytuacji, kiedy przestanie obowiązywać aktualne studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Obowiązująca Strategia oprócz założonej wizji, o której mowa **rozdziale 2.1.4** określa następujące cele strategiczne:

1. Wysoka jakość zamieszkania poprzez rozwój infrastruktury publicznej, usług publicznych oraz optymalne wykorzystanie potencjału przestrzeni gminy do jej rozwoju.

Cele operacyjne:

- Sprawna sieć komunikacyjna poprzez sprawną infrastrukturę drogową i towarzyszącą;
- Infrastruktura ochrony środowiska oraz dziedzictwa kulturowego, racjonalne gospodarowanie zasobami środowiska naturalnego;

- Gospodarka niskoemisyjna i energia odnawialna;
 - Nowoczesny i sprawny system edukacji, w tym przedszkolnej oraz szkolnictwa zawodowego;
 - Rozwój infrastruktury i usług opieki zdrowotnej, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego;
 - Rozwój cyfryzacji;
 - Rozwój infrastruktury i oferty kulturalnej, rekreacyjnej, turystycznej i sportowej;
 - Skuteczna promocja gminy Orneta.
2. Budowanie więzi społecznych i podnoszenie jakości życia mieszkańców z wykorzystaniem potencjału wewnętrznego, w tym wspieranie ekonomii społecznej.

Cele operacyjne:

- Stymulowanie rozwoju lokalnego i inicjatyw lokalnych, w tym wspieranie przedsięwzięć w obszarze ekonomii społecznej;
 - Wdrożenie mechanizmów partycypacji społecznej;
 - Zintegrowany system wspierania grup defaworyzowanych;
 - Rewitalizacja społeczna i zawodowa mieszkańców;
 - Wzrost dostępności do kultury oraz oferty edukacyjnej;
 - Wdrożenie instrumentów włączenia społecznego seniorów;
 - Zachowanie dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego;
 - Wzmacnianie więzi lokalnych i regionalnych, w tym instytucjonalnych.
3. Rozwój przedsiębiorczości i rolnictwa ekologicznego.

Cele operacyjne:

- Wykorzystanie przestrzeni gminnej do rozwoju przedsiębiorczości, w tym wzmacnianie funkcji Strefy Przedsiębiorczości (włączanej do Specjalnej Strefy Ekonomicznej);
- Rozwój instytucji otoczenia biznesu, w tym skuteczny system inkubacji przedsiębiorczości;
- Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy;
- Wzmacnianie i rozwój lokalnej przedsiębiorczości i rynku pracy;
- Ekologiczne rolnictwo;
- Rozwój oferty turystycznej, opartej o zasoby przyrodnicze, kulturowe, ekologię.

2.2.2. Ustalenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa

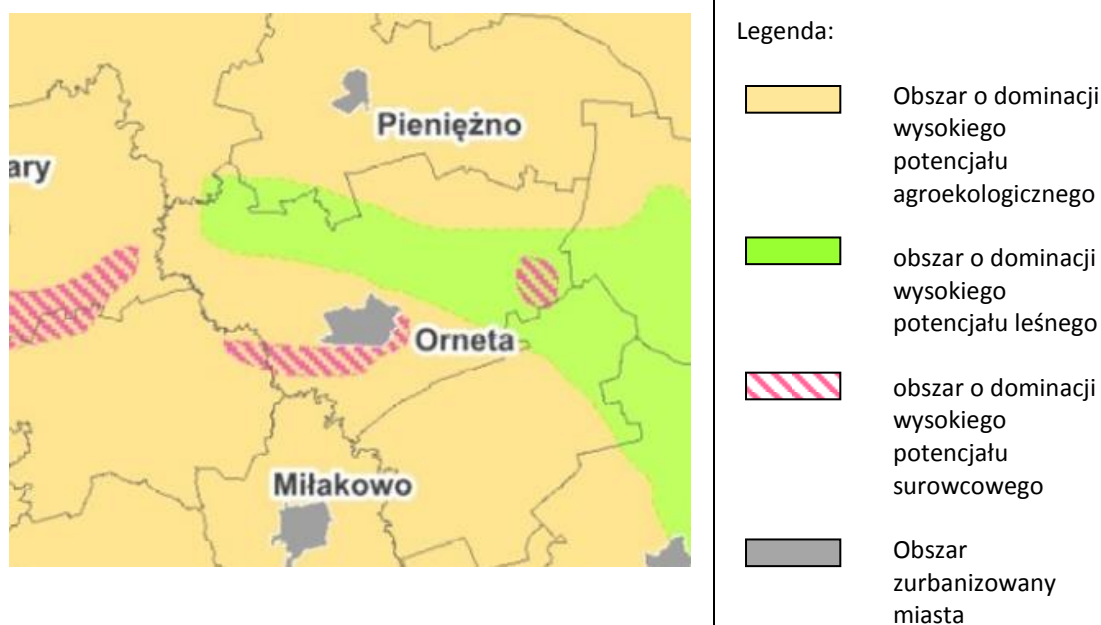
Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego został przyjęty przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego uchwałą nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego (skrót używany w tekście PZPWW-M).

Wizja rozwoju województwa określona PZPWW-M zakłada, że w roku 2030 województwo warmińsko-mazurskie rozwija się poprzez integrację funkcjonalną przestrzeni na poziomie wojewódzkim, krajowym i europejskim, przy wykorzystaniu potencjałów egzogenicznych i endogenicznych.

Zagadnienia przedstawione w planie, które odnoszą się do gminy Orneta:

- Miasto Orneta jako siedziba gminy, z przyjętej w PZPWW-M sieci osadniczej, zostało określone jako miasto lokalne uzupełniające sieć osadniczą w województwie, ośrodek wielofunkcyjny, zapewniający dostęp do usług publicznych podstawowych;
- Spośród miejscowości i obiektów zabytkowych o wyróżniających się walorach i wartościach kulturowych na tle województwa i kraju na terenie województwa, Orneta została określona jako miasto o tkance urbanistycznej w dobrym stanie zachowania i dużych walorach turystycznych, a także dużym potencjale ekonomicznym;
- Spośród obiektów sakralnych potencjalnie bardzo atrakcyjnych kulturowo i turystycznie, wymagających podjęcia działań organizacyjnych i prawnych, a także prac konserwatorskich i adaptacyjnych, występujących na obszarze gminy Orneta zostały wymienione zespoły pielgrzymkowe: w Chwałęcinie i Krośnie. Planowane jest wykorzystanie istniejących zasobów kulturowych do budowy nowych produktów turystycznych i powiązań sieciowych o znaczeniu ponadregionalnym.
- Położenie gminy określono jako Środkową Warmię. Obszar został wyodrębniony ze względów historyczno-kulturowych. Osadnictwo charakteryzują owalnice, wielodrożnice lub ulicówki i bardzo liczne murowane kapliczki, które są ważnym symbolem materialnym tego obszaru. Charakterystyczna jest sylweta miasta z dominantami w postaci wież kościołów i ratuszy (Orneta) oraz zespoły pielgrzymkowe (Krosno, Chwałęcin) oraz liczne aleje przydrożne;
- Wyodrębniono Przygraniczny Obszar Funkcjonalny. Orneta została w granicach którego scharakteryzowana jako część OF z wysokim udziałem gruntów rolnych oraz występowaniem gleb o wysokiej przydatności rolniczej, w dużej mierze o słabym rozwoju społeczno-gospodarczym oraz wysokim wskaźnikiem bezrobocia i niską aktywnością gospodarczą.
- Orneta wymieniona została jako ośrodek gospodarczy lokalny II stopnia, rozumiany jako miasto koncentrujące różne formy działalności gospodarczej, wyróżniające się przedsiębiorczością, nasyceniem podmiotami gospodarczymi oraz znaczną liczbą zatrudnionych poza sektorem rolnym. Istotne znaczenie dla ośrodka ma obecność kluczowych zakładów przemysłowych (zatrudniających powyżej 100 pracowników i osiągające najlepsze wyniki finansowe) oraz pełnienie funkcji ośrodka obsługi ruchu turystycznego.
- W ramach rozwoju form i rodzajów turystyki planowane jest rozwijanie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i okołoturystycznej.
- Ustalono regionalny system tras rowerowych obejmujący korytarze główne i korytarze uzupełniające. Przez obszar gminy Orneta przebiegają korytarze uzupełniające:
 - Pasłek (Korytarz zachodni) – Pasłek – Orneta – Lidzbark Warmiński (Korytarz północny),
 - Pieniężno (Korytarz północny) – Orneta – Morąg – gm. Gietrzwałd (Korytarz południowy);
- Potencjał gminy został określony jako wysoki w dziedzinie agroekologicznej i leśnej oraz fragmentarycznie surowcowej - **Rysunek 4.**

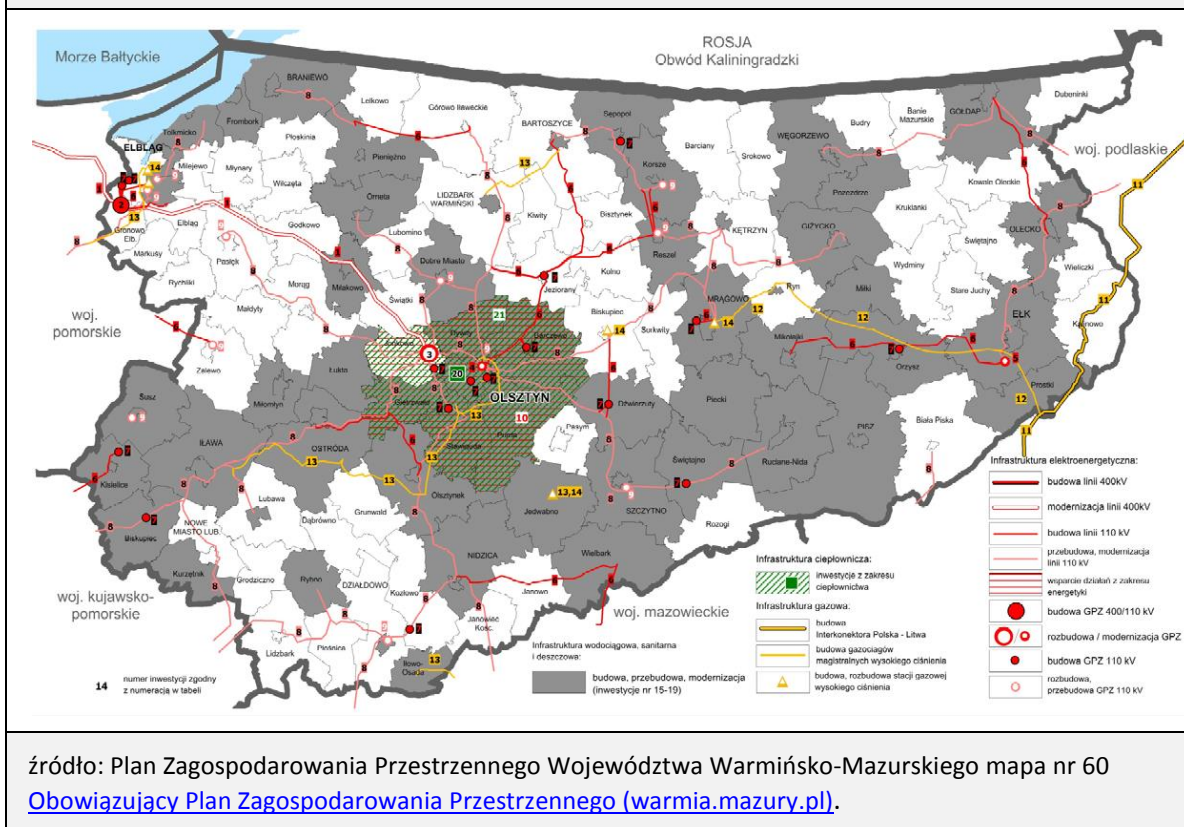
Rysunek 4. PZPWW-M. Środowisko przyrodnicze - ocena zasobów środowiska przyrodniczego gminy Orneta

źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego mapa nr 11 [Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego \(warmia.mazury.pl\)](http://warmia.mazury.pl).

- spośród dróg wojewódzkich tworzących główny układ komunikacyjny regionu wymieniono te, które docelowo powinny spełniać wymogi klasy G (droga główna) - **Rysunek 5:**
 - drogę nr 507 relacji Braniewo – Pieniężno – Orneta – Dobrze Miasto,
 - drogę nr 513 relacji droga 527 (Krosno) – Pasłęk – Orneta – Lidzbark Warmiński – Kiwity – Wozławki,
 - drogę nr 528 relacji Orneta – Miłakowo – Morąg;
- spośród linii kolejowych o znaczeniu regionalnych, drugorzędnych, przebiegających przez teren gminy wymieniono linię kolejową nr 221 relacji Gutkowo – Braniewo - **Rysunek 5.**

Rysunek 6. PZPWW-M. Rozmieszczenie inwestycji celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej w gminie Orneta

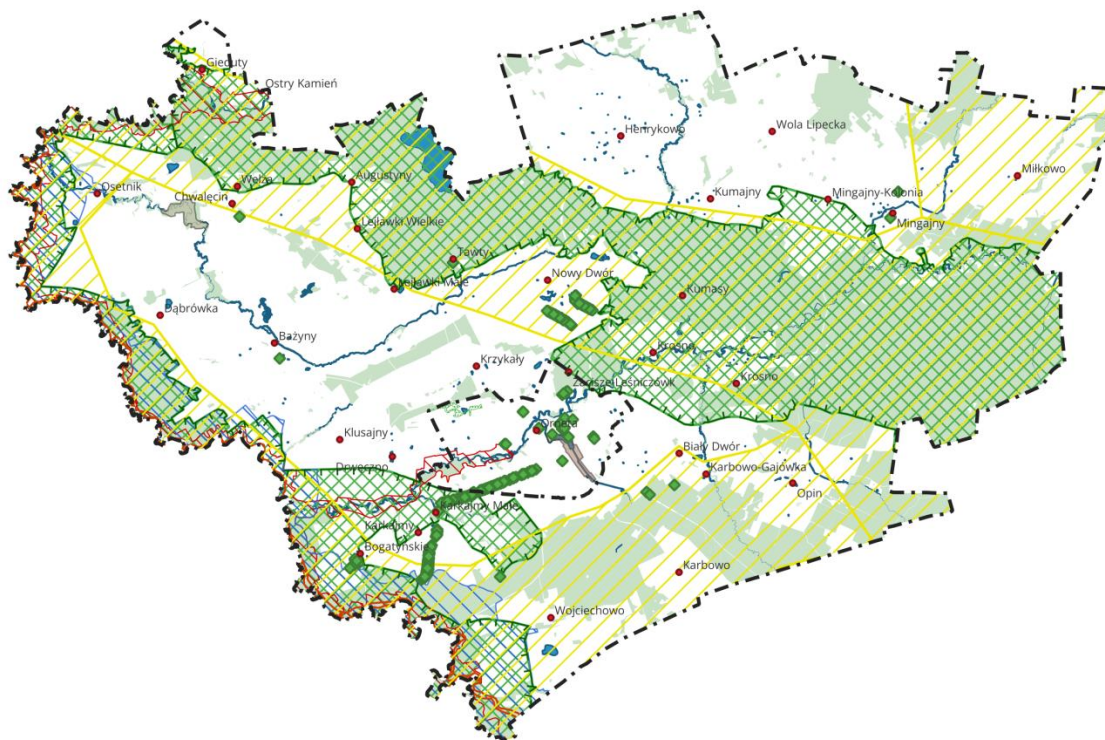

źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego mapa nr 60
[Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego \(warmia.mazury.pl\)](http://warmia.mazury.pl).

2.2.3. Znajdujące się na obszarze gminy formy ochrony przyrody oraz ich otuliny

Formy ochrony przyrody objęte ochroną określa ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U 2024 poz. 1478 z późniejszymi zmianami). Na terenie gminy spośród wymienionych w ustawie, jak: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne (art. 6 ust. 1:); występują: dwa obszary Natura 2000, dwa obszary chronionego krajobrazu, rezerwat przyrody i liczne pomniki przyrody – **Rysunek 7**.

Rysunek 7. Prawem chronione formy ochrony przyrody i obszary cenne przyrodniczo na terenie gminy Orneta

Legenda

Granice jednostek ewidencyjnych	Obszary Chronionego Krajobrazu
Miejscowości	Obszar Natura 2000 - obszar specjalnej ochrony ptaków
Lasy	Obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk
Wody powierzchniowe	Korytarze ekologiczne
Pomniki przyrody	Korytarze ekologiczne w MPZP
Rezerwat Przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce	Pozostałe ciągi ekologiczne w MPZP
Granica obszaru chronionego krajobrazu	Projektowane użytki ekologiczne w MPZP

źródło: opracowanie własne na podstawie danych:

Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/search.jsf>, mapa.korytarze.pl,

Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Orneta na lata 2018-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 <https://www.prawomiejscowe.pl/UrzadMiejskiwOrnecie/tabBrowser/bags/1748/Plany-zagospodarowania-przestrzennego> ,

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;

nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.,

lasów ochronne <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>,

SUKZP [Studium - Urząd Miejski w Ornecie](#) ,

obowiązujących mpzp [Rejestr aktów planowania przestrzennego](#).

a) Rezerwat Przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce

W myśl art. 13 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, rezerwat obejmuje obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Rezerwat Przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce został utworzony w drodze Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 5 stycznia 1970 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1970 r. Nr 2, poz. 21) zmienianego: Zarządzeniem Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych z dnia 10 maja 1989 r. zmieniające zarządzenia w sprawie uznania za rezerwaty przyrody (M.P. z 1989 r. Nr 17, poz. 119) i Rozporządzeniem Nr 239 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 4 czerwca 2001 r. w sprawie zmiany granic rezerwatu (Dz. Urz. z 2001 r. Nr 46, poz. 732).

Jest to faunistyczny rezerwat przyrody utworzony w celu ochrony siedlisk bobrów. Rezerwat ma powierzchnię około 4.249,2 ha (z czego w gminie Orneta 192,8 ha) i znajduje się na terenie gmin: Stawiguda, Olsztynek, Miłakowo, Orneta, Płoskinia, Braniewo, Wilczęta, Godkowo, Lubomino, Jonkowo, Łukta, Świątki oraz Gietrzwałd. W skład tego rezerwatu zaliczane są rzeka Pasłęka wraz z jeziorem Isąg oraz obszarami leśnymi do nich przyległymi na obrzeżach jeziora oraz rzeki. Na terenie rezerwatu znajduje się ok. 70 rodzin bobrzych. Obecność bobrów oraz ich działalność polegająca na powalaniu drzew, budowie tam i żeremi, powoduje, iż woda w Pasłęce tworzy liczne rozlewiska przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności i różnorodności przyrodniczej tych terenów. Na terenie rezerwatu swoje siedliska posiada również wydra. Spotkać tu można ptaki takie jak m.in. zimorodek, pluszcz, czapla siwa, bielik, bocian biały, czy też żuraw.

Zarządzenie wprowadza ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy rezerwatu, najważniejsze z punktu widzenia POG dotyczą zakazu przebywania osób, koszenia traw i wycinki drzew, zbioru owoców, pasania zwierząt, polowania, łowienia ryb, niszczenia domków bobrowych, zanieczyszczenia wód i terenu a przede wszystkim wznoszenia budowli oraz zakładania lub budowy urządzeń komunikacyjnych i innych urządzeń technicznych.

b) Obszary Chronionego Krajobrazu

W myśl art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody, obszar chronionego krajobrazu obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Na terenie gminy Orneta znajduje się Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej i Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęckiej.

Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej został utworzony w drodze uchwały sejmiku województwa Uchwała Nr VI/51/85 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Elblągu z dnia 26 kwietnia 1985 r. w sprawie utworzenia parków krajobrazowych oraz obszarów krajobrazu chronionego na terenie województwa elbląskiego. Zlokalizowany jest pomiędzy Wzniesieniami Górskimi, a Pojezierzem Olsztyńskim, a jego powierzchnia wynosi 11.511,3 ha (z czego w gminie Orneta 6.562,3 ha). Obszar znajduje się na terenie dwóch powiatów: lidzbarskiego i braniewskiego. W krajobrazie dominują siedliska typu borowego – mieszanego, suchego lub lokalnie świeżego. Innymi elementami krajobrazotwórczymi są tereny leśne krajobrazowego rezerwatu przyrody "Dolina Rzeki Wąlszy", czy też tereny przyrzecza rzeki Wąlszy, od miejscowości Wojnity do jej ujścia do Pasłęki.

Najnowsze Rozporządzenie Nr 32 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 71, poz. 1358) wprowadza między innymi ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy obszaru chronionego krajobrazu, najważniejsze z punktu widzenia POG dotyczą zakazu (z pewnymi wyjątkami):

-realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902, z późn. zm.,

-likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeśli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

-wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

-wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

-dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

-likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

-lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony dotyczą:

1. Ekosystemy leśne - zwiększania istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych; utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych; zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych; ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem.
2. Ekosystemy lądowe nieleśne - maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych; zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków; eliminowanie nielegalnego eksploatowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobowiskowych; utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych.
3. Ekosystemy wodne – zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnym; tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień; ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni; ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych.

Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pałęki został utworzony 01.01.1998 r.

Zlokalizowany jest w kilku powiatach województwa warmińsko-mazurskiego, tj.: lidzbarskim, elbląskim, ostródzkim, braniewskim oraz olsztyńskim. Ma on powierzchnię 43.420,82 ha (z czego w gminie Orneta 2.559,99 ha). Obszar ten stanowi swoistą strefę ochronną dla rezerwatu przyrody "Ostoja bobrów na rzece Pasłęce". Głównym celem utworzenia tego obszaru chronionego krajobrazu była ochrona strefy przyrzecza Pasłęki oraz siedlisk leśnych występujących na tym obszarze.

Uchwała Nr XXVI/605/17 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 25 kwietnia 2017 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki (Dz. Urz. z 2017 r. poz. 2465) jest podstawowym aktem prawnym. Uchwała sejmiku wprowadza między innymi ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy obszaru chronionego krajobrazu, najważniejsze z punktu widzenia POG dotyczą zakazu (z pewnymi wyjątkami):

- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsłowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

- budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych, b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Ustalenia dotyczące czynnej ochrony dotyczą:

1. Ekosystemy leśne - zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych; utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych; zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych; ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów; wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem.
2. Ekosystemy łąkowe nieleśne - maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne; ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz

formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych; zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych; melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków; eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych; utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych.

3. Ekosystemy wodne – zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi; tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień; ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni; ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych.

c) Obszary Natura 2000

Prawna definicja obszaru Natura 2000 odnosi się do Europejskiej Sieci Ekologicznej obszarów chronionych, która została ustanowiona przez prawo Unii Europejskiej w celu ochrony najcenniejszych i najbardziej zagrożonych siedlisk przyrodniczych oraz gatunków dzikiej fauny i flory na terenie państw członkowskich.

W myśl art. 5 ppkt 2b ustawy o ochronie przyrody obszary Natura 2000 to: obszar specjalnej ochrony ptaków, specjalny obszar ochrony siedlisk lub obszar mający znaczenie dla Wspólnoty, utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Obszary te wyznacza się na podstawie Dyrektywy ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa) oraz Dyrektywy siedliskowej (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory).

W granicach gminy Orneta zlokalizowane są 2 obiekty uznane za Obszar Natura 2000.

Rzeka Pasłęka – Obszar Natura 2000 – PLH280006

Obszar utworzony w celu ochrony siedlisk (zinwentaryzowano 11 siedlisk przyrodniczych oraz 18 gatunków) na podstawie Dyrektywy siedliskowej, ciągnący się wzdłuż całej rzeki Pasłęki. Powierzchnia chroniona rozciąga się na 8418,46 ha.

Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 12 stycznia 2022 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Rzeka Pasłęka (PLH280006) (Dz. U. z 2022 r. poz. 424). Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 14 maja 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2015 poz. 1883). Został ustanowiony Plan Zadań Ochronnych dla obszaru zmieniony następnie Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 25 maja 2016 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka PLH280006 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2016 poz. 2278). Wymienione w dokumencie w załączniku nr 8 wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 dotyczące gminy Orneta brzmią:

„...przed realizacją przedsięwzięć, które mogą potencjalnie znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000 należy szczegółowo rozważyć ich wpływ na cele i przedmioty ochrony, a także na integralność i spójność sieci Natura 2000. Przy ocenie przedsięwzięć należy wziąć pod uwagę

ustalenia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka. Szczególne zagrożenie dla tego obszaru Natura 2000 stwarza budowa urządzeń piętrzących. Lokalizacja wymienionych rodzajów inwestycji w obszarze jak i poza nim może na niego negatywnie oddziaływać. Elektrownie wodne mogą mieć bezpośredni negatywny wpływ na gatunki ryb i minogów oraz zwierząt ziemno-wodnych objętych ochroną w granicach obszaru siedliskowego.

*Turystyka kajakowa może negatywnie oddziaływać na wodne siedliska przyrodnicze, w szczególności na siedlisko 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (*Ranunculus fluitantis*) oraz siedliska gatunków zwierząt i roślin. Należy zatem zapobiec skutkowi w postaci penetracji tych siedlisk i ich przekształceń polegających m.in. na usuwaniu z rzeki powalonych drzew stanowiących przeszkody dla kajaków poprzez wyłączenie ze spływów odcinków Pelnik – Mostkowo oraz Pityny – Olkowo. Na pozostałych odcinkach spływy tylko za zgodą RDOŚ Olsztyn z uwagi ochronę rezerwatową. W odniesieniu do planowanych inwestycji o charakterze turystycznym, każdorazowo należy rozważyć ich wpływ na cele, przedmioty i integralność obszaru Natura 2000 Rzeką Pasłęka.”*

Dolina Pasłęki – Obszar Natura 2000 – PLB280002

Ostoja została objęta ochroną na podstawie Dyrektywy ptasiej. Obejmuje mozaikę siedlisk leśnych i otwartych w dolinie rzeki o naturalnym charakterze. Ostoja odgrywa istotną rolę w ochronie populacji łęgowej kani czarnej, bielika, orlika krzykliwego, dzięcioła zielonosiwego i dzięcioła średniego. Liczebność wymienionych gatunków przekracza 1% populacji krajowej. Do gatunków kluczowych dla funkcjonowania (powyżej 0,5% populacji krajowej) należy trzmiełojad, kania ruda, błotniak stawowy, zimorodek, muchołówka mała, krakwa, cyranka, gągoł, nurogęś i samotnik. Obszar ma powierzchnię 20 669,9 ha.

Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 i Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133).

Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 grudnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Dolina Pasłęki PLB280002 (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. 2014 poz. 3975) został ustanowiony Plan Zadań Ochronnych dla obszaru. W dokumencie, w załączniku nr 6 - wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt, dla ochrony których wyznaczono obszar Natura 2000 nie ma zapisów dotyczących gminy Orneta.

d) pomniki przyrody

W myśl art. 40 ust. 1 ww. ustawy o ochronie przyrody, pomnikiem przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

Na terenie gminy Orneta, łącznie z terenem miejskim, za pomniki przyrody uznano 32 obiekty przyrody ożywionej. Są to w większości pojedyncze dorodne drzewa, głównie dęby i buki, lipy i topole (24 egz.) oraz grupy drzew (5 grup). Ponadto jako pomnikowe uznano trzy aleje dębowo-brzozowe.

Listę pomników przyrody zlokalizowanych na terenie gminy Orneta przedstawia - **Tabela 22** (na końcu opracowania).

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy pomników przyrody regulują przepisy ustawy o ochronie przyrody. Do najważniejszych ograniczeń należą:

zakaz prowadzenia w sąsiedztwie robót ziemnych, wprowadzania nawierzchni utwardzonych, zmiany stosunków gruntowo-wodnych, konieczność wprowadzenia strefy ochronnej 15-25m.

Poza zatwierdzonymi formami ochrony przyrody na terenie gminy Orneta znajdują się cenne przyrodniczo obszary, wśród nich wymienić należy: projektowany użytek ekologiczny, obszary ciągów korytarzy ekologicznych, lasy ochronne i wody powierzchniowe opisane poniżej - **Rysunek 7**

a) Projektowany użytek ekologiczny

W myśl art. 42 ustawy o ochronie przyrody, użytkami ekologicznymi są zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej – naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, płaty nieużytkowanej roślinności, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, siedliska przyrodnicze oraz stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, ich ostoje oraz miejsca rozmnażania lub miejsca sezonowego przebywania.

W mpzp nr 003 wskazano projektowany użytek ekologiczny obejmujący fragment głęboko wciętej malowniczej Młyńskiej Strugi o stromych zboczach, porośniętych różnorodnymi zbiorowiskami roślinnymi.

Wymieniony użytek nie został formalnie ustanowiony, a w związku z tym, nie określono ograniczeń w użytkowaniu tych terenów. Potencjalne ograniczenia mogą dotyczyć: zakazu prowadzenia robót ziemnych, zakazu przekształcania na inne formy użytkowania, zakazu zabudowy, zakazu zmiany stosunków gruntowo-wodnych.

b) korytarze ekologiczne

Większość wymienionych form ochrony składa się w całości lub w części na korytarz ekologiczny Północny (2015 r.) w zasięgu odcinków (2005 r.): Dolina Pasłęki (KPn-9), Dolina Pasłęki – Puszcza Piska (KPn-9A) oraz Warmia – Dolina Pasłęki Środkowy (KPn-7B2) oraz korytarz ekologiczny o randze krajowej (ECONET, 1995 r.).

Choć same korytarze nie są formą ochrony przyrody w rozumieniu ustawy mogą wpływać na sposób zagospodarowania terenu. Występowaniem na terenie gminy korytarzy ekologicznych, umożliwia migrację i przemieszczanie się dzikich zwierząt oraz rozprzestrzenianie roślin między ważnymi siedliskami przyrodniczymi.

Ograniczenia w użytkowaniu są wskazane ze względów przyrodniczych i mogą dotyczyć: braku możliwości wprowadzenia intensywnej zabudowy lub ograniczenia w rozprzestrzenianiu się zabudowy i pozostawienia terenów w rolniczym użytkowaniu, ograniczenia w wysokości zabudowy i powierzchni zabudowy, obowiązku zachowania ciągłości terenów zielonych.

Lokalny korytarz ekologiczny został wymieniony w mpzp nr 014 i 027 - pozostałe ciągi ekologiczne - korytarz ekologiczny jeziora Mieczowego.

c) lasy ochronne

Las ochronny to las pełniący (wyłącznie lub dodatkowo) funkcje pozaprodukcyjne związane z ochroną gruntów, wód, infrastruktury oraz terenów zamieszkałych przez człowieka i zagrożonych skutkami zjawisk żywiołowych, np. powodzią (podstawa prawna ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2025 poz. 567 z późn. zm.) i ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. 2024 poz. 82 z późn. zm.))

W Gminie Orneta występują lasy o następujących kategoriach ochrony:

- **lasz wodochronne** (na obszarze całej Gminy w tym m.in. wokół jez. Tauty oraz rzeki Drwęcy Warmińskiej i jej dopływów),
- **lasz glebochronne** (największe płaty wzdłuż rzeki Walszy, fragmenty wzdłuż rzeki Pasłęki, Dopływu spod Bogatyńskich, wzdłuż Lubomińskiej Strugi od Białego Dworu w kierunku południowym, wzdłuż rzeki Drwęcy Warmińskiej i jej Dopływu spod Kumajna, wzdłuż Dopływu spod Wójtowa oraz na obszarach zmeliorowanych w kierunku południowo-zachodnim od Wojciechowa),

- **cenne fragmenty rodzimej przyrody** skupione w południowo-zachodniej i północnej części Gminy; dotyczy to obszarów wzdłuż rzeki Pasłęki w kierunku południowym od DW513, rzeki Drwęcy Warmińskiej na odcinku od Ornety/Drwęca do ujścia, lasy wzdłuż rzeki Wałszy.

Funkcją lasów wodochronnych jest ochrona stosunków wodnych na danym terenie, ochrona brzegów rzek przed obsuwaniem się i obrywaniem, ochrona przeciwpowodziowa oraz zatrzymywanie zanieczyszczeń dopływających z terenów przylegających do zbiorników wodnych i cieków. Lasy rosną głównie wokół jez. Tauty oraz rzeki Drwęcy Warmińskiej i jej dopływów oraz wzdłuż mniejszych cieków i wokół źródeł.

Funkcją lasów glebochronnych jest ochrona terenu przed osuwaniem się, erozją wodną i wietrzną gleby oraz obrywaniem się skał. Rosną na stromych zboczach, w jarach, wąwozach, szczególnie wzdłuż dolin rzecznych Wałszy, Pasłęki, Drwęcy Warmińskiej i ich dopływów.

Cenne fragmenty rodzimej przyrody obejmują lasy łęgowe, lasy świeże i lasy wilgotne, na glebach o wysokim uwodnieniu, głównie na glebach organicznych.

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy lasów ochronnych regulują przepisy o lasach, wynikają z nich między innymi: zakaz zabudowy, zakaz przeznaczenia gruntów bez zgody ministra środowiska, ograniczenia w gospodarce leśnej, ograniczenia w użytkowaniu rekreacyjnym.

d) Wody powierzchniowe

Cały obszar gminy Orneta leży w dorzeczu rzeki Pasłęki, przez teren gminy przepływają jej prawostronne dopływy, w układzie prawie równoleżnikowym, mające zwykle swoje źródła poza terenem gminy. Największe rzeki wymieniając od północy w kierunku południowym to:

- Wałsza przepływająca obok Ostrego Kamienia i Giedut z dopływem Pakoszanką,
- Młyńska Struga przepływająca przez Osetnik, Bażyny, Krzykały z dopływem Tauckim Potokiem,
- Drwęca Warmińska przepływająca przez Ornety i Krosno, z dopływami: Lubomińską Strugą, Szelażem, Mingajńską Strugą i Ramią.

W granicach administracyjnych miasta Orneta występują trzy budowle hydrologiczne na rzece Drwęcy Warmińskiej w tym 2 jazy służące do produkcji energii (Id w bazie HYMO: 110002003311, 110002003310 oraz jaz (Id:110002004566) piętrzący wodę.

Na terenie gminy znajdują się dwa jeziora. Jest to jezioro Tauty (Tafty, Taftowo) i Jezioro Mieczowe w Orniecie oraz nieliczne stawy i rozlewiska.

2.2.4. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału

Zgodnie z art. 16 pkt 43 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2025 poz.960 z późn. zm.), powodzią nazywamy czasowe pokrycie przez wodę terenu, który w normalnych warunkach nie jest pokryty wodą, w szczególności wywołane przez wezbranie wody w ciekach naturalnych, zbiornikach wodnych, kanałach oraz od strony morza.

Ustawa Prawo Wodne nakazuje wyznaczenie **obszarów szczególnego zagrożenia powodzią** art. 16 pkt 34 ww. ustawy, do których należą:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny.

W Gminie Orneta występują **obszary zagrożenia powodziowego** (0,2-10%). Według map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP), które w sposób szczegółowy prezentują zasięgi powodzi o określonym prawdopodobieństwie jej wystąpienia. W Gminie obszary te występują wzdłuż rzeki Pasłęki oraz jej dopływów: Drwęcy Warmińskiej, Wałszy.

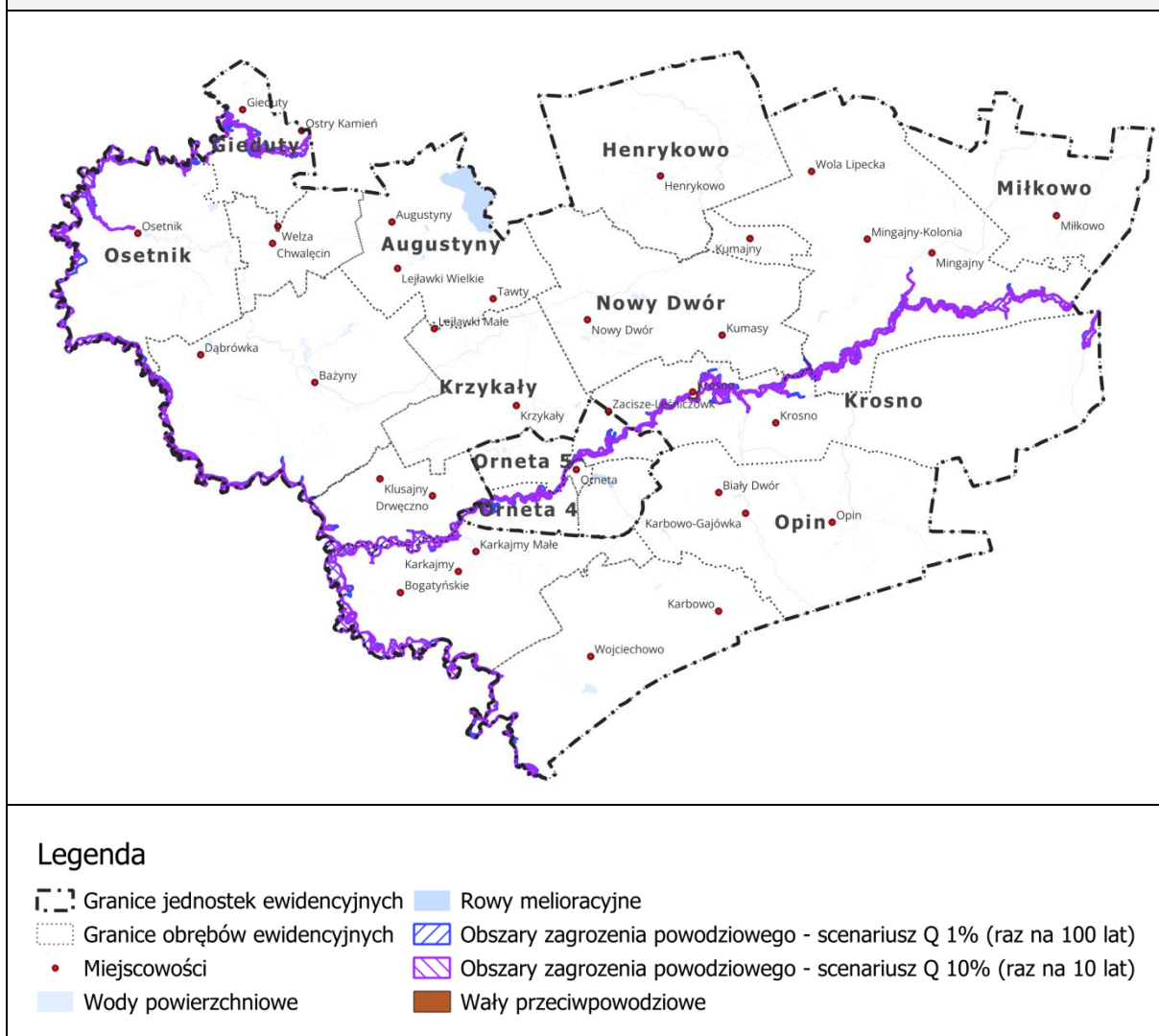
W zależności od uwarunkowań terenowych największe ryzyko powodziowe występuje w meandrach rzek, w obniżeniach i zagłębieniach terenu, na obszarach podmokłych, na polderach zalewowych itp. wzdłuż ww. rzek (10%).

Wzdłuż rzeki Pasłęki obszary zagrożone powodzią zajmują obszar w promieniu średnio od 50 do 400 m od brzegu rzeki w granicach Gminy Orneta. Największe tereny występują w okolicach Bogatyńskiego (do 400 m) i Osetnika (do 300 m). Wzdłuż Drwęcy Warmińskiej najwrażliwsze są obszary wokół miejscowości Krosno, gdzie nakładają się niekorzystne uwarunkowania: rzeźba terenu – obszary położone niżej otoczone wzniesieniami tworzą naturalną rozlewnię dla rzeki.

W Krośnie do Drwęcy Warmińskiej wpadają jej dwa dopływy, występują tu wały przeciwpowodziowe (istnieje ryzyko z powodu uszkodzenia wałów).

Rozmieszczenie przestrzenne obszarów szczególnego zagrożenia powodziowego przedstawia -
Rysunek 8

Rysunek 8. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią w tym wały przeciwpowodziowe w gminie Orneta

źródło: opracowanie własne na podstawie danych:

IZOK – Hydroportal [Hydroportal - ISOKMapa zagrożenia powodziowego \(MZP\) - Otwarte Dane](#),

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;

nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.

Zgodnie z art. 77 ust.3 pkt 3 ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się: gromadzenia ścieków, nawozów naturalnych, środków chemicznych i innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, oraz prowadzenia przetwarzania odpadów, w szczególności ich składowania, a także lokalizowanie nowych cmentarzy.

Zakres wymagań lub warunków planowanej zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią (Rozporządzenie MG MiŻS oraz MliR z dn. 24 stycznia 2019) określa się każdorazowo w drodze decyzji (art. 166 ust. 2 Prawo wodne) z Wodami Polskimi. Lokalizacja na obszarach szczególnego zagrożenia powodziowego nowych obiektów budowlanych i przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymaga pozwolenia wodno-prawnego.

2.2.5. Obszary gruntów zmeliorowanych

Prawna definicja gruntów zmeliorowanych jest pośrednia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy (art. 195). Urządzeniami melioracji wodnych są: rowy wraz z budowlami związanymi z nimi funkcjonalnie, drenowania, rurociągi, stacje pomp służące wyłącznie do celów rolniczych, ziemne stawy rybne, groble na obszarach nawadnianych, systemy nawodnień grawitacyjnych, systemy nawodnień ciśnieniowych (art. 197 ust. 1). Jednostką organizacyjną jest Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które prowadzi ewidencję melioracji wodnych.

Na terenie gminy Orneta, obszary gruntów zmeliorowanych znajdują się w rozproszeniu na terenie całej gminy. Tereny gruntów zmeliorowanych nie są zaktualizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku, Zarząd Zlewni w Elblągu (zgodnie z pismem GE.ZZI.0143.46.2025.KW z dnia 03.11.2025 r.)

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy obszarów zmeliorowanych wynikają z przepisów dotyczących ochrony urządzeń melioracyjnych oraz konieczności zachowania ich sprawności. Najważniejsze ograniczenia to: zakaz zabudowy, regulacji stosunków gruntowo-wodnych, zachowanie pasa ochronnego, utrzymanie sprawności.

2.2.6. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2025 poz. 647 z późn. zm.) przez ruchy masowe ziemi (art. 3 pkt. 32a) rozumie się powstające naturalnie lub na skutek działalności człowieka osuwanie, spęzanie lub obrywanie powierzchniowych warstw skał, zwietrzliny i gleby. Zgodnie z Ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, akty planowania przestrzennego winny uwzględniać tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których wystąpiły te ruchy, a także obszary osuwania się mas ziemnych.

W Gminie występują osuwiska – aktywne ciągle, okresowo oraz nieaktywne, a także tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi - **Rysunek 9**

Znajdują się one niemal wyłącznie w strefach krawędziowych dolin rzek i cieków i związane są z erozją rzeczną, szczególnie rzeki Pasłęki, Drwęcy Warmińskiej i Wałszy oraz ich dopływów.

Rysunek 9. Tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi w gminie Orneta

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi i predestynowanych do masowych ruchów ziemi dotyczą możliwości: zakazu zabudowy, zakazu naruszania stosunków gruntowo-wodnych, zakazu zmiany rzeźby terenu, obowiązku pozostawienia terenów w formie naturalnych terenów zielonych. Mogą dotyczyć ograniczenia intensywności zabudowy, intensywnego użytkowania rolniczego lub leśnego. Mogą dopuszczać warunkowo zabudowę po spełnieniu rygorów geotechnicznych.

Grunty położone na obszarach występowania niekorzystnych zjawisk geologicznych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych, zaliczane są do warunków gruntowych skomplikowanych, a obiekty budowlane posadawiane w takich warunkach gruntowych zalicza się do trzeciej kategorii geotechnicznej. Skutkuje to obowiązkiem wykonania dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze.

2.2.7. Strefy ochronne ujęć wody

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.) strefy ochronne ujęć wody obejmują teren ochrony bezpośredniej oraz pośredniej, na których obowiązują nakazy zakazy i ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.

Zbiorowe zaopatrzenie w wodę oraz zbiorowe odprowadzanie i oczyszczanie ścieków realizowane jest w Gminie przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji "PWiK" Sp. z o.o. w Ornece.

W gminie Orneta z sieci wodociągowej korzysta 98,3% ogółem ludności gminy (98,9% w mieście, 97,8% na obszarach wiejskich). Pozostałe małe miejscowości gminy zaopatrywane są w wodę z ujęć lokalnych lub indywidualnych.

Zgodnie z danymi "PWiK" na terenie gminy Orneta znajduje się 7 ujęć wód głębinowych: Orneta, Mingajny, Karkajmy – **Tabela 1; Rysunek 10.** oraz 4 stacje uzdatniania wody: Orneta ul. Podleśna, Orneta ul. Morska, Mingajny, Karkajmy.

Dla ujęć zostały wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej.

Tabela 1. Wykaz stref ochronnych ujęć wód na terenie gminy Orneta

Lp.	obręb	Nr działki	Rodzaj ujęcia	Cel poboru	Sygnatura decyzji	Rodzaj strefy ochrony
1.	Orneta stacja uzdatniania wody ul. Morąska	280905_5.001 6.283/2 , 280905_5.000 3.21/3, 280905_5.000 3.20/10	Studnia 3A Studnia 4A Studnia 6	Zaopatrzenie w wodę mieszkańców	Decyzja Starosty Lidzbarskiego: OŚ.6341.13.2013 z 25.02.2013 r.	bezpośrednia
2.	Orneta stacja uzdatniania wody ul. Podleśna	280905_4.000 1.311/5	Studnia 2	Zaopatrzenie w wodę mieszkańców	pozwolenie wodnoprawne znak: OŚ.6341.43.2017 z 06.11.2017 r.	bezpośrednia
3.	Karkajmy stacja uzdatniania wody przeznaczona do likwidacji	280905_5.000 3.20/3	2 ujęcia	Zaopatrzenie w wodę mieszkańców	Wygaśnięcie decyzji nr OŚ.6341.11.2013 Decyzja nakładająca obowiązek usunięcia urządzeń wodnych do dnia 29.01.2029 r.- GD.ZUZ.2.4210.267.2 023.MP	
4.	Mingajny stacja uzdatniania wody	280905_5.001 2.2/6	Studnia 1A Studnia 2	Zaopatrzenie w wodę mieszkańców	Decyzja Starosty Lidzbarskiego: OŚ.6341.68.2014 z 29.10.2014 r. OŚ.6341.70.2014 z 24.10.2014 r.	bezpośrednia
źródło: opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez "PWiK" Sp. z o.o. w Ornece.						

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie miasta Orneta stref ochronnych ujęć wody dotyczą: sposobu odprowadzenia wód opadowych w sposób

uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody, zagospodarowania terenu zielenią, odprowadzenia poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody, ograniczenia do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody. Teren ochrony bezpośredniej należy ogrodzić i oznakować zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 listopada 2004 r. (Dz. U. Nr 250, poz. 2506). W obrębie ustanowionej strefy zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia.

2.2.8. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych

Zgodnie z art. 120 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne ochronie zasobów wodnych służy m.in. ustanawianie obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, do których zalicza się także główne zbiorniki wód podziemnych (GZWP).

Główny zbiornik wód podziemnych, GZWP to naturalny zbiornik wodny znajdujący się pod powierzchnią ziemi, gromadzący wody podziemne i spełniający szczególne kryteria ilościowe i jakościowe. Główne zbiorniki wód podziemnych mają strategiczne znaczenie w gospodarce wodnej kraju, mogą stanowić zasoby do wykorzystania dla zapotrzebowania ludności i gospodarki.

Zgodnie z art. 141 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo Wodne (Dz.U. 2025 poz. 960 z późn. zm.), Wojewoda, na wniosek Wód Polskich, ustanawia obszar ochronny, w drodze aktu prawa miejscowego, wskazując ograniczenia lub zakazy dotyczące użytkowania gruntów oraz korzystania z wód na terenie obszaru ochronnego oraz granice tego obszaru.

Gmina Orneta znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

2.2.9. Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

Teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego, o czym stanowi art. 6 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2025 r. poz. 1023 z późn. zm.). Granice terenu wyznacza koncesja (decyzja koncesyjna) na prowadzenie działalności. W terenie górniczym mogą występować tzw. szkody górnicze.

Obszarem górniczym (art. 6 ust. 1 pkt 5) jest przestrzeń, w granicach której przedsiębiorca jest uprawniony do wydobywania kopaliny, podziemnego bezzbiornikowego magazynowania substancji, podziemnego składowania odpadów, podziemnego składowania dwutlenku węgla oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonywania koncesji.

W granicach gminy Orneta, według danych z MIDAS (PSG) nie występują obszary i tereny górnicze (stan na dzień 15.01.2026 r.).

2.2.10. Udokumentowane złoża kopalin

Złoże kopaliny to naturalne nagromadzenie minerałów, skał oraz innych substancji, których wydobywanie może przynieść korzyść gospodarczą (art. 6 ust. 1 pkt 19) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2025 r. poz. 1023 z późn. zm.).

Na terenie gminy Orneta znajdują się cztery udokumentowane złoża kopalin przeznaczone do eksploatacji metodą odkrywkową - **Rysunek 10**, są to:

- Bogatyńskie, nr złoża: 2174 (IB) – rozpoznane wstępnie złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej o powierzchni 119,425 ha;
- Orneta, nr złoża: 2164 (IB) – rozpoznane szczegółowo złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej o powierzchni 35,5580 ha;
- Mingajny, nr złoża: 2700 (PC) – rozpoznane wstępnie złożo piasków kwarcowych do produkcji cegły wapienno-piaskowej o powierzchni 80,8938 ha;

- Kaszuny, nr złoża: 4528 (KN) - rozpoznane szczegółowo złoża piasków i żwirów o powierzchni 129,7606 ha, składa się z trzech bloków A, B, C.

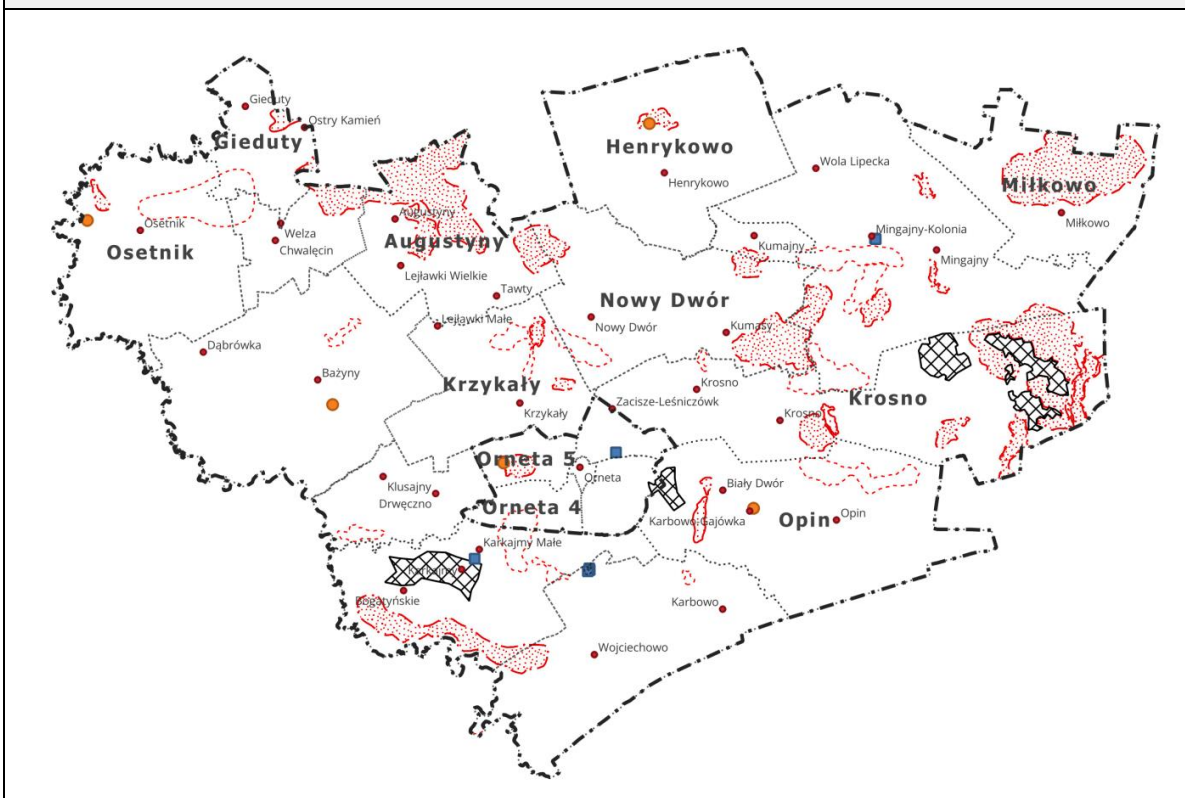
Dla powiatu lidzbarskiego wykonano monitoring kopalin, którego wnioski zawarto w opracowaniu pn. *Monitoring odkrywkowej eksploatacji kopalin, stan na lipiec 2022 roku* (Andrzejewska-Kubrak K., Gliwicz T., Formowicz R.). Podczas monitoringu wykazano, że w gminie Orneta występuje pięć punktów niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin:

- Osetnik – wydobywanie piasku od 2018 r. na 50-75% powierzchni w obrębie wyrobiska;
- Henrykowo – wydobywanie piasku i piasku ze żwirem od 2008 r. na 50-75% powierzchni w obrębie wyrobiska; w wyrobisku obecne odpady zmieszane komunalne, opakowaniowe, zielone lub ulegające biodegradacji;
- Bażyny – zaniechane wydobywanie piasku (2008-2016 r.);
- Orneta – wydobywanie piasku od 2012 r. na 50-75% powierzchni w obrębie wyrobiska;
- Opin - zaniechane wydobywanie piasku (2010-2020 r.) – występuje zagrożenie dla sieci elektroenergetycznej – na skarpie wyrobiska widnieje słup linii SN.

W gminie występują liczne obszary prognostyczne, perspektywiczne oraz negatywnego rozpoznania potencjalnej bazy surowców mineralnych - **Rysunek 10**.

Na obszarze województwa warmińsko - mazurskiego występują wody chlorkowo-sodowe. Część województwa, w której leży gmina Orneta określana jest jako obszar najbardziej perspektywiczny pod względem występowania wód mineralnych o znaczeniu leczniczym. Spodziewać się należy wód mineralnych pospolitych, nadających się głównie do kąpieli leczniczych i rekreacyjnych.

Rysunek 10. Ujęcia wód podziemnych ze strefami ochronnymi, udokumentowane złoża kopalin, punkty niekoncesjonowanej eksploatacji kopalin, obszary prognostyczne, perspektywiczne oraz negatywnego rozpoznania potencjalnej bazy surowców mineralnych w gminie Orneta

Legenda

	Granice jednostek ewidencyjnych		Udokumentowane złoża kopalin
	Granice obszarów ewidencyjnych		Obszary prognostyczne
	Miejscowość		Obszary perspektywiczne
	Ujęcia wód podziemnych		Obszary negatywnego rozpoznania
	Strefa ochronna ujęcia wód podziemnych		Niekencensjonowane punkty eksploatacji kopalin

źródło: opracowanie własne na podstawie danych:

Centralna Baza Danych Geologicznych - [CBDG Geoportal](#) | [CBDG](#),

Złoża, tereny i obszary górnicze [MIDAS](#),

Obszary perspektywiczne i prognostyczne [Złoża | geologia](#),

MOEK [CBDG Zobacz więcej](#) | [See more](#) | [CBDG](#)

SUKZP [Studium - Urząd Miejski w Ornece](#),

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;

nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.

Ograniczenia w użytkowaniu spowodowane występowaniem na terenie gminy udokumentowanych złóż kopalin dotyczą: ograniczenia zagospodarowania, które w przyszłości uniemożliwiłyby eksploatację złóż.

2.2.11. Kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji

Na terenie gminy Orneta nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

2.2.12. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie gminy Orneta nie wyznaczono obszarów uzdrowisk oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

[Rejestr uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej wraz z kierunkami leczniczymi - Ministerstwo Zdrowia - Portal Gov.pl](#)

2.2.13. Zabytki objęte formami ochrony, lub ujęte w wojewódzkiej, lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

Działania podejmowane przez organy administracji publicznej celem ochrony zabytków reguluje ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 1168 z późn. zm.) o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W myśl art. 7 powyższej ustawy, formami ochrony zabytków są: wpis do rejestru zabytków, wpis na listę Skarbów Dziedzictwa, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenie ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

W myśl art. 19 ust 1. ustawy określając ustalenia planu ogólnego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowego planu odbudowy, uwzględnia się w szczególności ochronę zabytków nieruchomych:

- 1) objętych formami ochrony, o których mowa w art. 7, wraz z ich otoczeniem;
- 2) ujętych w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków.

W myśl art. 22. Generalny Konserwator Zabytków prowadzi krajową ewidencję zabytków w formie zbioru kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się w wojewódzkich ewidencjach zabytków.

Wojewódzki konserwator zabytków prowadzi wojewódzką ewidencję zabytków w formie kart ewidencyjnych zabytków znajdujących się na terenie województwa.

Wójt (burmistrz, prezydent miasta) prowadzi gminną ewidencję zabytków w formie zbioru kart adresowych zabytków nieruchomych z terenu gminy.

W gminnej ewidencji zabytków powinny być ujęte:

- 1) zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- 2) inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- 3) inne zabytki nieruchome wyznaczone przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Właściwy dyrektor urzędu morskiego prowadzi ewidencję zabytków znajdujących się na polskich obszarach morskich w formie zbioru kart ewidencyjnych.

Na terenie Gminy Orneta zlokalizowane są obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej znajdujące się w Wojewódzkim Rejestrze Zabytków (WRZ), Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ), - Tabela 23 (na końcu opracowania).

Zabytki o najważniejszym znaczeniu dla gminy to:

1. Historyczne układy przestrzenne miejscowości: Orneta, Chwałęcin, Bażyny (nie ujęty w GEZ, ale cenny układ ruralistyczny pod względem kompozycyjnym). Układ urbanistyczny miasta Orneta z okresu XIV-XIX w. wpisany jest do rejestru zabytków w dwóch postaciach: jako układ urbanistyczny miasta w obrębie murów obronnych wraz z zabudową z wieków późniejszych i kościołem oraz jako układ zabudowań rynku, ratusza i wypalonych podcieni;
2. Zespół urbanistyczny ulicy Elbląskiej i Podgórznej z końca XIX w. usytuowany przy wejździe do miasta z kierunku zachodniego drogą DW513
3. Zabudowa mieszkalna w Ornecie (domy, kamieniczki);
4. Zabytkowe zespoły pałacowe w miejscowościach: Bażyny, Bogatyńskie, Karkajmy;
5. Historyczne zespoły dworsko-folwarczne w Bogatyńskim, Białym Dworze i Karbowie;
6. Architektura sakralna: Kościół par. p.w. śś. Mikołaja Biskupa i Rocha w Bażynach (I poł. XIV w.) Kościół fil. p.w. Świętej Trójcy i św. Michała w m. Bogatyńskie (XIX w.), Kościół odpustowy p.w. św. Podwyższenia Krzyża Świętego w Chwałęcinie (1720-1728r.), Kościół par. p.w. św. Katarzyny w Henrykowie (XIV/XV w.), Kościół p.w. Nawiedzenia NMP i św. Józefa w Krośnie (I poł. XVIII w.), Kościół par. p.w. św. Jana Chrzciciela w Ornecie (XIV- XV w.), Kościół ewangelicki, ob. cerkiew w Ornecie (1829r.), Kościół p.w. św. Jakuba (ruina) w Osetniku, Kościół fil. p.w. Świętego Krzyża w Opinie (XIV w.), Kościół par. p.w. św. Wawrzyńca w Mingajnach (XIV, XVIIIX w.), klasztor Sióstr Katarzynek w Ornecie;
7. Zabudowa przysakralna: plebania w Ornecie, krużganki;
8. Cmentarze w miejscowościach: Bażyny, Bogatyńskie, Chwałęcin, Henrykowo, Krosno, Mingajny, Orneta, Opin, Osetnik;
9. Kapliczki przydrożne w miejscowościach: Augustyny, Bażyny [3szt.], Dąbrówka, Krzykały, Miłkowo, Orneta, Osetnik [6szt.];

10. Parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni: zielen cmentarna, starodrzew przykościelny, parki w zespole folwarcznym lub pałacowym;
11. Obiekty gospodarcze i techniczne: zabudowania gospodarstwa klasztorne w Krośnie; młyn murowany, ruina z budynkami gospodarczymi i progiem wodnym na rzece Młyńskiej w Osetniku; spichlerze w Ornecie; murowany budynek browaru ze słodownią w Ornecie; wieża ciśnień murowana w zespole stacji kolejowej w Ornecie; magazyn murowany z szaletem w zespole stacji kolejowej w Ornecie;
12. Obiekty użyteczności publicznej: budynek fabryki tabaki i cygar, ob. budynek handlowy w Ornecie, budynek dworca kolejowego, murowany w zespole stacji kolejowej w Ornecie, murowany budynek sądu w Ornecie, gotycki ratusz w Ornecie, gotyckie piwnice dawnego zamku (później szkoła) w Ornecie, budynek S.P. nr 1 wraz z otoczeniem w granicach dz. ewid. nr 102 obr.3 z wyłączeniem gotyckich piwnic dawnego zamku w Ornecie;
13. Architektura obronna: pozostałości murów obronnych w Ornecie;
14. Drogi i aleje przydrożne: aleje przydrożne z początku XX wieku w drodze nr 507N Braniewo-Dobre Miasto, nr 513N Pasłęk- Wozławki, nr 1356N Orneta-Lidzbark Warmiński, nr 1350N Spędy-Augustyny, 1397N granica państwa-Mingajny, nr 1399N – od drogi Nr 1342N do Nowego Dworu;
15. Zabytki archeologiczne: 2 stanowiska o charakterze ponadregionalnym wpisane do rejestru zabytków w Osetniku oraz 133 stanowiska o charakterze regionalnym i lokalnym ujęte w gminnej ewidencji zlokalizowane w Ornecie i na terenach wiejskich.

Na terenie Gminy występują aleje przydrożne z początku XX w. ujęte w GEZ, w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Orneta na lata 2018-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 wymieniono aleje przydrożne jako element krajobrazu kulturowego.

Pośród dokumentów gminnych dotyczących ochrony zabytków wymienić należy: Studium Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Orneta, Raport o Stanie Gminy Orneta - Zarządzenia Nr RO.005.64.2025 Burmistrza Ornety z dnia 27.05.2025 r., Gminną Ewidencję Zabytków - Zarządzenie Nr RO.0050.162.2018 Burmistrza Ornety z dnia 21.11.2018 r. Gmina Orneta nie posiada Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami, obowiązuje Powiatowy Program Opieki nad Zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021 – 2024 (UCHWAŁA NR OR.0710.32.2021 RADY POWIATU LIDZBARKSKIEGO z dnia 16 grudnia 2021 r.).

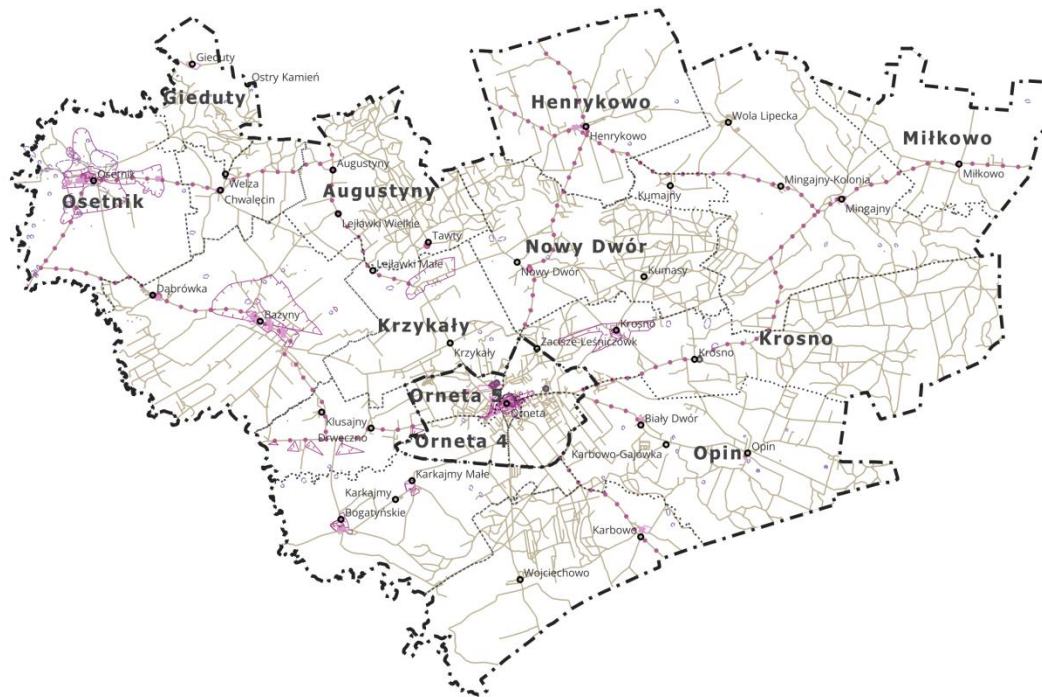
Na terenie gminy znajdują się liczne zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Dwa z nich są wpisane do rejestru zabytków, pozostałe do Gminnej Ewidencji Zabytków. Występujące na terenie gminy stanowiska przedstawiają tabele– **Tabela 25, Tabela 26** (na końcu opracowania)
Rysunek 11:

Zgodnie z Uchwałą Nr XIII/94/11 Rady Miejskiej w Ornecie w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Ornety oraz Uchwałą XXXIX/210/05 Rady Miejskiej w Ornecie z dnia 1 grudnia 2005 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Starego Miasta w Ornecie, na terenie Ornety wyznaczono kilka stref ochrony konserwatorskiej.

Dodatkowo ustalono ochroną historyczną cmentarza znajdującego się przy ul. Braniewskiej oraz parku przy ul. Mickiewicza.

Występujące na terenie gminy zabytki wraz z ze strefami ochrony konserwatorskiej przedstawia – **Rysunek 11; Tabela 23, Tabela 24** (na końcu opracowania).

Rysunek 11. Zabytki, tereny cenne ze względu na dziedzictwo kulturowe w gminie Orneta

Legenda

— Granice jednostek ewidencyjnych

— Granice obszarów ewidencyjnych

• Miejscowości

— Drogi

Zabytki nieruchome

Wpisany do ewidencji

Wpisany do rejestru

Zabytki archeologiczne

Zabytki archeologiczne ujęte w ewidencji zabytków

Zabytki archeologiczne ujęte w rejestrze zabytków

• Zabytki nieruchome - punkty

• Ewidencja zabytków archeologicznych luźnych znalezisk

--- Inne zabytki nieruchome

Ochrona wynikająca z MPZP i studium

Strefy ochrony konserwatorskiej z MPZP

• • Aleje przydrożne objęte ochroną konserwatorską z studium

• Ochrona ustalona w MPZP

źródło: opracowanie własne na podstawie danych:

[Obiekty - Zabytek.pl](http://Obiekty-Zabytek.pl)

[NID | Portal mapowy \(zabytek.gov.pl\) Rejestr zabytków - NID](http://NID | Portal mapowy (zabytek.gov.pl) Rejestr zabytków - NID)

Powiatowy Program Ochrony nad Zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024 [Uchwała w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu opieki nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024" \(warmia.mazury.pl\)](#)

z Gminnej Ewidencji Zabytków - [Gminna Ewidencja Zabytków - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece \(orneta.pl\)](#)

z Raportu o Stanie Gminy Orneta - [Zarządzenie Nr RO.0050.64.2025 Burmistrza Ornezy z dnia 27 maja 2025 r. w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Orneta za 2024 r.\)](#)

SUKZP [Studium - Urząd Miejski w Ornece](#)

obowiązujących mpzp - [Orneta - System Informacji Przestrzennej \(e-mapa.net\)](#)

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

Wszelkie działania inwestycyjne na obiektach i obszarach wpisanych do WRZ, WEZ i GEZ wymagają uzyskania zgody lub opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie.

W odniesieniu do obszarów i obiektów zabytkowych (GEZ, WEZ, WRZ) zakres ochrony jest następujący:

- obowiązuje ochrona zabytkowej struktury architektoniczno-przestrzennej oraz historycznego krajobrazu kulturowego z widokami na historyczne ośrodki miejskie i wiejskie, z dominantami w postaci kościołów oraz historycznej zieleni, zagospodarowanej w postaci parków, cmentarzy i alei przydrożnych oraz układu dróg i placów, sposobu zabudowy i zależności przestrzennych występujących pomiędzy poszczególnymi częściami składowymi zabudowy;

- w obiektach zabytkowych ochronie podlegają historyczne (pierwotne) gabaryty budynków, kształt i rodzaj pokrycia dachów, artykulacja i sposób opracowania elewacji, stolarka otworowa (drzwi i okna) rodzaj materiału budowlanego, kolorystyka, wystrój klatki schodowej, elementy konstrukcyjne.

W odniesieniu do obszarów i obiektów zabytkowych (GEZ, WEZ, WRZ) obowiązują następujące nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia:

- w dokonywaniu zmian w obiektach historycznych, mogących doprowadzić do utraty ww. wartości zabytkowych, tj. wyburzenia, nadbudowy, przebudowy, rozbiórki i odbudowy zmian kształtów i historycznego rodzaju pokrycia dachowego (na współczesny typu blachodachówka), zmian w obrębie elewacji (z wyłączeniem uwzględniających walory zabytkowe obiektów, wynikający z ustaleń na podstawie badań naukowych i konserwatorskich), wprowadzenia zewnętrznej termomodernizacji (typu styropian czy wełna mineralna),

- adaptacji istniejących obiektów do nowej funkcji pod warunkiem utrzymania ich historycznego charakteru,

- remonty budynków historycznych należy prowadzić z wykorzystaniem historycznych materiałów i technik budowlanych;

- ewentualne reklamy winny nawiązywać wyglądem i konstrukcją do historycznych, tj. w formie liter przestrzennych lub stylizowanych szyldów, natomiast skrzynki gazowe były jak najmniejsze, stylizowane i kolorystycznie ujednolicone kolorystycznie z elewacją, z postulowaną lokalizacją raczej na elewacji bocznej lub tylnej niż frontowej),

- zagospodarowanie na cele użytkowe zabytku nieruchomego wpisanego do rejestru wymaga posiadania przez jego właściciela lub posiadacza dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku nieruchomego i możliwości jego adaptacji, z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości tego zabytku; programu prac konserwatorskich, określającego zakres i sposób ich prowadzenia oraz wskazującego niezbędne do zastosowania materiały i technologie; programu zagospodarowania zabytku wraz z otoczeniem oraz dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości.

W odniesieniu do zabytków archeologicznych obowiązują następujące zasady:

- w przypadku realizowania inwestycji w obszarze stanowiska archeologicznego, znajdującego się w ewidencji zabytków AZP, prace ziemne należy poprzedzić badaniami archeologicznymi – których rodzaj i zakres określi WKZ w drodze decyzji, o którą należy wystąpić do organu konserwatorskiego;

- na stanowiskach archeologicznych o własnej formie terenowej (np. grodziska, wały, kurhany) i wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się inwestycji budowlanych i działalności rolniczej, winny one pozostać nieużytkami;

W odniesieniu do historycznych parków i cmentarzy zakres ochrony obowiązuje:

- w obrębie cmentarzy obowiązuje ochrona układu przestrzennego (alei, układ kwater) zabytkowego drzewostanu, historycznych nagrobków i elementów małej architektury (tj. ogrodzenia, pompy wody, kaplice;

- w obrębie parków obowiązuje ochrona układu przestrzennego i historycznego sposobu zagospodarowania, zabytkowego drzewostanu, historycznych elementów małej architektury (tj. ogrodzenia rzeźby, altany, i in.);

W odniesieniu do historycznych parków i cmentarzy obowiązują następujące nakazy, zakazy, dopuszczenia i ograniczenia:

- w obrębie historycznych parków i cmentarzy zakazuje się zmian układu przestrzennego (aleje, nasadzenia, kwatery) wycinki starodrzewia, likwidacji historycznych elementów małej architektury, a w przypadku cmentarzy także zabytkowych nagrobków;

- wszelkie prace inwestycyjne dotyczące zabytkowych parków i cmentarzy należy poprzedzić właściwą dokumentacją konserwatorską, prowadzoną do określenia uwarunkowań historycznych i możliwości dalszego użytkowania;

W odniesieniu do lokalizacji elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych obowiązują następujące zasady:

- wokół historycznych ośrodków miejskich i wiejskich oraz wokół historycznych zespołów dworsko-folwarczno-parkowych oraz innych dominant historycznych – w promieniu 1 km-ustala się strefę ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego i zabrania się budowy wiatraków;

- lokalizacja wiatraków oraz zakres inwestycji winny być ustalone na podstawie studiów krajobrazowych, określających wpływ inwestycji na zachowanie krajobrazu kulturowego i zabytki;

- nową zabudowę o funkcji pomocniczej względem elektrowni wiatrowych należy dopasować do tradycyjnej zabudowy siedliskowej, występującej w danym rejonie, pod względem gabarytów, kształtu i rodzaju dachu oraz pokrycia dachowego, formy architektonicznej, materiałów budowlanych;

- paneli fotowoltaicznych nie należy projektować na dachach budynków zabytkowych i w obszarach zabytkowych.

W odniesieniu do planowanej nowej działalności inwestycyjnej na obszarach objętych ochroną konserwatorską obowiązują następujące zasady:

- parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania winny zapewniać ciągłość architektury lokalnej, powinny uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie, takie jak: linie zabudowy, skala zabudowy, skala zabudowy sposób lokalizacji i rozmieszczenia budynków, forma i gabaryty budynków architektury tradycyjnej i miejscowej, geometria oraz pokrycie dachu, kolorystyka dachów, nachylenie połaci dachowych z wyjątkiem budynków usługowych, produkcyjnych i składowych, rodzaj stosowanych lokalnie materiałów budowlanych, stolarki otworowej oraz tradycyjnego dla regionu detalu budowlanego, zdobnictwa ciesielskiego, stolarskiego, kowalskiego.

a) zabytki uznane za pomnik historii

Na terenie gminy Orneta nie ma obiektów uznanych za pomnik historii.

b) utworzone parki kulturowe

Na terenie gminy Orneta nie ma parku kulturowego.

c) formy ochrony ustalone w mpzp i decyzjach o WZ, o ZRID „droga”, o LLK „linia kolejowa”, o ZRIZL „lotnisko”

Na terenie gminy Orneta nie ma form ochrony ustalonych w decyzjach. Zabytki objęte ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego to:

- mpzp nr 029 – Orneta: obr. 005, dz. ew nr: 180, 3/42, 3/39; obr. 001 dz. ew. nr: 324, 190/3, 277;
- mpzp nr 015 – Krosno: obr. 008, dz. ew. nr 47/2.

d) dobra kultury współczesnej

W mpzp nr 004 – w granicach planu ustanowiono ochronę kapliczek przydrożnych jako dóbr kultury współczesnej.

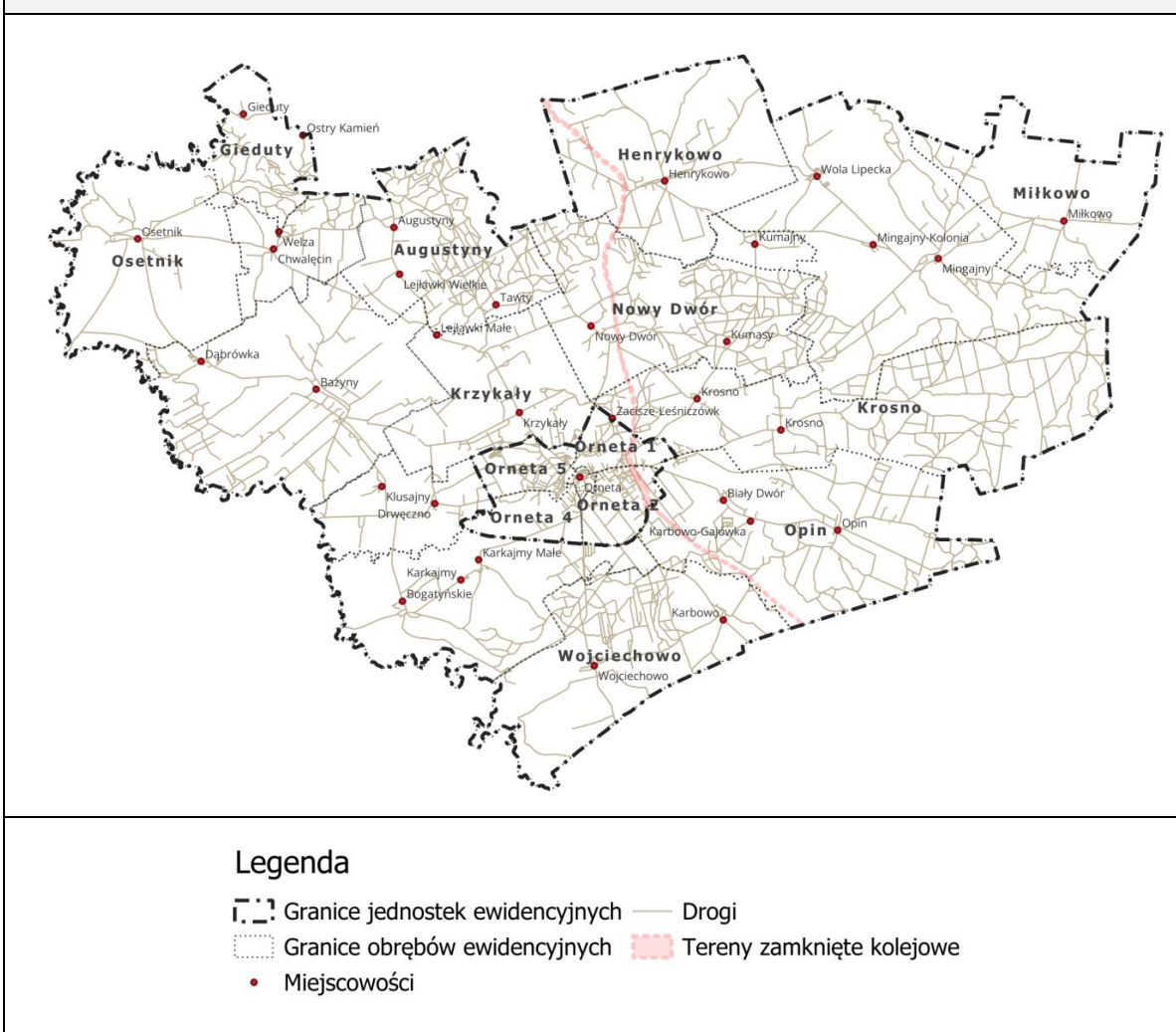
2.2.14. Obszary pomników ząglady i strefy ochronne

Na terenie gminy Orneta nie są zlokalizowane Pomniki Ząglady.

2.2.15. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na terenie gminy Orneta nie są zlokalizowane tereny zamknięte ustalone ze względu na obronność (wyznaczone w decyzją Ministra Obrony Narodowej). Występują tereny zamknięte kolejowe (wyznaczone decyzją Ministra Infrastruktury). Wykaz kolejowych terenów zamkniętych zawiera -Tabela 2; Rysunek 12.

Rysunek 12. Rozmieszczenie terenów zamkniętych kolejowych na obszarze gminy Orneta

źródło: opracowanie własne na podstawie:

Polskie Koleje Państwowe S.A. pismo z dn. 20.11.2025 r. (Wykaz działek gminy Orneta wg stanu na dzień 20.11.2025 r. zgodnie z Załącznikiem 14 Decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18.09.2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. MI z 2020 r., poz. 38 ze zm.) SMOK (<https://smok.pkp.pl/Portal/>).

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;

nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.,

Tabela 2. Wykaz terenów zamkniętych kolejowych na terenie gminy Orneta

Lp.	Gmina	Obręb	Nr działki	Pow. [ha]	ID działki
562	Orneta	7 Henrykowo	1/4	1,32	280905_5.0007.1/4
563	Orneta	7 Henrykowo	100/4	3,206	280905_5.0007.100/4
564	Orneta	7 Henrykowo	365/7	13,96	280905_5.0007.365/7
565	Orneta	13 Nowy Dwór	108	4,73	280905_5.0013.108
566	Orneta	13 Nowy Dwór	178/1	6,61	280905_5.0013.178/1
567	Orneta	14 Opin	1	5,68	280905_5.0014.1
568	Orneta	14 Opin	190/28	1,74	280905_5.0014.190/28
569	Orneta	8 Krosno	1/2	4,93	280905_5.0008.1/2
570	Orneta Miasto	1 Orneta 1	353/1	0,2432	280905_4.0001.353/1
571	Orneta Miasto	1 Orneta 1	353/2	4,1387	280905_4.0001.353/2
572	Orneta Miasto	2 Orneta 2	69/1	11,5081	280905_4.0002.69/1
573	Orneta Miasto	2 Orneta 2	69/4	0,0999	280905_4.0002.69/4
575	Orneta Miasto	2 Orneta 2	69/6	0,2653	280905_4.0002.69/6
576	Orneta Miasto	2 Orneta 2	69/7	0,0804	280905_4.0002.69/7

źródło:

Polskie Koleje Państwowe S.A. pismo z dn. 20.11.2025 r. (Wykaz działek gminy Orneta wg stanu na dzień 20.11.2025 r. zgodnie z Załącznikiem 14 Decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18.09.2020 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. Urz. MI z 2020 r., poz. 38 ze zm.) SMOK (<https://smok.pkp.pl/Portal/>).

2.2.16. Obszary ograniczonego użytkowania

Obszar ograniczonego użytkowania jest prawnie wyznaczonym terenem wokół pewnych obiektów czy zakładów, na którym jest ograniczona możliwość korzystania ze swojej bądź cudzej własności z uwagi na wpływ tego obiektu bądź zakładu. Podstawę prawną dla utworzenia obszarów ograniczonego użytkowania jest ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2020, poz. 1219 z późniejszymi zmianami) i art. 135-136 tej ustawy. Obszar ograniczonego użytkowania jest obowiązkowo tworzony w sytuacji, gdy nie mogą być dotrzymane standardy jakości środowiska poza terenem zakładu lub innego obiektu, mimo zastosowania dostępnych rozwiązań technicznych, technologicznych i organizacyjnych. Zakładami takimi mogą być: oczyszczalnia ścieków, składowisko odpadów komunalnych, kompostownia, trasy komunikacyjne, lotnisko, linie i stacje elektroenergetyczne, obiekty sieci gazowej, instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne lub obiekty i instalacje na terenach zamkniętych.

Obszar ograniczonego użytkowania tworzy sejmik województwa lub rada powiatu w drodze uchwały.

Na terenie gminy Orneta nie ma obszarów ograniczonego użytkowania, wyznaczonych decyzjami, pojawiają się jednak ograniczenia w zagospodarowaniu terenów wymienione w mpzp. I tak:

W mpzp nr 008 wyznaczono obszar strefy ochronnej od oczyszczalni ścieków w Karkajmach w promieniu 75m od terenu KO oraz od przepompowni ścieków w terenie K.

W mpzp nr 003 dla terenu oczyszczalni ścieków oznaczony na rysunku planu symbolem K. obowiązuje wyznaczenie strefy ochronnej obszaru ograniczonego użytkowania wynikającej z prowadzenia funkcji głównej.

W mpzp nr 017 wskazano strefę ograniczonego użytkowania od linii energetycznej WN i Sn - część terenu elementarnego o symbolu 2MN/U, 3MN/U, 4MN/U, 5MN/U znajduje się w strefie ograniczonego użytkowania linii energetycznych WN 110 kV i Sn 15kV - na tym terenie zakazuje się sytuowania zabudowy oraz sadzenia drzew.

2.2.17. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

Obszary wymagające przekształceń to tereny niewykorzystane, niezagospodarowane i niewłaściwie użytkowane, które obniżają jakość przestrzenną otoczenia są niezgodne z kierunkami rozwoju gminy. Pojęcie obszarów wymagających przekształceń porusza ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W granicach gminy nie występują obszary wymagające przekształceń.

Obszary wymagające rehabilitacji to takie tereny, którym wskazane jest przywrócenie utraconej wartości technicznej i użytkowej, gdzie konieczne jest odnowienie i poprawa jakości istniejącej zabudowy. Pojęcie obszarów wymagających przekształceń porusza ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na terenie gminy Orneta wskazano obszary do rehabilitacji w następujących mpzp:

W mpzp nr 002 - obszar objęty planem został w całości wskazany do rewitalizacji i rehabilitacji;

Na obszarze planu wyznaczono obszary do rekultywacji i **rehabilitacji**, szczegółowo opisane w kartach terenu: 01ZP, 02ZO, 04M/U, 05ZP/KS i 07ZP/KS, 08M, 09M, 10UK, 13U/M, 15M/U, 16M/U, 18M/U, 19M/U, 21UK, K1KG, K2KZ, K3KL, K4KL, K5KD, K6KD, K7KD, K8KD, K9KD, K10KD, K11KX, K12KX1, K13KX1, K14KS, K15KX2, 616KX3;

W mpzp nr 003 - w terenach: MW2 – rehabilitacja zabudowy wielorodzinnej. Dla budynków istniejących posiadających dachy płaskie, wskazana jest rehabilitacja obiektów np. poprzez zmianę kształtu dachu na dach ostry z wykorzystaniem poddasza na mieszkania lub pracownie, dobudowę klatki schodowej, balkonów itp.;

W mpzp nr 012 - rozbudowa systemu zaopatrzenia w energię elektryczną polegać będzie na rehabilitacji, odbudowie, przebudowie, modernizacji istniejących oraz budowie nowych linii energetycznych, a także na rehabilitacji, odbudowie, przebudowie, modernizacji, wymianie istniejących oraz budowie nowych stacji transformatorowych, rozdzielczych i transformatorowo-rozdzielczych. Dopuszcza się dokonanie rehabilitacji, rewitalizacji zabudowy i infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi;

W mpzp nr 014 - tereny wskazane do **rehabilitacji** i rewitalizacji: MW, MZ, MW/UH, MW/U/P (sama rehabilitacja), MW/MN, MN1, MN2, UA, UH1, UH2, UK, PU/H, US1, US2, US3 (sama rehabilitacja). W strefach ochrony konserwatorskiej: MW/MN (A, B), MW (OW), MN1, MN2 (B), MW/U (A), MN/MW (B), U/MN (B), U1 (B), UZ (B), RM/MN (B), RU/MN (B), ZCc2 (B, OW), ZP1 (B);

W mpzp nr 015 - rehabilitacja zabudowy w terenach MN4 i MW od strony wschodniej przy klasztorze przed mostkiem – oznaczonym na rysunku planu.

Obszary wymagające rekultywacji to tereny, którym wskazane jest przywrócenie ich pierwotnego charakteru utraconego na skutek niszczyielskiej działalności człowieka. Pojęcie

obszarów wymagających rekultywacji porusza ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz Prawo ochrony środowiska.

W granicach gminy występują obszary wymagające rekultywacji, o których mowa w następujących mpzp:

W mpzp nr 002 - na obszarze planu wyznaczono obszary do **rekultywacji** i rehabilitacji, szczegółowo opisane w kartach terenu: 01ZP - należy przeprowadzić działania rekultywacyjne i urządzeniowe w celu przywrócenia temu miejscu statusu przestrzeni publicznej w postaci parku miejskiego;

Obszary wymagające remediacji to poddanie gleby, ziemi i wód gruntowych działaniom mającym na celu usunięcie lub zmniejszenie ilości substancji powodujących ryzyko, ich kontrolowanie oraz ograniczenie rozprzestrzeniania się tak, aby teren zanieczyszczony przestał stwarzać zagrożenie dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska. Pojęcie obszarów wymagających remediacji porusza ustawa Prawo ochrony środowiska oraz o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie.

W granicach gminy nie występują obszary wymagające remediacji.

2.2.18. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. 2024 poz. 278 z późn. zm.) o rewitalizacji **obszar zdegradowany** to wyznaczony obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Zgodnie z przepisami ww. ustawy **obszar rewitalizacji** to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Gmina Orneto posiada Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Orneto na lata 2016-2021 (UCHWAŁA Nr BRM.0007.29.2018 Rady Miejskiej w Orniecie z dnia 25 kwietnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zatwierdzenia Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Orneto na lata 2016-2021).

W programie zostały określone obszary zdegradowane, na terenie których występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych. Zdiagnozowano, czy na obszarze koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, wystąpiło co najmniej jedno zjawisko ze strefy: gospodarczej, technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. W wyniku czego, wyznaczono obszary zdegradowane w obrębie miasta i części wiejskiej gminy. W mieście są to obszary w rejonie ulic: obszar różowy (Braniewska, Kopernika, Kościelna, 1-Maja, Młynarska, Plac Wolności, Podleśna, Przemysłowa, Sportowa, Wodna, Zaułek Ciasny, Zaułek Klasztorny), obszar zielony (Kościeszki, Mostowa, Pionierów), obszar żółty (św. Jana, Olszyńska, Sienkiewicza, Zamkowa), obszar błękitny (Browarna) i granatowy (Dolna). Na terenach wiejskich obszary zdegradowane odpowiadają granicom sołectw: obszar różowy (Biały Dwór, Karbowo, Klusajny, Opin), obszar żółty (Karkajmy), obszar zielony (Miłkowo), obszar niebieski (Osetnik) i granatowy (Henrykowo, Wojciechowo).

W dalszej części LPR, w wyniku badań fokusowych i ilościowych, zostały wyznaczone obszary rewitalizacji z ulicami i budynkami mieszkalnymi. Wykaz zawiera - **Tabela 3; Rysunek 13.**

Tabela 3. Wykaz obszarów rewitalizacji w gminie Orneto

Ulice wchodzące w skład obszaru
Obszar nr I
Plac Wolności, Sienkiewicza, Browarna, Kościeszki, Zamkowa, Kościelna, Pionierów, Młynarska, Dolna 2,4, Zaułek Ciasny 7,8,9,11,17,20,44, Mostowa, Żelazna, Olszyńska 9, św. Jana 2,4,6,8, 1 Maja 7, Braniewska (po jednostce wojskowej), Zaułek

<i>Klasztorny</i>
<i>Obszar nr II</i>
<i>Kopernika 1,3,5,7,9, Sportowa 1-3, Wodna – przychodnia 1A,1, 7, 1 Maja 12,14,16,18, Przemysłowa – parzyste bez nr 26, Olsztyńska 15,25</i>
<i>Obszar nr III</i>
<i>Przemysłowa 3,5,7,11,13,15, 1 Maja 35, 37, 40, 41, 42, 43, 45, 47, 48, 60, 64, 66, 72, 74, Podleśna 8,14,16,18,</i>
źródło:
Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Orneta na lata 2016-2021 - Urząd Miejski w Ornece (bip-wm.pl)

Kierunki działań dotyczą: strefy społecznej, gospodarczej, technicznej oraz mających znaczenie dla ustaleń planu ogólnego strefy przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, gdzie dokument wymienia:

3. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

1) Zapewnienie dostępności przestrzeni publicznej dla jak najszerszej grupy mieszkańców, w tym osób niepełnosprawnych;

2) Poprawa stanu zagospodarowania i estetyki terenów zielonych.

4. Sfera środowiskowa

1) Ograniczanie niskiej emisji poprzez termomodernizację budynków;

2) Poprawa stanu zagospodarowania i estetyki terenów zielonych.

Oprócz terenów wskazanych w LPR tereny do rewitalizacji wskazane w mpzp to:

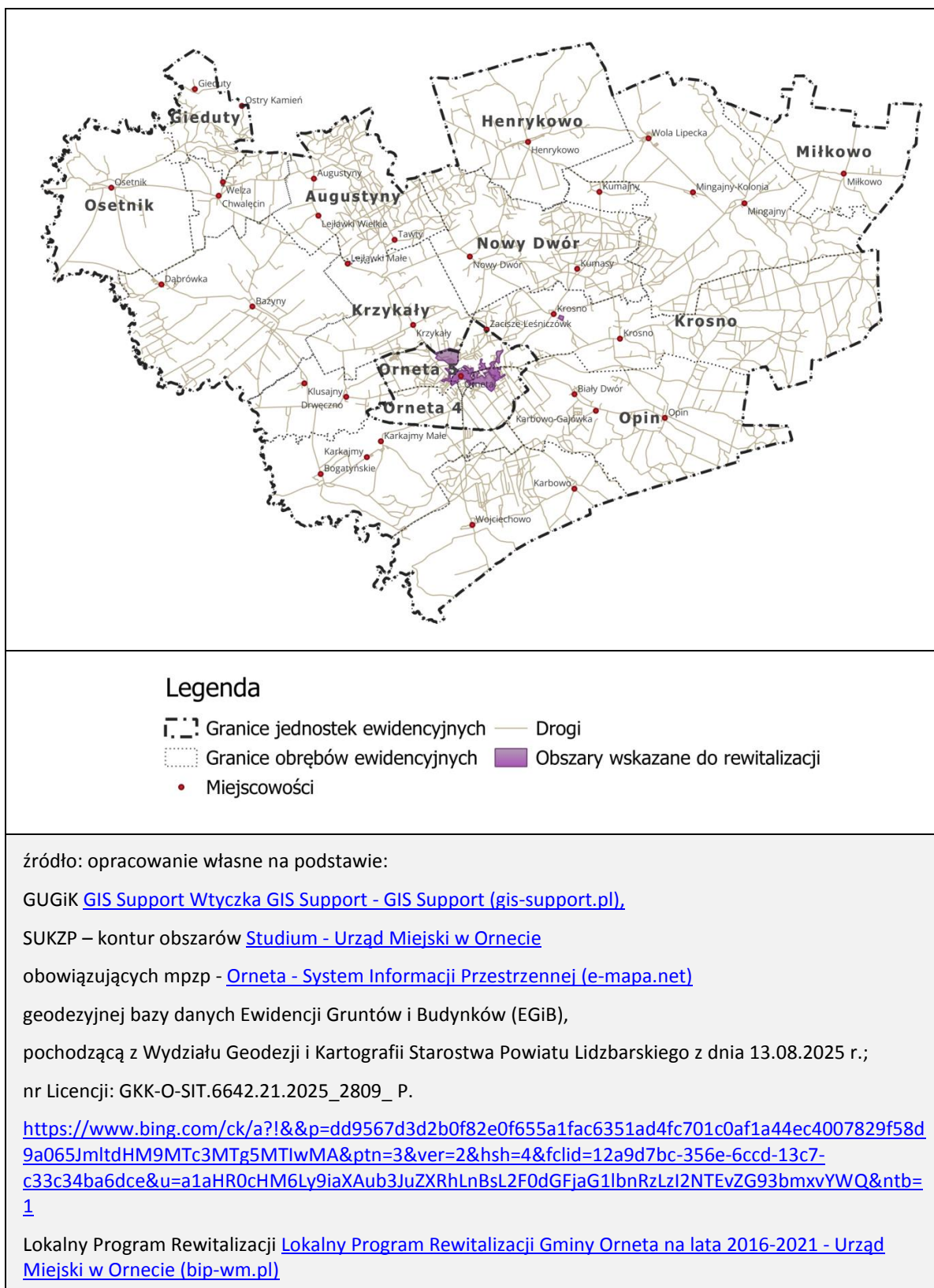
W mpzp nr 002 cały obszar planu jest objęty programem rewitalizacyjnym.

W mpzp nr 012 dopuszczono możliwość dokonania **rewitalizacji** i rehabilitacji zabudowy i infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi.

W mpzp nr 014 tereny wskazane do rehabilitacji i **rewitalizacji** jak na rysunku planu - MW, MZ, MW/UH, MW/MN.

W mpzp nr 015 w terenie MW wskazano zabudowę wielorodzinną do **rewitalizacji** – nadbudowa dachu dwuspadowego.

Rysunek 13. Rozmieszczenie obszarów do rewitalizacji na terenie gminy Orneta

2.2.19. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2022 r. poz. 2556) w myśl art. 3 pkt. 10a) – obszar cichy w aglomeracji to obszar, na którym nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu wyrażonych wskaźnikiem hałasu LDWN; 10b). Obszar cichym poza aglomeracją to zaś obszar, który nie jest narażony na

oddziaływanie hałasu komunikacyjnego, przemysłowego lub pochodzącego z działalności rekreacyjno-wypoczynkowej.

Obszary ciche zarówno w aglomeracji, jak i poza nią, zgodnie z art. 118b Prawa ochrony środowiska może w drodze uchwały wyznaczać Rada Powiatu uwzględniając potrzeby ochrony przed hałasem i określając wymagania dotyczące utrzymania poziomu hałasu co najmniej na istniejącym poziomie.

Na terenie gminy Orneta nie wyznaczono obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów poza aglomeracją.

2.2.20. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne

W myśl przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 82) ochronie podlegają użytki rolne klas I-III.

Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III – wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów rolnych stanowiących użytki rolne klas I–III położonych na obszarze uzupełnienia zabudowy w rozumieniu przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Na terenie gminy Orneta użytki rolne stanowią ok. 54% wśród nich ok. 2/3 stanowią grunty orne, pozostałe to pastwiska i łąki. Grunty leśne to ok. 38% powierzchni gminy. Występują gleby dobrych i średnich klas bonitacyjnych (III, IV), udział klas słabszych i najslabszych (V, VI) jest procentowo największy, gleby klas najlepszych (I, II) nie występują.

Największe kompleksy gruntów III klasy bonitacyjnych występują w obrębach: Miłkowo, Henrykowo, Bogatyńskie, Wojciechowo, Krzykały, Osetnik, Nowy Dwór – **Rysunek 14**.

Gleby klasy III zgodnie z wnioskiem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi powinny podlegać ochronie.

Rysunek 14. Rozmieszczenie gleb o I-III klasie bonitacyjnej na terenie gminy Orneta

Legenda

- Granice jednostek ewidencyjnych
- Granice obrębów ewidencyjnych
- Miejscowości
- Drogi
- III
- IIIa
- IIIb
- Grunty chronione

źródło:

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),
pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;
nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.

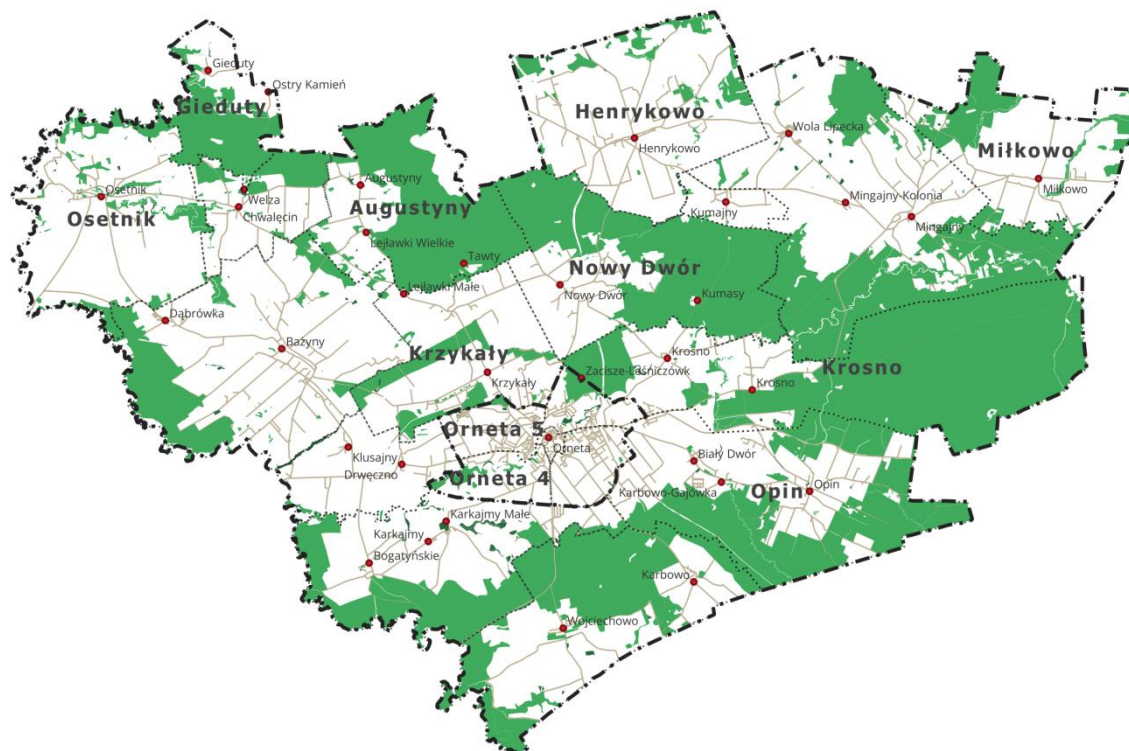
Lesistość gminy Orneta wynosi ok. 38% (dane GUS na rok 2024).

Organizacyjnie lasy należą do nadleśnictwa Orneta.

Największe kompleksy leśne przebiegają środkiem gminy w układzie prawie równoleżnikowym, znajdują się na północ i północny wschód od Ornety oraz na południe od miasta.

Dodatkowo tereny leśne położone są wzdłuż Pasłęki wzdłuż zachodniej granicy gminy –
Rysunek 15.

Rysunek 15. Rozmieszczenie gruntów leśnych na terenie gminy Orneta

Legenda

- Granice jednostek ewidencyjnych Lasy
- Granice obrębów ewidencyjnych
- Miejscowości
- Drogi
- Ls
- Lz

źródło:

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),
pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;
nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.

2.2.21. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie gminy Orneta nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej ani zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

2.2.22. Obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Gmina Orneta nie leży w zasięgu pasa nadbrzeżnego.

2.3. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

2.3.1. Infrastruktura społeczna

Ustawa z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130) do obiektów infrastruktury społecznej zalicza szkoły podstawowe i obszary zieleni publicznej, ale również: przedszkola, żłobki, ambulatoria podstawowej opieki zdrowotnej, biblioteki, domy kultury, domy pomocy społecznej, urządzone tereny sportu, przystanki publiczne transportu zbiorowego, placówki pocztowe, apteki oraz posterunki policji lub posterunki jednostki ochrony przeciwpożarowej. Wyznaczone w planie ogólnym gminne standardy urbanistyczne mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej. Gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej obejmują w wersji podstawowej zasady zapewnienia dostępu do szkoły podstawowej oraz obszarów zieleni publicznej. Dopuszcza się również w ramach gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej ustalenie zasad dostępu do szeroko rozumianego katalogu usług wymienionych w art. 13f ust.7 upzp.

Placówki oświatowe występujące na terenie gminy - **Rysunek 16, Tabela 4.**

Tabela 4. Wykaz publicznych i niepublicznych placówek oświatowych na terenie gminy Orneta

Lp.	Nazwa	adres	Nr dz. ew.
1.	Przedszkole nr 1 w Ornecie	ul. Kopernika 4, Orneta	280905_4.0003.149/3
2.	Przedszkole nr 2 w Ornecie	ul. 1 Maja 54, Orneta	280905_4.0002.113
3.	Domowa Akademia "SMYK" Niepubliczny Punkt Przedszkolny	ul. Przemysłowa 15a, Orneta	280905_4.0002.132/2
4.	Oddział przedszkolny w Bażynach	Bażyny 17a	280905_5.0002.114/2
5.	Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Bażynach	Bażyny 17a	280905_5.0002.114/2
6.	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. mjr Henryka Sucharskiego w Ornecie	ul. Zamkowa 26, Orneta (oddziały klas I-IV) ul. Warmińska 11, Orneta (oddziały klas V-VIII)	280905_4.0003.102 280905_4.0005.226
7.	Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Tadeusza Korczaka w Ornecie:	ul. Kopernika 13, Orneta (oddziały klas I-IV) ul. 1 Maja 28, Orneta (oddziały klas V-VIII) - budynek ZSO	280905_4.0003.157 280905_4.0002.94/2
8.	Liceum Ogólnokształcące Im. Bojowników o Polskość Warmii w Ornecie	ul. 1 Maja 28, Orneta	280905_4.0002.94/2
9.	Zespół Szkół Zawodowych CKU w Ornecie Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum Ekonomiczne, Liceum Profilowane, Liceum Handlowe, Wieczorowe Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych	ul.1 Maja 20, Orneta	280905_4.0002.89
10.	Domowa Akademia "SMYK" Niepubliczny Klub Dzieci	ul. Przemysłowa 15a	280905_4.0002.132/2
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta. https://bip.orneta.pl/artykuly/placowki-oswiatowe			

Placówki ochrony zdrowia występujące na terenie gminy- Rysunek 16, Tabela 5.

Zgodnie z informacjami dostępnymi na medycznych stronach internetowych opieka zdrowia w gminie Orneta jest świadczona przez przychodnie lekarskie, w tym o charakterze niepublicznym i 1 podlegającej jednostce samorządu terytorialnego.

Poza gabinetami podstawowej opieki zdrowotnej, świadczącymi usługi z zakresu:

- poradnia (gabinet) lekarza podstawowej opieki zdrowotnej,
- poradnia (gabinet) pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej,
- gabinet profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej dla dzieci,
- punkt szczepień,
- gabinet diagnostyczno-zabiegowy,

funkcjonują również gabinety stomatologiczne, gabinety rehabilitacji leczniczej, prywatny gabinet ratownictwa medycznego.

Poradnictwo medyczne specjalistyczne:

- poradnia chirurgiczna,
- poradnia reumatologiczna,
- poradnia dermatologiczna,
- 2 poradnie ginekologiczne.

W Ornecie nie są świadczone usługi pogotowia ratunkowego. Nie ma też szpitala. Nocną i świąteczną opiekę zdrowotną zabezpiecza ambulatorium Zespołu Opieki Zdrowotnej w Lidzbarku Warmińskim. Leczenie szpitalne i specjalistyczne medyczne, dostępne jest dla mieszkańców gminy Orneta w Lidzbarku Warmińskim. Na terenie gminy zarejestrowanych jest 6 aptek.

Tabela 5. Wykaz placówek zdrowia i aptek na terenie gminy Orneta

Lp.	Nazwa	adres	Nr dz. ew.
1.	Przychodnia zdrowia	Orneta, ul. 1 Maja 13	280905_4.0001.189/7
2.	Przychodnia zdrowia	Orneta, ul. 1 maja 1	280905_4.0003.145
3.	Przychodnia zdrowia	Orneta, ul. Wodna 1	280905_4.0002.122
4.	Apteka	Orneta, ul. Plac Wolności 1	280905_4.0003.10
5.	Apteka	Orneta, ul. Sienkiewicza 6	280905_4.0003.202
6.	Apteka	Orneta, Wodna 1	280905_4.0002.122
7.	Apteka	Orneta, ul. 1 Maja 34	280905_4.0002.96
8.	Apteka	Orneta, ul. Mostowa 3/1	280905_4.0003.15/4
9.	Apteka	Orneta, ul. 1 Maja 48c	280905_4.0001.296

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta.

Placówki opieki społecznej i socjalnej na terenie gminy Orneta - Rysunek 16, Tabela 6.

Tabela 6. Wykaz placówek opieki społecznej i socjalnej na terenie gminy Orneta

Lp.	Nazwa	adres	Nr dz. ew.
1.	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornecie	ul. 1 Maja 6, Orneta	280905_4.0003.149/2

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta.

Placówki kultury, sportu i rekreacji- Rysunek 16, Tabela 7.

Na terenie gminy Orneta szerzeniem kultury zajmuje się Centrum Kultury i Biblioteki Miejskiej im. Franciszka Chruściela w Ornecie (CKiBM). Przy CKiBM działają m. in. Biblioteka Publiczna, Uniwersytet Trzeciego Wieku, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów „Koło” oraz

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Orneta „Ornecianie” oraz prowadzona jest Ornecka Orkiestra Dęta.

Tabela 7. Wykaz placówek kultury, sportu i rekreacji na terenie gminy Orneta

Lp.	Nazwa	adres	Nr dz. ew.
1.	Centrum Kultury i Biblioteka Miejska w Ornece – Oddział Biblioteczny	Orneta, ul. Mickiewicza 1	280905_4.0001.190/3
2.	Centrum Kultury i Biblioteka Miejska im. Franciszka Chruściela w Ornece	Orneta, ul. 1 Maja 45	280905_4.0001.305
3.	Pomysłownica Orneta	Orneta, ul. Mickiewicza 45	280905_4.0001.305
4.	Ośrodek Sportu i Rekreacji w Ornece, w skład którego wchodzi: • hala widowiskowo – sportowa wraz z bazą noclegową Olimp • budynek administracyjno – użytkowy, • tereny stadionu piłkarskiego, boisko treningowe, • kompleks ORLIK 2012, • place zabaw, siłownie zewnętrzne, • przystań wodna przy jeziorze Mieczowym, • kompleks boisk do gry w koszykówkę i tenisa ziemnego, • siłownia • mobilna strzelnica pneumatyczna	Orneta, Sportowa 7	280905_4.0002.115/4
5.	Świetlice wiejskie	Opin 9, Henrykowo 47, Wojciechowo 11, Wola Lipecka 13, Dąbrówka 7c, Mingajny 65, Karbowo 11, Krosno 12,	280905_5.0014.63/1 280905_5.0007.92 280905_5.0016.177/1 280905_5.0012.469 280905_5.0002.398/13 280905_5.0012.278/1 280905_5.0016.87 280905_5.0008.18/3
6.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie piłki nożnej: Miejski Klub Sportowy Błękitni Orneta	Orneta, ul. Sportowa 6	280905_4.0002.115/4
7.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie strzelectwa pneumatycznego: Sportowy Klub Strzelecki „Orneckie Smoki” Klub Strzelecki „Alfa” Orneta Sekcja Strzelecka Stowarzyszenia „Reduta” Orneta.	Orneta, ul. Dworcowa 2, Orneta, ul. Sportowa 7, Orneta, ul. Sportowa.	280905_4.0002.112/3 280905_4.0002.115/4
8.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie tenisa stołowego: Ornecki Klub Tenisa Stołowego	Orneta, ul. Sportowa 7	280905_4.0002.115/4
9.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie lekkoatletyki: Ludowy Uczniowski Klub Sportowy Orneta	Orneta, ul. Sportowa 7	280905_4.0002.115/4
10.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie sportu dla osób niepełnosprawnych: Integracyjny Klub Sportowy Smok w Ornece	Orneta, Przemysłowa 6/1	280905_4.0002.141/3

11.	Orneckie kluby sportowe w dziedzinie boksu: Ornecki Klub Sportów Walki Olimpia FitCamp	Orneta, ul. Sportowa 7	280905_4.0002.115/4
12.	Galeria Dziedzictwa Ornety im. Eugeniusza Buchholza	Orneta, ul. Plac Wolności 26	280905_4.0003.6
13.	Galeria Art.-Nova	Orneta, ul. Rycerska/ul. Plac Wolności	280905_4.0003.5/7
14.	Punkt Informacji Turystycznej	Orneta, ul. Plac Wolności 26	280905_4.0003.6
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta.			

Na uwagę zasługują różne formy zorganizowania społeczności lokalnej jak:

- Koła Gospodyń Wiejskich np. „Muffinki” w Dąbrowce, „Zoły” w Opinie, "Aktywni Wojciechowianie", "Ochotnicze Henrykowo", "KarboWianki" w Karbowie, "Ach Te Baby" w Krośnie
- Stowarzyszenie Reduta Orneta zajmujące się: utrwalaniem historii, tradycji i dziedzictwa kulturowego Warmii i Mazur, w tym upowszechnianiem tradycji wojskowych poprzez działania historyczno – rekonstrukcyjne; kolekcjonowaniem i eksponowaniem pamiątek stanowiących dobro kultury i historii regionu, wspieraniem działalności kolekcjonerskiej, prowadzeniem działań o charakterze eksploracyjnym; rozwojem i promocją turystyki, w szczególności historycznych walorów turystycznych Warmii i Mazur; promowaniem regionu poprzez organizowanie imprez o charakterze lotniczym, wojskowym i sportowym.
- Stowarzyszenie Orneckie "Agrorelaks",
- Warmiński Klub Motocyklowy "Drager" Orneta,
- Koło Polskiego Związku Wędkarskiego w Ornecie,
- Orneckie Stowarzyszenie Wspierania Osób Niepełnosprawnych,
- Związek Harcerstwa Polskiego. Chorągiew Warmińsko-Mazurska. Hufiec Orneta,
- Regionalny Związek Pszczelarzy w Elblągu. Terenowe Koło w Ornecie.
- Organizacje seniorskie: Stowarzyszenie Rozwoju Miasta i Gminy Orneta „Ornecianie”, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Ornecie, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Ornecie, Gminna Rada Seniorów,
- Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych: Warsztat Terapii Zajęciowej przy Orneckim Stowarzyszeniu Wspierania Osób Niepełnosprawnych, Środowiskowy Dom Samopomocy w Henrykowie (gm. Orneta), Warsztat Terapii Zajęciowej w Henrykowie (gm. Orneta).

Inne placówki i instytucje w tym w zakresie bezpieczeństwa, występujące na terenie gminy Orneta- **Rysunek 16, Tabela 8.**

Tabela 8. Wykaz placówek pocztowych oraz placówek bezpieczeństwa na terenie gminy Orneta

Lp.	Nazwa	adres	Nr dz. ew.
1.	OSP Henrykowo	Henrykowo 17	280905_5.0007.86/9
2.	OSP Bażyny	Bażyny 45B	280905_5.0002.137/1
3.	OSP Mingajny	Mingajny 65	280905_5.0012.278/1
4.	OSP Orneta	ul. Mickiewicza 16, Orneta	280905_4.0001.304/2
5.	Straż Miejska	ul. Mickiewicza 16, Orneta	280905_4.0001.304/2
6.	Komisariat Policji	ul. Kwiatowa 13, Orneta	280905_4.0005.265/10

7.	Poczta Polska	ul. Mickiewicza 3, Orneta	280905_4.0001.304/4
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta.			

2.3.2. Infrastruktura transportowa

Infrastruktura transportowa obejmuje sieci drogowe, kolejowe i żeglugi śródlądowej, autostrady morskie, porty żeglugi morskiej i śródlądowej, porty lotnicze oraz inne punkty wzajemnego połączenia między sieciami modalnymi. W przypadku transportu drogowego, infrastruktura liniowa to drogi, mosty, tunele, a infrastruktura punktowa to obiekty obsługi pasażerów i ładunków. Podobnie jest w przypadku transportu kolejowego, wodnego i powietrznego.

Infrastrukturę transportową na terenie gminy Orneta przedstawia - **Rysunek 16**

Infrastruktura drogowa - **Tabela 9, Tabela 10, Tabela 11:**

- **droga ekspresowa S** – na terenie gminy brak dróg ekspresowych.

- **drogi wojewódzkie w gminie:**

Tabela 9. Wykaz dróg wojewódzkich

Droga nr 507	Braniewo – Pieniężno – Orneta – Dobrze Miasto
Droga nr 509	Elbląg – Młynary – Drwęczno
Droga nr 513	Paślęk – Orneta – Lidzbark Warmiński – Wozławki
Droga nr 528	Orneta – Miłakowo – Morąg

- **drogi powiatowe w gminie:**

Tabela 10. Wykaz dróg powiatowych

Droga nr 1346N	Pieniężno – Lechowo - Babiak
Droga nr 1397N	Granica państwa – Piotrowiec – Pakosze - Mingajny
Droga nr 1356N	Orneta – Wolnica – Lidzbark Warmiński
Droga nr 1399N	Droga nr 1342N – Najmity – Bornity – Nowy Dwór
Droga nr 1350N	Spędy – Osetnik – Augustyny
---	Orneta - Krzykały

- **drogi gminne w gminie:**

Tabela 11. Wykaz dróg gminnych

115001 N	Osetnik – droga wojewódzka nr 509 (Dąbrówka)
115002 N	Gieduty – granica gminy (Bornity)
115003 N	Ostry Kamień – granica gminy
115004 N	Granica gminy - Chwałęcín
115005 N	Chwałęcín – droga powiatowa nr 1399 N (Lejławki Małe)
115006 N	Droga gminna Nr 115005 N (Chwałęcín) – droga gminna nr 115007 N
115007 N	Bażyńy – droga powiatowa nr 1399 N (Lejławki Wielkie)
115008 N	Droga wojewódzka nr 513 (Drwęczno) - Bogatyńskie
115009 N	Granica gminy (Glebiska) – droga powiatowa nr 1399 N (Nowy Dwór)
1150010 N	Granica gminy – droga wojewódzka nr 507 (Henrykowo)
1150011 N	Granica gminy (Radziejewo) - Henrykowo
1150012 N	Orneta – Krosno – droga wojewódzka nr 513
1150013 N	Kumajny – droga gminna nr 115012 N (Krosno)
1150014 N	Nowy Dwór - Krosno
1150015 N	Krosno – dr. wojew. Nr 513
1150016 N	Droga wojewódzka nr 513 – droga powiatowa nr 1356 N (Opin)
1150017 N	Opin – droga wojewódzka nr 507 (Karbówo)
1150018 N	Granica gminy (Radziejewo) - Miłkowo
1150019 N	Granica gminy (Lechowo) - Mingajny

1150020 N	Granica gminy (Jesionowo) – droga wojewódzka nr 513 (Miłkowo)
1150021 N	Mingajny – granica gminy (Kaszuny)
1150022 N	Orneta – Opin-kolonia o przebiegu: Orneta (dr. wojew. nr 513) – Opin-kolonia (wiadukt kolejowy), położona na działkach ewidencyjnych nr: 69/3 i 77 obręb 2 m. Orneta oraz 375; 377 i 376 obręb 14 Opin
1150023 N	Henrykowo – Henrykowo-kolonia o przebiegu: (droga pow. nr 1397 N (Henrykowo) – Henrykowo-kolonia), położona na działkach ewidencyjnych nr: 304/2; 304/1 i 305 obręb 7 Henrykowo
1150024 N	Bogatyńskie – Karkajmy – dr. wojew. nr 528 (Orneta) o przebiegu: Bogatyńskie – Karkajmy – dr. wojew. nr 528 (Orneta), położona na działkach ewidencyjnych nr 418; 30/2; 4/12 i 38/1 obręb 3 Bogatyńskie oraz na działce ewidencyjnej nr 23 obręb 4 m. Orneta
1150025 N	Kumajny – Wola Lipecka o przebiegu: droga pow. nr 1397 N (Kumajny)-Wola Lipecka, położona na działkach ewidencyjnych nr: 9/10; 475 obręb 12 Mingajny
1150026 N	Orneta ul. ks. Jerzego Popiełuszki (dawna Bażyńskiego) (Plac Wolności → Olsztyńska)
1150027 N	Orneta ul. Mostowa (Aleja Wojska Polskiego → Plac Wolności)
1150028 N	Orneta ul. Żelazna (dz. nr 170 obręb 3)
1150029 N	Orneta ul. Pieniężnego (dz. nr 339 obręb 5)
1150030 N	Orneta, ul. Przedsiębiorcza o przebiegu: dr. wojew. nr 507 – dr. pow. ul. Przemysłowa, położona na działkach ewidencyjnych nr: 176/3; 180/3; 177/3; 179/3; 178/1; 177/1 (w części); 162/18; 162/19; 162/20 obręb 2 m. Orneta
1150031 N	Orneta, ul. Mazurska o przebiegu: ul. Warmińska – ul. Gdańska, położona na działkach ewidencyjnych nr: 10/3 (w części); 11/1; 18; 19/2; 14/1 obręb 5 m. Orneta
1150032 N	Orneta, ul. Radosna o przebiegu: dr. wojew. nr 507-513 (ul. Morąska) – dr. gm. nr 115024 N (Bogatyńskie-Karkajmy – dr. wojew. Nr 528 (Orneta)), położona na działkach ewidencyjnych nr: 85/1; 86 obręb 4 m. Orneta
1150033 N	Orneta, ul. Braniewska o przebiegu: dr. pow. ul. Braniewska – dr. pow. ul. Warmińska, położona na działce ewidencyjnej nr 24 obręb 5 m. Orneta
Drogi przejęte od Zarządu Dróg Powiatowych stanowiące własność gminy Orneta od 01.01.2026 r. nieposiadające na dzień 12.02.2026 r. nadanych numerów dróg.	Orneta – ul. Warmińska oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 6 obręb 5 m. Orneta
	Orneta – ul. Piaskowa oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 46 obręb 5 m. Orneta
	Orneta – ul. Ogrodowa oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 227 obręb 5 m. Orneta
	Orneta– Osiedle Dąbrowskiego oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 266 obręb 5 m. Orneta
	Orneta – ul. Podgórna oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 269 obręb 5 m. Orneta
	Orneta – Kwiatowa oznaczona w ewidencji gruntów i budynków jako działka nr 310 obręb 5 m. Orneta
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta. Uchwała Nr 31/425/20/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie nadania numerów drogom gminnym położonym w mieście i gminie Orneta Uchwała Nr 49/962/18/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 października 2018 r. w sprawie nadania numerów drogom gminnym położonym w gminie Orneta	

Ulice gminne w mieście Orneta:

Wodna (od ul. 1 Maja do ośrodka zdrowia), Kopernika (boczna z brukowca), Zielona, Dworcowa (łącznik Dworcowa-Przemysłowa), św. Jana, Akacyjowa, Zaulek Klasztorny, Zaulek św. Andrzeja, Słoneczna, Jaśminowa, Gdańska, Jarzębinowa, Litewska, 1 Maja (od ul. Kościuszki do ul. Kopernika-Mickiewicza), Fryzjerska, Pionierów, Sosnowa, Sienkiewicza, Polna (boczna), Plac Wolności, Kościuszki, ks. Jerzego Popiełuszki, Olsztyńska (do ul. Rozjazdowej), Mostowa, gen. Franciszka Barstcha, Pieniężnego, Parkowa, Żelazna, Przedsiębiorcza, Mazurska, Radosna, Braniewska).

- oraz sieć dróg lokalnych.

Infrastruktura kolejowa

Przez teren gminy Orneta przebiega linia kolejowa nr 221 relacji Olsztyn - Braniewo. Linia została zmodernizowana i funkcjonuje jako regionalne połączenie dla przewozów osobowych i towarowych oraz jako kolejowe połączenie Olsztyna z granicą Polski z Rosją (Obwodem Królewieckim). W Gminie funkcjonują trzy przystanki kolejowe: Orneta, Nowy Dwór, Henrykowo.

Infrastruktura lotnicza

W Rejestrze lotnisk cywilnych i ewidencji lądowisk w gminie Orneta występuje jedno zewidencjonowane lądowisko samolotowe o nazwie Orneta (Id ULC 503) na działce 102/95, obr. Krzykały. W Gminie nie występują lotniska cywilne i wojskowe.

Przestrzeń powietrzna nad gminą Orneta wykorzystywana jest przez lotnictwo wojskowe poprzez Trasy Lotnictwa Wojskowego. Są to trasy niskich lotów w zakresie wysokości od powierzchni gruntu do 548 m n.p.m. MRT. Trasy MRT są wskazane do wykluczenia lokalizacji grup obiektów wysokościowych, w tym elektrowni wiatrowych. Obiekty wysokościowe ograniczają operacyjne wykorzystanie przestrzeni powietrznej i stwarzają niebezpieczeństwo dla załóg wykonujących zadania w locie koszącym i na małej wysokości.

Komunikacja zbiorowa publiczna

W Gminie funkcjonuje publiczny transport zbiorowy, którego trasy obejmują miejscowości w granicach administracyjnych oraz miejscowości w gminach ościennych: Pieniężno, Lidzbark Warmiński, Lubomino. Komunikacja zbiorowa realizowana jest przez połączenia autobusowe organizowane przez gminę oraz przez przewoźnika komercyjnego. Funkcjonujące połączenia gminne na 2026 r. realizowane są w ramach linii (źródło: [ROZKŁADY JAZDY GMINNEJ KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornie \(orneta.pl\)](#)):

01 - Miłkowo – Mingajny – Wola Lipecka – Henrykowo – Nowy Dwór – Orneta,

02 - Bażyny przez Krzykały – Orneta,

03 - Bażyny przez Drwęczno – Orneta,

04 – Kruczy Las – Wojciechowo – Bogatyńskie- Karkajmy – Drwęczno – Orneta

05 – Biały Dwór – Opin – Krosno – Orneta,

06 -Miłkowo – Mingajny – Krosno – Orneta,

07 – Karbowo – Orneta,

10 – Nowy Dwór – Henrykowo – Cieszęta i Pieniężno,

Linie komercyjne:

EB1 Orneta – Krosno – Mingajny – Miłkowo – Lidzbark Warmiński

EB2 Orneta – Karbowo – Karbówka – Lubomino – Olsztyn.

Największe potoki pasażerskie w transporcie publicznym stanowią dojeżdżający do pracy i szkół. Ruch turystyczny ma niewielki wpływ na wielkość przewozów.

Ograniczenia wynikające z występowania obiektów infrastruktury transportowej określają między innymi:

- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 320 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1539 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 697 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie lotniczych urządzeń naziemnych i powierzchni ograniczających zabudowę.

2.3.3. Infrastruktura techniczna

Infrastruktura techniczna w gminie to obiekty, urządzenia, instalacje i sieci przesyłowe świadczące usługi dostarczania mediów w zakresie energetyki, ciepła, wody, gazu i telekomunikacji oraz usuwania ścieków i odpadów niezbędnych dla funkcjonowania społeczeństwa i gospodarki - **Rysunek 16.**

Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Podstawę zaopatrzenia gminy Orneta w wodę stanowią 3 stacje uzdatniania wody z ujęciami głębinowymi. Woda dostarczana jest z ujęć zlokalizowanych w miejscowości: Orneta (2 szt.), Mingajny (1 szt.). Woda przeznaczana jest do zaspokojenia potrzeb bytowo-gospodarczych ludności, usług dla ludności i rolnictwa oraz w niewielkim stopniu dla rekreacji.

Z danych GUS z 2024 r. (stan na 12.02.2026) wynika, że 91% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci wodociągowej. Liczba osób korzystających z wodociągów wynosi 98.3 %. Długość eksploatowanej sieci wodociągowej wynosi 192.1 km.

Na terenie gminy znajduje się sześć oczyszczalni ścieków z największą w Orniecie:

- Oczyszczalnia ścieków Orneta ul. Elbląska, działka nr 378, 379, 380, 382/1, obręb 5-Orneta (280905_4.0005.379),
- Oczyszczalnia ścieków Bażyny, działka nr 115/1 obręb 2 - Bażyny, wylot ścieków do rzeki Młyńska Struga, działka nr 124, obręb 2-Bażyny (280905_5.0002.115/1),
- Oczyszczalnia ścieków Dąbrówka, wprowadzanie oczyszczonych ścieków do rowu melioracyjnego na działce nr 191/5, obręb 15-Osetnik, nr działka 395/13 (280905_5.0002.395/13),
- Oczyszczalnia ścieków Karkajmy, działka nr 19/8, obręb 3-Bogatyńskie, odprowadzanie oczyszczonych ścieków do rowu melioracyjnego (280905_5.0003.19/8),
- Oczyszczalnia ścieków Miłkowo, odprowadzanie oczyszczonych ścieków do rowu melioracyjnego na działce 38/65, obręb Miłkowo (280905_5.0011.38/65) 38/44,
- Oczyszczalnia ścieków Wola Lipecka, DZIAŁKA 23/2, obręb 12 - Mingajny, odprowadzanie ścieków oczyszczonych do rowu melioracyjnego działka 23/3, obręb 12-Mingajny (280905_5.0012.23/2).

Z danych GUS z 2024 r. (stan na 12.02.2026) wynika, że 50.4% budynków mieszkalnych jest podłączonych do sieci kanalizacyjnej. Liczba osób korzystających z kanalizacji wynosi 79.4%. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 32.8 km, liczba przepompowni 22.

Ograniczenia w zagospodarowaniu wynikają między innymi z przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 216).

Infrastruktura elektroenergetyczna

Infrastruktura elektroenergetyczna to fizyczne urządzenia lub obiekty, które służą do przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej. System infrastruktury dzieli się na trzy etapy: wytwarzanie, przesył i dystrybucja energii. Elementem wytwarzania są elektrownie. Zaopatrzenie gminy w energię elektryczną realizowane jest w oparciu o linie elektroenergetyczne najwyższych napięć, Główne Punkty Zasilania (GPZ) i rozdzielnie sieciowe.

Dostawcą energii elektrycznej oraz operatorem infrastruktury elektroenergetycznej na terenie gminy Orneta jest ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział Olsztyn.

Zgodnie z Projektem założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe 2024 ([Obwieszczenie Burmistrza Ornety o wyłożeniu do wglądu publicznego: Projektu aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Orneta - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornie](#)) infrastruktura elektroenergetyczna w gminie to:

a) Źródła wytwórcze energii elektrycznej:

- 249 wytwórców instalacji fotowoltaicznych na łączną moc wytwórczą 9 026 kW,
- 1 wytwórców instalacji elektrowni wiatrowej na łączną moc wytwórczą 75 kW,
- 3 wytwórców elektrowni wodnych na łączną moc wytwórczą 200 kW

b) Linie elektroenergetyczne:

- Linie elektroenergetyczne WN 110kV napowietrzne - 17,17 km,

linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN 110 kV relacji: Piotrowiec – Orneta

linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia WN 110 kV relacji: Orneta – Dobre Miasto;

- Linie elektroenergetyczne SN 15 kV (napowietrzne - 148 km, kablowe - 19,9 km):

linie elektroenergetyczne średniego napięcia 15 kV;

- Linie elektroenergetyczne nn 0,4 kV (napowietrzne – 124,3 km, kablowe – 56,7 km)

c) Stacje transformatorowe:

- główny punkt zasilania Ornety, 110 kV/15 kV,
- rozdzielnia 15 kV „PZ Orneta”,
- stacje transformatorowo – rozdzielcze 15/0,4 kV,

Dostawa energii elektrycznej do odbiorców miasta i gminy Orneta odbywa się liniami średniego napięcia 15kV zasilanymi ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV GPZ Orneta i dalej poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV oraz linie niskiego napięcia 0,4 kV.

Każde dodatkowe zapotrzebowanie mocy elektrycznej realizowane będzie poprzez modernizację istniejących stacji transformatorowych 15/0,4 kV lub budowę nowych stacji 15/0,4 kV z podłączeniem do istniejącego układu sieci 15 kV.

Ograniczenia w zagospodarowaniu w związku z występowaniem linii wysokich i średnich napięć wynikają z występowania strefy ochronnej i pasów technologicznych wyznaczanych dla linii energetycznych w oparciu o uzgodnienia z zarządcą sieci. Kluczowe akty prawne to: Prawo Energetyczne, Rozporządzenie dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, normy techniczne PN-75-E-05100-1:1998, PN-EN-50341-1, PN-EN-50423-1.

- **Energia odnawialna:**

Energia wodna

Zgodnie z założeniami do Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe dla Gminy Orneta (aktualizacja 2024 r.) w gminie Orneta zlokalizowane są trzy elektrownie wodne:

- dwie na rzece Drwęca Warmińska o mocy 112 kW, 40 kW w miejscowości Orneta ul. Młynarska i ul. Elbląska
- jedna na rzece Młyńska Struga o mocy 45 kW w miejscowości Osetnik.

Roczną produkcję energii elektrycznej szacuje się na poziomie ok. 600-800 MWh.

W miejscowości Bażyny (rzeka Młyńska Struga), Orneta (rzeka Drwęca Warmińska) oraz Opin (rzeka Dopływ spod Kol. Bieniewo) istnieją budowle piętrzące o potencjale możliwym do wykorzystania w celach energetycznych.

Energia wiatru

Wietrzność na terenie gminy Orneta ocenia się jako przeciętną. Jest to determinowane m.in. przez dużą powierzchnię lasów, a dla rozwój parków wiatrowych blokującym jest fakt występowania obszarów chronionych.

Obecnie na terenie gminy działa jeden wytwórca energii z wiatru – instalacja elektrowni wiatrowej na łączną moc wytwórczą 75 kW, znajduje się w obrębie Mingajny.

Energia słoneczna

W gminie funkcjonują instalacje wykorzystujące energię słoneczną. Zgodnie z danymi przekazanymi przez ENERGA-OPERATOR S.A. Oddział w Olsztynie, na analizowanym terenie jest 249 wytwórców instalacji fotowoltaicznych na łączną moc wytwórczą 9 026 kW.

W gminie Orneta wydano 27 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla instalacji, farm i elektrowni fotowoltaicznych w okresie 09.2015-31.10.2025 r.

Inne

Na terenie gminy nie jest wykorzystywana energia pochodząca z energii geotermalnej i energii biomasy w skali gminnej.

Infrastruktura gazowa

Za infrastrukturę gazową uznaje się instalacje niezbędne do wykorzystania tego surowca i przesłanie go w istniejącym systemie oraz kierowanie do poszczególnych odbiorców. W jej skład wchodzi urządzenia niezbędne do obsługi wydobycia krajowego, a także pobierania surowca pochodzącego z importu – rurociągi do krajów sąsiednich oraz terminale dające możliwość odbioru gazu skroplonego. Poza siecią gazociągów magistralnych istnieje także sieć dystrybucyjna wysokiego ciśnienia, która rozprowadza surowiec po konkretnych regionach. W systemie funkcjonują także podziemne magazyny gazu.

Dostawcą gazu ziemnego na terenie województwa warmińsko-mazurskiego jest Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie (dalej: PSG Sp. z o.o.).

Zgodnie z danymi przekazanymi przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział Zakład Gazowniczy w Olsztynie, obszar Gminy Orneta nie jest wyposażony w infrastrukturę techniczną umożliwiającą dostawę do odbiorców gazu ziemnego.

W Planie Inwestycyjnym na lata 2025-2026 oraz w Planie Rozwoju na lata 2024-2028 PSG Sp. z o.o. nie ma wskazanych zadań inwestycyjnych dla gminy Orneta.

Ograniczenia w zagospodarowaniu związane z występowaniem infrastruktury gazowej wynikają z Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013 poz. 640).

Zaopatrzenie w ciepło

System ciepłowniczy na terenie Gminy Orneta realizowany jest przez spółkę Veolia Północ Sp. z o.o. w Świeciu, który jest dystrybutorem i wytwórcą ciepła sieciowego. Miasto Orneta wyposażone jest w sieć ciepłowniczą z 1 kotłownią opalaną węglem, koksem lub olejem

opałowym z siedzibą przy ul. Dworcowej 2. Zaopatrywane w ciepło są obszary przy ulicach: Podleśna, Wodna, Plac Wolności, Dąbrowskiego, Dworcowa, Przemysłowa. Budynki niepodłączone do sieci ciepłowniczej, zaopatrywane są w energię ciepłą poprzez lokalne kotłownie lub indywidualne źródła ciepła.

Telekomunikacja

Gmina Orneta obsługiwana jest przez różnych komercyjnych operatorów telefonii komórkowej. Stacje bazowe telefonii komórkowej na terenie gminy- (**Rysunek 16**) to:

- Bażyny - gm. Orneta, Bażyny 85 - wieża Cellnex / On Tower, GPS: 54,131389,20,032222),
- Henrykowo - gm. Orneta, wieża Cellnex / On Tower, GPS: 54,181111,20,143333),
- Henrykowo - gm. Orneta, wieża T - Mobile, GPS: 54,182222,20,150278),
- Mingajny - gm. Orneta, wieża Cellnex / On Tower, GPS: 54,164722,20,230833),
- Orneta, ul. Gdańska - wieża kratowa Cellnex / Play, GPS: 54,113611,20,111667)
- Orneta, ul. Kościelna 3 - kościół pw. św. Jana Chrzciciela, GPS: 54,115000,20,130000),
- Orneta, ul. Wodna – wieża, GPS: 54,112222,20,137778),
- Orneta, ul. Sportowa 5 - rurowa wieża Cellnex / On Tower, GPS: 54,114722,20,138611),
- Orneta, ul. Przemysłowa 14 - dach budynku, GPS: 54,111667,20,145833),
- Orneta, ul. Dworcowa 2 – komin, GPS: 54,114444,20,149167)

Gospodarowanie odpadami

Przez gospodarkę odpadami rozumie się zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów, w tym również nadzór nad takimi działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

Gospodarka odpadami realizowana jest zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Warmińsko-mazurskiego na lata 2023-2028.

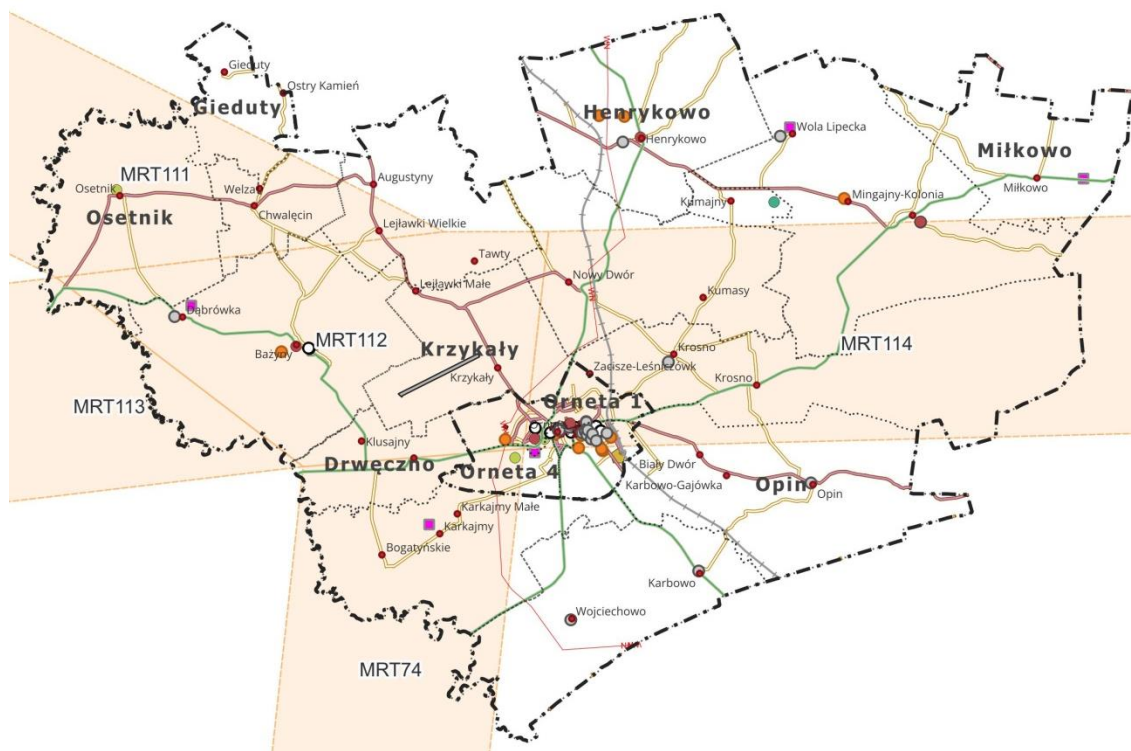
W ramach organizacji gospodarki odpadami na terenie województwa funkcjonuje aktualnie 6 instalacji do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o wystarczającej wydajności w stosunku do masy odpadów komunalnych, która jest obecnie odbierana i zbierana, a także prognozowana do odebrania w perspektywie do roku 2028. Na terenie województwa zlokalizowanych jest 8 składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady powstające w procesach przetwarzania odpadów komunalnych.

Aktualnie funkcjonuje 59 Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów. Ponadto w województwie warmińsko-mazurskim funkcjonuje 1 instalacja do termicznego przekształcania odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych.

Na terenie Gminy Orneta prowadzenie PSZOK zostało powierzone firmie świadczącej usługi odbioru odpadów komunalnych na terenie gminy tj. Przedsiębiorstwu Gospodarki Nieczystościami Sp. z o.o., z siedzibą ul. Dworcowa 27, gdzie funkcjonuje stacjonarny PSZOK. Zakład przyjmuje odpady z terenu gminy. Odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych został dostosowany do wymogów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów. Najistotniejszą potrzebą inwestycyjną jest konieczność budowy nowego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z punktem ponownego użycia lub napraw.

W Gminie zlokalizowane jest nieczynne składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Nowym Dworze. Decyzję na zamknięcie składowiska wydano 08.10.2010 r. z terminem zakończenia rekultywacji wynikający z decyzji w 2015 r.

Rysunek 16. Rozmieszczenie istniejącej i planowanej infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej na terenie gminy Orneta

Legenda

Granice jednostek ewidencyjnych

Granice obrębów ewidencyjnych

• Miejscowości

Placówki

• Placówki pocztowe oraz placówki bezpieczeństwa

○ Placówki kultury, sportu i rekreacji

✱ Placówki opieki społecznej i socjalnej

✚ Placówki zdrowia i apteki

○ Publiczne i niepubliczne placówki oświatowe

Komunikacja

Trasy niskich lotów MRT

Lądowisko

Linia kolejowa

Droga wojewódzka

Droga powiatowa

Droga gminna

Drogi lokalne

Infrastruktura techniczna

Linia elektroenergetyczna wysokich napięć

Elektrownie wodne

Oczyszczalnia ścieków

Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych

Stacje bazowe telefonii komórkowych

Turbiny wiatrowe

Turbiny wiatrowe - strefy oddziaływania

GPZ

źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Orneta

GUGiK [GIS Support Wtyczka GIS Support - GIS Support \(gis-support.pl\)](http://gis-support.pl),

SUKZP [Studium - Urząd Miejski w Ornece](http://studium-urzad-miejski-w-ornecie.pl)

obowiązujących mpzp - [Orneta - System Informacji Przestrzennej \(e-mapa.net\)](http://orneta-system-informacji-przestrzennej.e-mapa.net)

geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB),

pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.;

nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.

Raport o stanie gminy Orneta za 2024 r. [Zarządzenie nr RO.0050.64.2025 - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Orniecie \(orneta.pl\)](#)

Planu Zaopatrzenia w Ciepło, Energię Elektryczną i Paliwa Gazowe [Obwieszczenie Burmistrza Ornety o wyłożeniu do wglądu publicznego: Projektu aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Orneta - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Orniecie](#)

stacje bazowe

<https://mapa.btsearch.pl/?dataSource=locations&network=&standards=&bands=¢er=54.440169%2C18.556952&zoom=15>

2.4. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe

Audyt krajobrazowy to opracowanie sporządzane dla każdego województwa, identyfikujące, charakteryzujące i waloryzujące oraz wskazujące sposoby kształtowania i ochrony krajobrazu (w tym kulturowego).

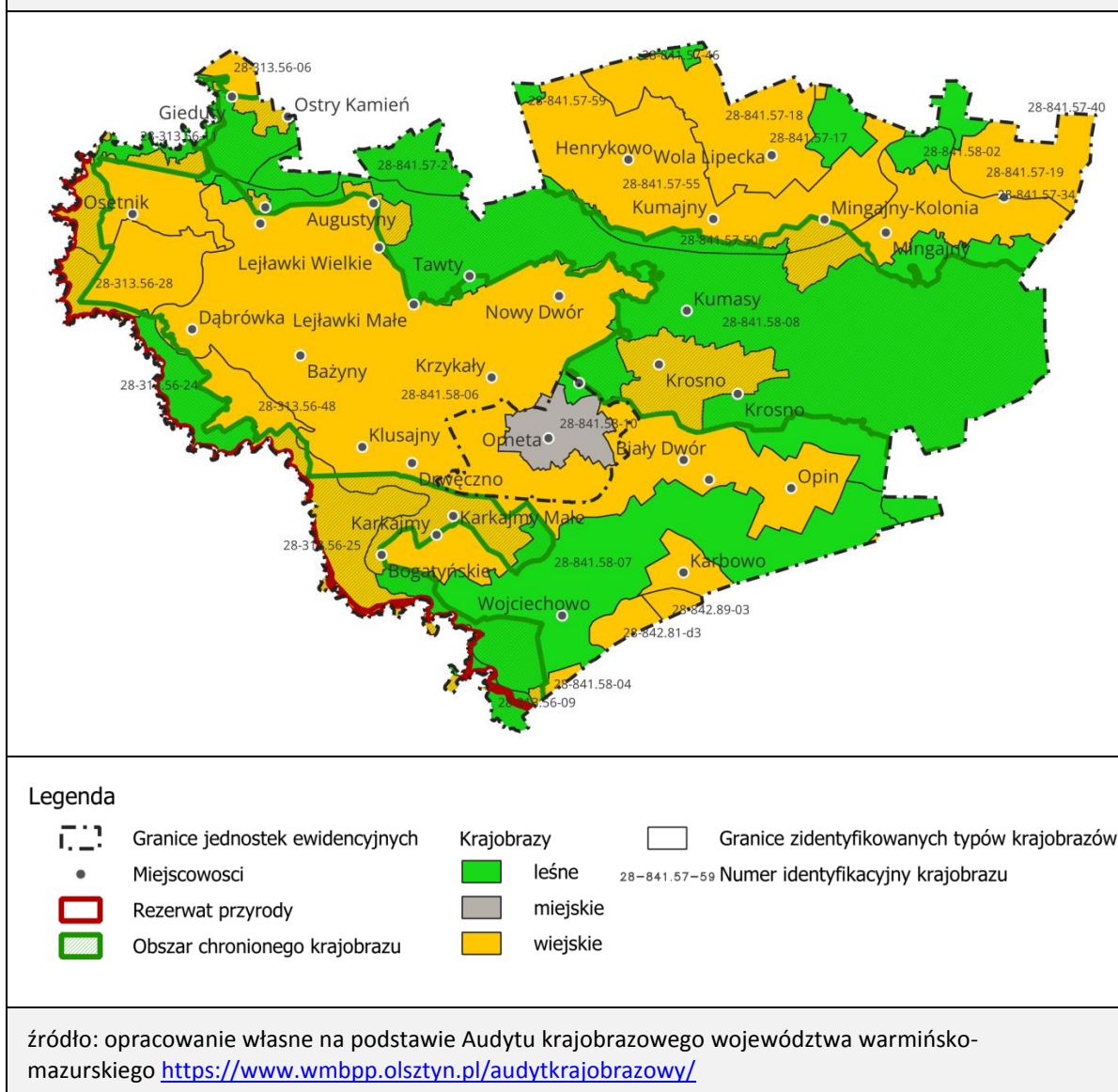
Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przeprowadzenie audytu krajobrazowego jest obowiązkowe przynajmniej raz na 20 lat.

W ramach audytu powinny też zostać wyznaczone tzw. krajobrazy priorytetowe, czyli obszary szczególnie cenne dla społeczeństwa ze względu na swoje wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne, urbanistyczne, ruralistyczne lub estetyczno-widokowe.

Zarząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 5 marca zatwierdził Uchwałą Nr 10/145/25/VII w sprawie przyjęcia projektu Audytu Krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego ([Audyt krajobrazowy woj. warmińsko-mazurskiego - Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego](#))

Na terenie gminy Orneta zostało zidentyfikowanych 29 typów krajobrazów, z których żaden nie został zidentyfikowany jako priorytetowy - **Rysunek 17, Tabela 12.**

Rysunek 17. Rozmieszczenie zidentyfikowanych krajobrazów na terenie gminy Orneta

Występują tu trzy grupy krajobrazów:

- A. Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka,

- B. Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzennej,

Wśród typów krajobrazowych znajdują się krajobrazy: wiejskie, leśne, wód powierzchniowych, bagienno łąkowe i jeden obszar miejski obejmujący miasto Orneta.

- C. Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka.

W podtypach krajobrazowych wyodrębniono:

3b - z przewagą siedlisk lasowych

3a - krajobrazy dolin, krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste

6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk

6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości

9a - miejscowości z zachowanym układem historycznym

Zidentyfikowano następujące typy rzeźby:

krajobrazy pagórkowate; krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate; krajobrazy faliste; krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste; krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste; krajobrazy dolin, krajobrazy faliste; krajobrazy dolin, krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste.

Tabela 12. Wykaz zidentyfikowanych krajobrazów na terenie gminy Orneta oraz ich klasyfikacja

Lp.	Identyfikator/ lokalizacja	typy zidentyfi kowanego o krajobra zu	Opis: grupa; podtyp; typ rzeźby terenu
1.	28-841.57-59 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy pagórkowate
2.	28-313.56-06 Płoskinia (w); Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate
3.	28-842.89-03 Orneta (gmw-ow); Lubomino (w); Dobre Miasto (gmw-ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy faliste
4.	28-313.56-09 Orneta (gmw-ow); Miłakowo (gmw- ow); Lubomino (w)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
5.	28-841.57-17 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
6.	28-841.57-18 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
7.	28-841.58-02 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez

	ow)		działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
8.	28-841.57-19 Lidzbark Warmiński (w); Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
9.	28-313.56-11 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow); Płoskinia (w)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate
10.	28-841.57-21 Pieniężno (gmw- ow); Orneta (gmw- ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
11.	28-841.58-04 Orneta (gmw-ow); Lubomino (w)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy faliste
12.	28-841.58-05 Orneta (gmw-ow); Lubomino (w)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy faliste
13.	28-313.56-24 Godkowo (w); Wilczęta (w); Orneta (gmw-ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy dolin, krajobrazy faliste
14.	28-313.56-25 Godkowo (w); Orneta (gmw-ow); Miłakowo (gmw- ow); Lubomino (w)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
15.	28-841.58-07 Orneta (gmw-ow); Lubomino (w)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy dolin, krajobrazy faliste
16.	28-841.58-10 Orneta (gmw-om); Orneta (gmw-ow)	miejskie	C - Krajobrazy kulturowe, w których struktura i funkcja są w pełni ukształtowane przez działalność człowieka 9a - miejscowości z zachowanym układem historycznym krajobrazy faliste
17.	28-313.56-35 Pieniężno (gmw-	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych

	ow); Orneta (gmw-ow)		modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate
18.	28-841.57-46 Pieniężno (gmw-ow); Orneta (gmw-ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych
19.	28-313.56-48 Orneta (gmw-ow); Godkowo (w)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy dolin, krajobrazy faliste
20.	28-841.57-50 Orneta (gmw-ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy faliste
21.	28-313.56-28 Godkowo (w); Wilczęta (w); Orneta (gmw-ow); Pasłęk (gmw-ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6e - z przewagą wielkoobszarowych pól lub łąk i pastwisk krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
22.	28-841.58-08 Orneta (gmw-om); Orneta (gmw-ow); Lidzbark Warmiński (w); Dobrze Miasto (gmw-ow); Lubomino (w); Pieniężno (gmw-ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3a - krajobrazy dolin, krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste krajobrazy dolin, krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
23.	28-841.58-03 Lidzbark Warmiński (w); Orneta (gmw-ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
24.	28-841.57-55 Pieniężno (gmw-ow); Pieniężno (gmw-om); Orneta (gmw-ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
25.	28-842.81-d3 Dobrze Miasto (gmw-om); Dobrze Miasto (gmw-ow); Świątki (w); Orneta (gmw-ow); Lubomino (w)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy dolin, krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy faliste

26.	28-313.56-14 Wilczęta (w); Młynary (gmw-ow); Płoskinia (w); Orneta (gmw-ow); Młynary (gmw-om)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste, krajobrazy równinne
27.	28-841.58-06 Orneta (gmw-om); Orneta (gmw-ow)	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy dolin, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
28.	28-841.57-40 Lidzbark Warmiński (w); Górowo Iławeckie (w); Pieniężno (gmw-ow)	leśne	A - Krajobrazy przyrodnicze, kulturowo (zazwyczaj ekstensywnie) użytkowane, funkcjonujące głównie w wyniku działania procesów naturalnych, jedynie w różnym stopniu modyfikowanych przez działalność człowieka 3b - z przewagą siedlisk lasowych krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy pagórkowate, krajobrazy faliste
29.	28-841.57-34 Lidzbark Warmiński (w); Orneta (gmw-ow);	wiejskie	B - Krajobrazy przyrodniczo-kulturowe ukształtowane w wyniku wspólnego działania procesów naturalnych oraz świadomych modyfikacji pokrycia terenu i struktury przestrzenne 6d - z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych tworzących pola średniej wielkości krajobrazy wzgórzowe, krajobrazy faliste.
źródło: opracowanie własne na podstawie Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego https://www.wmbpp.olsztyn.pl/audytkrajobrazowy/			

Rekomendacje i wnioski zostały sformułowane na poziomie ogólnych wytycznych, zaleceń i postulatów, których zastosowanie w aktach planowania przestrzennego w tym w planie ogólnym, jest rekomendowane w celu określenia, w jaki sposób powinna być zagospodarowana przestrzeń, aby zachować i chronić walory krajobrazowe.

Rekomendacje i wnioski nie przyjmują formy nakazu, zakazu i ograniczeń oraz postaci konkretnych parametrów i wskaźników, które mogą być ustanawiane w aktach prawa miejscowego.

Na terenie gminy Orneta nie zidentyfikowano krajobrazów priorytetowych w Audycie.

Określono w związku z tym ogólne rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie prawnie chronionych form ochrony przyrody (na terenie gminy Orneta są to: Rezerwat Przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce, Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki) – **Tabela 13, Rysunek 17.**

Tabela 13. Rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazu w obrębie form ochrony przyrody w odniesieniu do planu ogólnego:

Prawnie chroniona forma ochrony przyrody/ Identyfikator krajobrazu	Kierunki i zasady kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów w odniesieniu do poziomu lokalnego:	Zadania mające na celu zachowanie dotychczasowego lub doprowadzenie do stanu pożądanego, adekwatnie do charakterystyki, wartości i zagrożeń, zidentyfikowanych dla zachowania wartości krajobrazów:
Rezerwat Przyrody Ostoja	Wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania: Nie	1. Realizacja zadań w zakresie działalności leśnej, gospodarki wodnej oraz użytkowania i

Bobrów na Rzece Pastęce 28-313.56-09 28-313.56-24 28-313.56-25 28-313.56-48 28-313.56-28 28-313.56-14	wskazuje się.	zagospodarowania turystycznego w obrębie rezerwatu przyrody zgodnie z przepisami odrębnymi w odniesieniu do celów ochrony rezerwatu przyrody. 2. Zachowanie doliny rzeki Pastęki i jej dopływów w stanie naturalnym wraz z utrzymaniem naturalnych procesów je kształtujących. 3. Zapewnienie drożności i łączności ekologicznej obszarom tworzącym Regionalną sieć korytarzy ekologicznych.
Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej 28-313.56-06 28-313.56-11 28-841.57-21 28-313.56-35 28-841.57-50 28-841.58-08 28-841.58-03 28-841.57-55	I. Wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania: <u>W krajobrazach leśnych:</u> 1. Uwzględnianie cech środowiska przyrodniczego, kulturowego i walorów krajobrazowych na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego w celu zapobiegania powstawaniu konfliktów przestrzennych, w tym środowiskowych i widokowych. 2. Utrzymanie w strukturze lasów: śródleśnych łąk, muraw i innych zbiorowisk nieleśnych. 3. Ochrona i kształtowanie stref przybrzeżnych jezior, w szczególności Tauty, z uwzględnieniem: – utrzymania istniejącej roślinności, – zapobiegania przekształcaniu linii brzegowej, – utrzymania istniejących naturalnych rozlewisk i zabagnień, – ograniczania lokalizowania pomostów. 4. Planowanie nowej zabudowy w obrębie jednostek osadniczych w celu zapobiegania jej rozpraszania w nawiązaniu do regionalnych wiejskich tradycji osadniczych oraz z uwzględnieniem cech środowiska przyrodniczego i walorów ekspozycji (m.in. Kaszuny, Łaniewo). 5. Kształtowanie zabudowy poprzez stosowanie jednolitego charakteru w nawiązaniu do regionalnych form architektonicznych, w szczególności w zakresie: skali, formy, wysokości i gabarytów, bryły, geometrii połączeń dachowych, elewacji, detalu architektonicznego oraz rodzaju i kolorystyki materiałów, w tym pokrycia dachowego. 6. Zapobieganie lokalizowaniu obiektów wysokościowych wertykalnych, wielokubaturowych i wielkopowierzchniowych, w szczególności stanowiących obiekty dysharmonijne w krajobrazie.	1. Prowadzenie działań rewitalizacyjnych zespołu zabudowań Sanktuarium Maryjnego w Krośnie. 2. Ochrona powierzchni leśnych przed fragmentacją, 3. Zachowanie koryt rzek: Walsza, Młyńska Struga, Drwęca Warmińska i innych cieków w stanie naturalnym wraz z utrzymaniem naturalnych procesów je kształtujących. 4. Zapewnienie drożności i łączności ekologicznej obszarom tworzącym Regionalną sieć korytarzy ekologicznych.

	7. Przywracanie lub utrzymanie wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych obiektów zabytkowych z uwzględnieniem w szczególności ich otoczenia, powiązań funkcjonalnych, przestrzennych i widokowych, w tym m.in. alei przydrożnych. 8. Ochrona bioróżnorodności. <u>W krajobrazach wiejskich:</u> 1. Uwzględnianie cech środowiska przyrodniczego, kulturowego i walorów krajobrazowych na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego w celu zapobiegania powstawaniu konfliktów przestrzennych, w tym środowiskowych i widokowych. 2. W obrębie terenów użytkowanych rolniczo zachowanie układu i struktury pól oraz miedz, roślinności śródpolnej, zadrzewień przydrożnych i nadwodnych oraz terenów podmokłych i naturalnych oczek wodnych. 3. Zachowanie stawów. 4. Ograniczania przekształcania lasów na cele nieleśne. 5. Dążenie do zachowania i kształtowania stref buforowych rzek w obrębie terenów użytkowanych rolniczo w celu ograniczenia wpływu substancji biogenych. 6. Kształtowanie terenów zabudowanych wsi z uwzględnieniem: 7. Planowanie nowej zabudowy w obrębie jednostek osadniczych w celu zapobiegania jej rozprzeczania w nawiązaniu do regionalnych wiejskich tradycji osadniczych oraz z uwzględnieniem cech środowiska przyrodniczego i walorów ekspozycji. 8. Kształtowanie zabudowy poprzez stosowanie jednolitego charakteru w nawiązaniu do regionalnych form architektonicznych, w szczególności w zakresie: skali, formy, wysokości i gabarytów, bryły, geometrii połaci dachowych, elewacji, detalu architektonicznego oraz rodzaju i kolorystyki materiałów, w tym pokrycia dachowego. 9. Planowanie nowej zabudowy w Krośnie z uwzględnieniem sylwety wsi oraz dominanty krajobrazowej (kościół i konwikt wraz z ogrodzeniem, należące do zespołu zabudowań Sanktuarium Maryjnego). 10. Zapobieganie lokalizowaniu obiektów wysokościowych wertykalnych, wielkokubaturowych i wielkopowierzchniowych, w szczególności stanowiących obiekty dysharmonijne w krajobrazie. 11. Przywracanie lub utrzymanie wartości historycznych, architektonicznych i	
--	--	--

	krajobrazowych obiektów zabytkowych z uwzględnieniem w szczególności ich otoczenia, powiązań funkcjonalnych, przestrzennych i widokowych, w tym m.in.: zespołu zabudowań Sanktuarium Maryjnego pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i Św. Józefa w Krośnie, kapliczek przydrożnych (Krosno), alei przydrożnych. 12. Ochrona bioróżnorodności. II. Wytyczne odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe oraz zasad ich ochrony i kształtowania: a) zachowanie i kształtowanie osi, ciągów i punktów widokowych poprzez ograniczanie zagospodarowania przesłaniającego widoki, w szczególności z dróg na panoramy terenów rolnych zamkniętych ścianami lasów i zadrzewień śródpolnych oraz na liczne wnętrza krajobrazowe wyznaczone ścianami lasów oraz linią zadrzewień wzdłuż meandrujących rzek Drwęcy Warmińskiej i Wałszy, b) ochrona przedpola ekspozycji zespołu zabudowań Sanktuarium Maryjnego w Krośnie, z uwzględnieniem powiązań kompozycyjno-widokowych zespołu z otoczeniem, c) ochrona i eksponowanie zagospodarowania z uwzględnieniem ochrony i eksponowania przestrzeni o znaczących walorach widokowych poprzez ograniczanie wprowadzania dysharmonijnych krajobrazowo i widokowo elementów i form zagospodarowania terenu, d) zapobieganie lokalizowaniu tablic i urządzeń reklamowych stanowiących przesłonięcia widoków, e) wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej obiekty dysharmonijne, f) przy planowaniu lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących dominanty i akcenty rekomenduje się przeprowadzenie pogłębionych ekspertyz krajobrazowych w zakresie m.in.: określenia zasięgu widoczności, wyznaczenia przedpoli, punktów i osi widokowych, tła panoram widokowych, w celu oceny ich oddziaływania na krajobraz.	
Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki 28-313.56-06 28-313.56-09 28-313.56-11 28-841.58-04 28-313.56-24 28-313.56-25 28-841.58-07	I. Wytyczne odnośnie kierunków zmian w strukturze przestrzennej oraz w przeznaczeniu terenów lub zasad ich zagospodarowania: <u>W krajobrazach leśnych:</u> a. Uwzględnianie cech środowiska przyrodniczego, kulturowego i walorów krajobrazowych na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego w celu zapobiegania powstawaniu konfliktów przestrzennych, w tym środowiskowych i widokowych.	1. Ochrona powierzchni leśnych przed fragmentacją, 2. Eksploatacja urządzeń i budowli hydrotechnicznych w sposób minimalizujący ich wpływ na ekosystemy wodne. 3. Zachowanie koryta rzeki Pasłęki i jej dopływów w stanie naturalnym wraz z utrzymaniem naturalnych procesów je kształtujących.

28-313.56-48 28-313.56-28 28-313.56-14 28-841.58-06	b. Ograniczanie przekształcania lasów na cele nieleśne. c. Utrzymanie w strukturze lasów: śródleśnych łąk, muraw i innych zbiorowisk nieleśnych. d. Ochrona wyróżniających się form geomorfologicznych, w szczególności teras nadzalewowych oraz stromych krawędzi w strefach zboczy doliny rzeki Pasłęki. e. Kształtowanie terenów zabudowanych wsi zlokalizowanych w enklawach leśnych z uwzględnieniem: – planowania nowej zabudowy w obrębie wsi w ramach uzupełniania lub kontynuacji zagospodarowania w nawiązaniu do regionalnych wiejskich tradycji osadniczych oraz z uwzględnieniem cech środowiska przyrodniczego i walorów ekspozycji, – kształtowania zabudowy poprzez stosowanie jednolitego charakteru, w szczególności w zakresie: skali, formy, wysokości i gabarytów, bryły, geometrii połaci dachowych, elewacji, detalu architektonicznego oraz rodzaju i kolorystyki materiałów, w tym pokrycia dachowego, f. Zapobieganie lokalizowaniu obiektów wysokościowych wertykalnych, wielkokubaturowych i wielkopowierzchniowych, w szczególności stanowiących obiekty dysharmonijne w krajobrazie. g. Przywracanie lub utrzymanie wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych obiektów zabytkowych z uwzględnieniem w szczególności ich otoczenia, powiązań funkcjonalnych, przestrzennych i widokowych, h. Ochrona bioróżnorodności. <u>W krajobrazach wiejskich:</u> 1. Uwzględnianie cech środowiska przyrodniczego, kulturowego i walorów krajobrazowych na etapie planowania zagospodarowania przestrzennego w celu zapobiegania powstawaniu konfliktów przestrzennych, w tym środowiskowych i widokowych. 2. W obrębie terenów użytkowanych rolniczo zachowanie układu i struktury pól oraz miedz, roślinności śródpolnej, zadrzewień przydrożnych i nadwodnych oraz terenów podmokłych i naturalnych oczek wodnych. 3. Ograniczania przekształcania lasów na cele nieleśne. 4. Ochrona wyróżniających się form geomorfologicznych, w szczególności teras nadzalewowych i stromych krawędzi w strefach zboczy doliny rzeki Pasłęki oraz wzgórz morenowych i kemowych.	4. Utrzymanie łąk i rozlewisk w dolinie rzeki Pasłęki jako naturalnych terenów zalewowych. 5. Zapewnienie drożności i łączności ekologicznej obszarom tworzącym Regionalną sieć korytarzy ekologicznych.
--	---	---

	5. Ochrona starorzeczy w dolinie rzeki Pasłęki oraz naturalnych rozlewisk i zabagnień wzdłuż rzeki Pasłęki i jej dopływów. 6. Dążenie do zachowania i kształtowania stref buforowych rzek i jezior w obrębie terenów użytkowanych rolniczo w celu ograniczenia spływu substancji biogenych. 7. Kształtowanie terenów zabudowanych wsi z uwzględnieniem: - planowania nowej zabudowy w obrębie wsi w ramach uzupełniania lub kontynuacji zagospodarowania w nawiązaniu do regionalnych wiejskich tradycji osadniczych oraz z uwzględnieniem cech środowiska przyrodniczego i walorów ekspozycji, - planowania nowej zabudowy we wsiach: Bogatyńskie, Wapnik, Ełdyty Wielkie, Włodowo, Gietrzwałd, Mańki z uwzględnieniem sylwet wsi oraz dominant krajobrazowych (kościół), - kształtowania zabudowy poprzez stosowanie jednolitego charakteru, w szczególności w zakresie: skali, formy, wysokości i gabarytów, bryły, geometrii połączy dachowych, elewacji, detalu architektonicznego oraz rodzaju i kolorystyki materiałów, w tym pokrycia dachowego. 8. Zapobieganie lokalizowaniu obiektów wysokościowych wertykalnych, wielokubaturowych i wielkopowierzchniowych, w szczególności stanowiących obiekty dysharmonijne w krajobrazie. 9. Przywracanie lub utrzymanie wartości historycznych, architektonicznych i krajobrazowych obiektów zabytkowych z uwzględnieniem w szczególności ich otoczenia, powiązań funkcjonalnych, przestrzennych i widokowych, w tym m.in.: - założeń: pałacowo-parkowych (Ławki, Gładysze, Karkajmy, Bogatyńskie, Stolno, Łąsy), dworsko-parkowych (Unieszewo, Ełdyty Wielkie, Kalisty, Bieniasze), - kościołów: rzymskokatolickich (Bogatyńskie, Wapnik, Ełdyty Wielkie, Włodowo), Narodzenia NMP (uznanego za Sanktuarium Matki Bożej Gietrzwałdzkiej) w Gietrzwałdzie, ewangelickiego (Mańki), ruin kościoła z cmentarzem przykościelnym i pomnikiem (Ławki), - stanowisk archeologicznych: cmentarzyska brytualnego i osady z epoki żelaza we wsi Osetnik zlokalizowanych nad rzeką Pasłęką, - alei przydrożnych, w szczególności alei zlokalizowanych przy drogach powiatowych nr: 1230N, 1425N, drodze wojewódzkiej nr 513 oraz przy drodze prowadzącej ze wsi Unieszewo do stacji kolejowej Unieszewo. 10. Ochrona bioróżnorodności.	
--	---	--

	II. Wytyczne odnośnie określenia walorów ekspozycji, w szczególności elementów takich jak przedpola ekspozycji, osie widokowe i punkty widokowe oraz zasad ich ochrony i kształtowania: 1. zachowanie i kształtowanie osi, ciągów i punktów widokowych poprzez ograniczanie zagospodarowania przesłaniającego widoki, w szczególności: – z mostów na rzece Pasłęce na dolinę rzeki, - z dróg wojewódzkich nr: 509, 513, 527, 530, 531, 593, 2. zachowanie i odtwarzanie historycznych osi kompozycyjnych, przedpoli ekspozycji oraz osi, ciągów i punktów widokowych poprzez ograniczanie zagospodarowania przesłaniającego widoki, w szczególności w obrębie założeń pałacowo-parkowych we wsiach: Ławki, Gładysze, Karkajmy, Bogatyńskie, Stolno, Łąjsy oraz zabytkowych założeń dworsko-parkowych we wsiach: Unieszewo, Ełdyty Wielkie, Kalisty, Bieniasze, 3. ochrona i eksponowanie przestrzeni o znaczących walorach widokowych poprzez ograniczanie wprowadzania dysharmonijnych krajobrazowo i widokowo elementów i form zagospodarowania terenu, 4. kształtowanie istniejącego zagospodarowania z uwzględnieniem ochrony i eksponowania przestrzeni o znaczącej ekspozycji widokowej, 5. zapobieganie lokalizowaniu tablic i urządzeń reklamowych stanowiących przesłonięcia widoków, 6. wprowadzanie zieleni o funkcji przesłaniającej i izolującej obiekty dysharmonijne, 7. przy planowaniu lokalizacji obiektów budowlanych stanowiących dominanty i akcenty rekomenduje się przeprowadzenie pogłębionych ekspertyz krajobrazowych w zakresie m.in.: określenia zasięgu widoczności, wyznaczenia przedpoli, punktów i osi widokowych, tła panoram widokowych, w celu oceny ich oddziaływania na krajobraz.	
źródło: opracowanie własne na podstawie Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego https://www.wmbpp.olsztyn.pl/audytkrajobrazowy/		

Jednocześnie na terenie gminy Orneta w dokumencie nie wskazano:

-obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

- obszarów objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3, 4 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony,

- obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w tym w szczególności parków kulturowych.

2.5. Opracowanie ekofizjograficzne w zakresie wymagań, o których mowa w art. 72 ust. 1–3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska

Celem działań planistycznych w gminie Ornet jest zapewnienie harmonijnego, funkcjonalnego i zrównoważonego rozwoju przestrzennego, przy uwzględnieniu wartości środowiskowych, krajobrazowych, rolniczych i kulturowych oraz utrzymaniu wysokiej jakości życia mieszkańców. Rozwój przestrzenny gminy powinien odbywać się w sposób racjonalny, z poszanowaniem naturalnych struktur krajobrazu i procesów przyrodniczych, a także z zachowaniem ciągłości funkcji rolniczej obszaru.

Syntezą najważniejszych zaleceń i rekomendacji do Planu Ogólnego jakie wynikają z ekofizjografii zawiera - **Tabela 14**. W rekomendacjach uwzględnione zostały wymagania, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy Prawo ochrony środowiska, o których mowa w art. 72 ust. 1-3 ustawy Prawo ochrony środowiska, a do których należą:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin,
- racjonalne gospodarowanie gruntami,
- uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;
- zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;
- uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;
- zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;
- uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;
- uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi;
- proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia,
- sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.

Tabela 14. Rekomendacje do Planu Ogólnego gminy Ornet z opracowania ekofizjograficznego

L.p.	Kategoria / komponent	Rekomendacje
1.	Infrastruktura drogowa	Wyznaczenie w projekcie POG strefy komunikacyjnej SK dla dróg wojewódzkich w gminie, co pozwoli zachować główny trzon komunikacyjny.
2.	Infrastruktura kolejowa	1) Modernizacja i rewitalizacja budynku dworca kolejowego w Orniecie oraz obiektów przy przystanku w Nowym Dworze. Zapisy w POG dot. terenów przeznaczonych do rewitalizacji. 2) W Gminie występują tereny zamknięte kolejowe, na których obowiązują przepisy odrębne. Tereny zamknięte wymieniono w Tabeli 19. w rozdziale 8.4. Wśród terenów zamkniętych występują działki wymienione w Załączniku nr 14 do decyzji Nr 14 Ministra Infrastruktury z dnia 18 września 2020 r. w sprawie

		ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe (Dz. U. 2020 poz. 38).
3.	Infrastruktura lotnicza	1) Modernizacja lądowiska, objęcie ochroną strefy wokół lądowiska przed zabudową obiektami wysokościowymi, w tym farmami wiatrowymi. 2) Trasy MRT wskazane do wykluczenia lokalizacji grup obiektów wysokościowych, w tym elektrowni wiatrowych w POG. Farmy wiatrowe należy lokalizować poza strefami MRT oznaczonymi na Rys. 12. Ograniczenia nie dotyczą elektrowni słonecznych (farm fotowoltaicznych) oraz pojedynczych obiektów wysokościowych (np. kominów, masztów telekomunikacyjnych) do wysokości 70 m n.p.t.
4.	Infrastruktura wodna	Rozwój szlaków turystycznych pieszych i rowerowych oraz rozwój turystyki wodnej: budowa plaży, pomostów, infrastruktury technicznej dla obsługi terenów o znaczeniu gospodarczym dla Miasta i Gminy przy jez. Mieczowym oraz jez. Taftowo (Tauty) np. poprzez dopuszczenie rozwoju strefy SN, SI, U.
5.	Infrastruktura techniczna	1) Uwzględnić inwestycję dotyczącą rozbudowy i modernizacji infrastruktury PSZOK w Orneć przy ul. Dworcowej 27. 2) Ująć w POG tereny, dla których wydano decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach dla budowy farm, instalacji lub elektrowni fotowoltaicznych (Rysunek 13.) 3) Zaleca się wprowadzenie obszarów pod lokalizację elektrowni wiatrowych w obszarze zaznaczonym na Rysunku 42 4) Uwzględnić pasy ochrony funkcyjnej: a) dla istniejących i projektowanych jednotorowych linii napowietrznych wysokiego napięcia WN 110 kV w tym linii relacji Piotrowiec - Orneta - Dobre Miasto – pas o szerokości 37 m, 18,5 m od osi linii w obie strony, b) dla istniejących i projektowanych napowietrznej linii SN 15 kV – pas o szerokości 14,0 m, 7,0 m od osi linii w obie strony; c) dla istniejących i projektowanych linii napowietrznych nn 0,4 kV - pas o szerokości 7,0 m, 3,5 m od osi linii w obie strony; d) dla istniejących i projektowanych linii kablowych SN 15 kV oraz nn 0,4 kV – pas o szerokości 1,4 m, 0,7 m od osi linii w obie strony. 5) Zgodnie z uwagami do POG zawarcie w treści planu zapisu (Energia): „Dopuszcza się możliwość lokalizowania sieci i urządzeń infrastruktury technicznej (w tym stacji transformatorowych) we wszystkich terenach planu, które są jego przedmiotem, na zasadach określonych w przepisach odrębnych oraz jeżeli lokalizacja tych sieci i urządzeń nie ogranicza realizacji przeznaczenia podstawowego danego terenu”. 6) Uwzględnić w ustalaniu stref inwestycję dotyczącą modernizacji linii napowietrznej WN 110 kV relacji Orneta - Dobre Miasto.
6.	OZE - wiatraki	Dla terenów przeznaczonych pod farmy wiatrowe: 1) Lokalizowanie farm wiatrowych poza trasami niskich lotów MRT, według lokalizacji zaproponowanych na Rysunku 42. 2) Farmy wiatrowe zaproponowano poza korytarzami ekologicznymi, dopuszcza się lokalizację wiatraków pod warunkiem zbadania tras migracji ptaków i zwierząt kopytnych w celu wyeliminowania oddziaływania OZE na cenne siedliska flory i fauny. 3) W lokalizacji farm wiatrowych należy uwzględnić przebieg trasy linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji Piotrowiec - Orneta – Dobre Miasto.
7.	Rzeźba terenu	1) Zachowanie rzeźby terenu poprzez ochronę stref krawędziowych dolin rzecznych przed zainwestowaniem kubaturowym, np. poprzez włączenie ich do strefy SO. 2) Uwzględnienie w POG obszarów zagrożonych ruchami masowymi oraz osuwisk, zgodnie z danymi SOPO oraz wykluczenie ich spod zabudowy lub ograniczenie strefy zabudowy.
8.	Budowa	Ustalenie strefy ochronnej wzdłuż dolin rzecznych w celu ochrony przed

	geologiczna	zainwestowaniem kubaturowym – strefa SO.
9.	Złoża kopalin	Kontrola zasięgu obszarów wydobywania złóż kopalin – ustalenie stref SG przeznaczonych pod eksploatację surowców oraz terenów, które nie powinny być naruszane np. SO.
10.	Wody podziemne	Rozwój sieci kanalizacyjnej i wodociągowej: uwzględnienie lokalizacji zabudowy zgodnie z planami rozwoju sieci gminnych oraz obowiązujących zasięgów sieci.
11.	Wody powierzchniowe	1) Uwzględnienie w POG PZRP, szczególnie obszarów zagrożonych powodzią ograniczających rozwój zabudowy. 2) Uwzględnienie w POG terenów wymagających przeciwdziałaniu suszy -> uwzględnić Plan Przeciwdziałania Skutkom Suszy (PPSS). W PPSS nie wymieniono zadań inwestycyjnych dla gminy Orneta. Zaleca się analizę możliwości przeciwdziałania suszy poprzez określenie stref planistycznych dla terenów najbardziej zagrożonych suszą jako strefy SO – strefa otwarta. 3) Uwzględnienie w POG stref ochrony bezpośredniej ujęć wód podziemnych w SUW „Orneta Podleśna oraz SUW „Orneta przy ul. Morąskiej. W obrębie ustanowionej strefy zabrania się użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia. 4) Ustalenie zakazu zabudowy na obszarach zagrożenia powodziowego oraz obszarach szczególnego zagrożenia powodzią. 5) Uwzględnienie zadań wymienionych w IIaPGW na obszarze dorzecza Wisły dotyczących wód powierzchniowych – szczegóły w rozdziale 5.4. oraz 7.2. Realizacja działań ochronnych wymienionych w PZO obszarów Natura 2000 Rzeka Pasłęka i Dolina Pasłęki, w tym wyłączenie ze spływów odcinków Pełnik – Mostkowo oraz Pityny – Olkowo. Na pozostałych odcinkach spływy tylko za zgodą RDOŚ Olsztyn – realizacja działań np. poprzez ustanowienie w POG strefy SO na rzece Pasłęce.
12.	Gleby	1) Ochrona gruntów klas III, gleb organicznych i lasów poprzez włączenie ich do strefy SO lub SN. 2) Przeznaczanie terenów o niekorzystnych uwarunkowaniach dla rozwoju rolnictwa pod rozwój zabudowy -> gleby silnie zdegradowane i zanieczyszczone (np. nieczynne wysypisko śmieci).
13.	Warunki budowlane	Uwzględnienie w POG terenów o znacznych spadkach, gdzie mogą wystąpić osuwiska i wykluczyć spod zabudowy poprzez wprowadzenie strefy SO lub SN.
14.	Flora i fauna	1) Uwzględnienie w kształtowaniu nowych stref zabudowy w POG propozycji Lasów Państwowych dotyczących wzmocnienia ochrony leśnych zasobów przyrodniczych (mapa BDL): https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy i np. oddalenie stref od tych lasów, lub zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej strefy. 2) Uwzględnienie w POG Planu Urzędnienia Lasu dla Nadleśnictwa Orneta na lata 2019-2028, w szczególności stref ochronnych, jeżeli wymaga tego wprowadzana funkcja terenu. -> strefy 500 m wokół siedlisk bielika, bociana czarnego i orlika oraz strefy ok. 15 m na obrzeżach wszystkich lasów w Gminie – uwzględnić strefy przy projektowaniu zasięgu stref związanych z zabudową tj. SJ, SW, SU, SZ, SP. 3) Ochrona siedlisk, szczególnie mokradeł i starodrzewia poprzez włączenie ich do strefy SO.
15.	Obszary chronione	1) Ustanowić zakaz lokalizacji elektrowni wodnych w granicach obszaru Natura 2000, co wynika z PZO SOOS Rzeka Pasłęka. 2) Wyłączenie ze spływów kajakowych odcinków Pełnik – Mostkowo oraz Pityny – Olkowo. Na pozostałych odcinkach spływy tylko za zgodą RDOŚ Olsztyn z uwagi ochronę rezerwatową -> PZO SOOS Rzeka Pasłęka. Włączyć obszar do strefy SO. 3) Utrzymanie terenów chronionych poprzez włączenie do strefy SO, dopuszczenie rozwoju ścieżek edukacyjnych, parków etnograficznych w celach

		naukowych i edukacyjnych w projekcie POG w strefie SN. 4) PZO obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka: działania w celu budowy przepławek przy budowach piętrzących w mieście Orneta na działce nr 257/2 (280905_4.0005.257/2) oraz w miejscowości Osetnik na działce nr 94/2 (280905_5.0015.94/2). -> ochrona siedliska 3260 Nizinne i podgórskie rzeki ze zbiorowiskami włosieniczników (Ranunculion fluitantis). -> ustalenie strefy SO lub SN w celu ochrony siedliska. 5) Propozycja zapisu w treści POG wynikającej z PZO obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka w granicach rezerwatu przyrody „Ostoja bobrów na rzece Pasłęce” jako ochrona bierna siedlisk: 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny 91D0 Bory i lasy bagienne i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne, 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe i olsy źródliskowe, 91F0 Łęgowe lasy dębowo – wiązowo – jesionowe. Dopuszczalne jest usuwanie złomów i wywrotów stwarzających zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego i bezpieczeństwa ruchu drogowego w granicach rezerwatu przyrody. 6) PZO obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka: Kształtowanie gospodarki leśnej w kierunku grądu 9170 dla lasu w okolicy Wojciechowa (przy DW528) – adres leśny: 07-10-1-12-428-c-00. -> obszar podlegający szczególnej ochronie, ustalenie w projekcie POG strefy SO. 7) PZO obszaru Natura 2000 OSOP Dolina Pasłęki: Przywracanie użytkowania rolniczego odłogowanych terenów (wykaszenie, wypas) poprzez promocję działań rolnośrodowiskowych (fakultatywne) -> ochrona terenów rolnych przed wyłączaniem gruntów z produkcji rolnej.
16.	Korytarze i płaty ekologiczne	1) Ochrona przed nadmiernym zainwestowaniem terenów podmokłych, bagiennych, mniejszych cieków, oczek wodnych, stawów i innych zbiorników wodnych (sztucznych i naturalnych) poprzez włączenie ich do strefy SO lub ewentualnie SN z wysokim wskaźnikiem powierzchni biologicznie czynnej. 2) Utrzymanie przebiegu korytarzy ekologicznych lokalnych jako tereny o wiodącej funkcji przyrodniczej, rolniczej lub leśnej. 3) Tworzenie łączników krajobrazowo-przyrodniczych dla korytarzy ekologicznych, szczególnie na skrzyżowaniu z drogami wojewódzkimi i powiatowymi o zwiększonym natężeniu ruchu. Zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów leśnych i dolinnych (zwłaszcza w obszarach korytarzy ekologicznych) w miejscach przecięcia z infrastrukturą transportową o charakterze barier antropogenicznych poprzez stosowanie naprzeciwległe stref SO. 4) Wnioski do planu od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie: a) Przy określaniu nowych kierunków zagospodarowania należy wziąć pod uwagę rolę terenów otwartych, leśnych oraz cieków i zbiorników wodnych, które pełnią ważną funkcję w środowisku – włączyć do strefy SO. b) W trakcie sporządzania dokumentu należy również uwzględnić ochronę siedlisk dziko żyjących zwierząt, w tym miejsc lęgowych ptaków, tras ich migracji i postoju w czasie przelotów, miejsc rozrodu, tras migracji płazów i większych ssaków. c) Wyznaczanie nowych funkcji terenu na obszarach dotychczas niezagospodarowanych z uwzględnieniem zwiększonego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej względem ustalonego w rozporządzeniu. d) Projektowane zagospodarowanie powinno w jak największym stopniu zapewniać zachowanie walorów krajobrazowych zgodnie z art. 71 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2024 r. poz. 54 ze zm.), w tym doliny rzeczne rzek: Pasłęki, Drwęcy Warmińskiej, Mińskiej Strugi, Wałszy, obszar wysoczyzny morenowej w

		północnej części Gminy, lasy, jeziora i rozległe otwarte tereny rolne – włączyć do strefy SO lub wybrane fragmenty do strefy SN.
17.	IIaPGW	1) Rzeka Pasłęka powinna być objęta ochroną ze względu na swój naturalny charakter oraz ochronę gatunkową węgorza. W POG należy ustalić wodzącą strefę otwartą SO, która zabezpieczy obszary wzdłuż rzek i cieków przed zainwestowaniem. 2) Uwzględnienie w POG działań wymienionych w IIaPGW i działań ochronnych wymienionych w PZO obszarów Natura 2000 Rzeka Pasłęka i Dolina Pasłęki, w tym wyłączenie ze spływów odcinków Pelnik – Mostkowo oraz Pityny – Olkowo. Na pozostałych odcinkach spływy tylko za zgodą RDOŚ Olsztyn. Włączyć obszar do strefy otwartej SO.
18.	Dziedzictwo materialne	1) Ochrona istniejących zabytków, szczególnie wymienionych w tabeli 14. Uwzględnienie lokalizacji zabytków oraz ich otoczenia pod względem ustalanego sposobu zagospodarowania i zabudowy terenu dla poszczególnych stref, w tym wskaźników zabudowy i profilu funkcjonalnego stref. 2) Wyznaczenie w POG dla cmentarzy zabytkowych strefy SC z wyłączeniem ogródków działkowych. 3) Ochrona dróg wymienionych w GEZ i wymienionych w POŚ dla Gminy Orneta jako element krajobrazu kulturowego. 4) Uwzględnienie celów wyznaczonych w Powiatowym Programie Ochrony nad Zabytkami oraz w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa: a) Kontrola rozwoju przestrzennego w miastach i na terenach wiejskich, ingerującego w układy urbanistyczne i ruralistyczne oraz ich otoczenie, ze szkodą dla tkanki zabytkowej; b) Prowadzenie działań rewitalizacyjnych na obszarach zdegradowanych (poprzemysłowych, powojennych, popegeerowskich); 5) Ochrona stref konserwatorskich w mieście Orneta, zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi oraz LPR. 6) Zaleca się uwzględnianie postulatów ochrony dziedzictwa kulturowego w treści planu: odniesienie się w POG do ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, ochrony dziedzictwa kulturowego oraz walorów przyrodniczych; 7) Zaleca się stworzenie trasy turystycznej po kapliczkach / figurach / krzyżach znajdujących się na terenie Gminy -> uwzględnienie zapisów w POG odnośnie do funkcji i zagospodarowania danej strefy planistycznej. 8) W przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego znajdującego się w ewidencji AZP, prace ziemne należy poprzedzić badaniami archeologicznymi, których rodzaj i zakres badań określi WKZ w drodze decyzji, o którą należy wystąpić do organu konserwatorskiego (Wniosek WKZ do POG) 9) Na stanowiskach archeologicznych o własnej formie terenowej (grodziska, wały, kurhany) wpisanych do rejestru zabytków zakazuje się inwestycji budowlanych i działalności rolniczej - winny one pozostać nieużytkami (Wniosek WKZ do POG). 10) W obrębie historycznych <u>parków i cmentarzy</u> m.in. w miejscowościach: Bażyny, Bogatyńskie, Karkajmy, Biały Dwór i Karbowo zakazuje się zmian układu przestrzennego (aleje, nasadzenia, kwatery), wycinek starodrzewia, likwidacji historycznych elementów małej architektury, a w przypadku cmentarzy - likwidacji zabytkowych nagrobków. [W planie ogólnym należy rozważyć włączenie terenów do strefy SC i SN]. Wszelkie prace inwestycyjne dotyczące zabytkowych parków i cmentarzy należy poprzedzić właściwą dokumentacją konserwatorską prowadzącą do określenia uwarunkowań historycznych i możliwości dalszego użytkowania (Wniosek WKZ jw.). 11) <u>Na obszarach objętych ochroną konserwatorską</u> parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania ujęte w planie ogólnym winny zapewniać ciągłość architektury lokalnej i uwzględniać historyczne elementy podlegające ochronie, takie jak skala zabudowy i

		gabaryty budynków architektury tradycyjnej i miejscowej.
19.	Zagrożenia dot. powierzchni ziemi i gleb	1) Uwzględnienie w POG obszarów zagrożonych powodzią i podtopieniami, które powinny być wykluczone spod zainwestowania kubaturowego. Tereny o nachyleniu powyżej 15% wymagają dodatkowych rozwiązań budowlanych, zaleca się maksymalne ograniczenie zainwestowania kubaturowego. 2) Wyznaczenie strefy górnictwa SG dla obszarów występowania złóż surowców naturalnych, jeżeli jest taka potrzeba w Gminie oraz zabezpieczenie obszarów prognostycznych przed niekoncesjonowanym wydobyciem. 3) c pełnić funkcję przyrodniczą. Jeżeli z potrzeb rozwoju miasta Orneta wynika inna funkcja to zalecana jest strefa z wysokim udziałem powierzchni biologicznie czynnej i niskimi wysokościami zabudowy.
20.	Zagrożenia dot. wód, zagrożenie powodziowe	1) Ochrona terenów podmokłych i bagiennych, gleb organicznych poprzez włączenie ich do strefy otwartej SO. 2) Ustalenie obszarów przeznaczonych wyłącznie na cele przyrodnicze, obszarów z zakazem zainwestowania oraz obszarów z ograniczeniami w zainwestowaniu. 3) Ustalenie strefy z zakazem zabudowy na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
21.	Hałas + powietrze	1) Wyznaczenie obszarów wyłączonych spod zabudowy mieszkaniowej ze względu na hałas i zanieczyszczenie – szczególnie wzdłuż dróg wojewódzkich lub ustalenie pasów izolacyjnych z zieleni lub innego typu zabudowy, np. produkcyjnej, usługowej, 2) Wyznaczenie pasów kontrolnych / zabezpieczeń przed hałasem wzdłuż istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wyznaczenie pasów skonsultować z zarządcą sieci – Energa operator. Dotyczy to głównie uwarunkowań do POG. 3) Uwzględnienie w POG ograniczeń dotyczących zabudowy na trasach MRT: a) powstanie obiektów wysokościowych, a w szczególności elektrowni wiatrowych na trasie MRT ogranicza operacyjne wykorzystanie tej przestrzeni powietrznej i tworzy niebezpieczeństwo dla załóg wykonujących zadania w locie koszącym i na małej wysokości. Proponowane jest wprowadzenie zakazu lokalizacji elektrowni wiatrowych na trasach niskich lotów (Rys. 12); b) na trasach niskich lotów mogą być lokalizowane pojedyncze obiekty wysokościowe (np. kominy, maszty telekomunikacyjne) do wysokości 70 m n.p.t. z zaleceniem dziennie-nocnego oznakowania przeszkodowego. c) Podczas lokalizowania stref z zabudową mieszkaniową uwzględnić istniejące drogi wojewódzkie DW507, 513, 528 oraz występujący wzdłuż nich hałas i okresowe zanieczyszczenie powietrza.
22.	Gospodarka odpadami	Ustalanie strefy infrastrukturalnej SI lub gospodarczej SP w obrębie ujęć wód podziemnych, oczyszczalni ścieków oraz punktów odbioru odpadów komunalnych.
23.	Pola elektromagnet.	1) Uwzględnienie w POG stref ochronnych wzdłuż linii elektroenergetycznych WN, SN, nn, zgodnie z ustaleniami i wymaganiami zarządcy sieci -> Energa Operator S.A. oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami. <u>Pasy ochrony funkcyjnej</u> wzdłuż napowietrznych linii elektroenergetycznych: a) dla istniejących i projektowanych jednotorowych linii napowietrznych wysokiego napięcia WN 110 kV w tym linii relacji Piotrowiec - Orneta - Dobrze Miasto – pas o szerokości 37 m, 18,5 m od osi linii w obie strony, b) dla istniejących i projektowanych napowietrznej linii SN 15 kV – pas o szerokości 14,0 m, 7,0 m od osi linii w obie strony; c) dla istniejących i projektowanych linii napowietrznych nn 0,4 kV - pas o szerokości 7,0 m, 3,5 m od osi linii w obie strony; d) dla istniejących i projektowanych linii kablowych SN 15 kV oraz nn 0,4 kV

		– pas o szerokości 1,4 m, 0,7 m od osi linii w obie strony. 2) Ograniczenia wysokości zabudowy w przebiegu tras niskich lotów MRT, gdzie mogą być lokalizowane pojedyncze obiekty wysokościowe (np. kominy, maszty telekomunikacyjne) do wysokości 70 m n.p.t.
--	--	--

2.6. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Orneta posiada pokrycie planami miejscowymi w niespełna 40%.

Na terenie części wiejskiej obowiązują następujące:

mpzp nr 001 - UCHWAŁA Nr XXVI/139/ 04 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 października 2004 roku w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w rejonie ulic: Akacyjowa, Jaśminowa, Świerkowa, Jarzębinowa, Polna i Sosnowa w Ornece. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 17 grudnia 2004 roku, Nr 178, poz. 2235.

mpzp nr 002 - UCHWAŁA Nr XXXIX/210/05 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 1 grudnia 2005 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla Starego Miasta w Ornece. Dziennik Urzędowy Woj. Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13.01.2006 roku, nr 10, poz. 284.

mpzp nr 009 - UCHWAŁA Nr XXXV/269/09 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 września 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Braniewskiej w Ornece. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 30 listopada 2009 roku, Nr 180, poz. 2436.

mpzp nr 010 - UCHWAŁA Nr XXXVI/280/09 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 20 października 2009 roku w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. 1 Maja w Ornece. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 02 grudnia 2009 roku, Nr 182, poz. 2460.

mpzp nr 014 - UCHWAŁA Nr XIII/94/11 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 26 października 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Miasta Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 18.01.2012 roku, poz.201.

mpzp nr 020 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.43.2016 Rady Miejskiej w Ornece w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu przy ul. mjr Henryka Sucharskiego w Ornece z dnia 31 sierpnia 2016 r. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 października 2016 roku, poz. 3974.

mpzp nr 027 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.74.2017 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 25 października 2017 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w rejonie ulicy Morąskiej w Ornece. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2017 roku, poz. 4694.

mpzp nr 28 - BRM.0007.12.2018 - Uchwała nr BRM.0007.12.2018 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28.02.2018 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Opin, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 28 marca 2018 roku, poz. 1400.

mpzp nr 029 - UCHWAŁA NR BRM.0007.59.2020 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 12 października 2020 r. w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w mieście Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 20 października 2020 roku poz. 4220.

mpzp nr 030 - UCHWAŁA NR BRM.0007.26.2025 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 kwietnia 2025 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów

położonych w mieście Orneta w rejonie ulicy Elbląskiej. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia piątek, 27 czerwca 2025 roku poz. 2594.

mpzp nr 31 – UCHWAŁA NR BRM.0007.71.2025 – ZPI Uchwała nr BRM.0007.71.2025 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 17.12.2025 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Bażyny, obręb Bażyny, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 8 kwietnia. Poz. 1466.

Na terenie części miejskiej występują następujące:

mpzp nr 003 - UCHWAŁA Nr XIII/88/07 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 27 października 2007 roku w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego obręby geodezyjne: Bażyny I Osetnik gm. Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko – Mazurskiego z 2008 roku, Nr 5, poz. 123.

mpzp nr 004 - UCHWAŁA Nr XXII/163/08 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 27 sierpnia 2008 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego część obrębu geodezyjnego Krzykały, gm. Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 22 października 2008 roku, Nr 166, poz. 2363.

mpzp nr 005 - UCHWAŁA Nr XXIII/174/08 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 września 2008 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego część obrębu geodezyjnego Augustyny, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2008 roku, Nr 181, poz. 2659.

mpzp nr 006 - UCHWAŁA nr XXXIV/263/09 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 26 sierpnia 2009 roku w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu geodezyjnego Bażyny, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2009 r., Nr 143, poz. 2113.

mpzp nr 007 - UCHWAŁA Nr XXXV/268/09 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 września 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu obejmującego działki geodezyjne nr 29/2 oraz 29/3, obręb geodezyjny Bażyny, gm. Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 17 grudnia 2009 roku, Nr 192, poz. 2605.

mpzp nr 008 - UCHWAŁA Nr XXXV/270/09 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 września 2009 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego obręb geodezyjny Bogatyńskie gm. Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2009 roku, nr 182, poz. 2459.

mpzp nr 011 - UCHWAŁA NR XLIII/330/10 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 1 czerwca 2010 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Krzykały, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 6 lipca 2010 roku Nr 98.

mpzp nr 012 - UCHWAŁA NR XLVI/354/10 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 28 września 2010 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego obręb geodezyjny Drwęczno. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 26 listopada 2010 roku Nr 190.

mpzp nr 013 - UCHWAŁA Nr XI/77/11 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 września 2011 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działki nr 37/3 w obrębie geodezyjnym Opin, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 14 listopada 2011 r. Nr 169.

mpzp nr 015 - UCHWAŁA Nr XVI/113/11 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 grudnia 2011 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Krosno gm. Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 16 lutego 2012 roku poz. 749. UWAGA: § 18 ust. 8, pkt 2 niniejszej uchwały został uchylony

Rozstrzygnięciem Nadzorczym Wojewody Warmińsko Mazurskiego z dnia 08.02.2012 roku (znak: PN.4131.46.2012).

mpzp nr 016 - UCHWAŁA Nr XXX/229/13 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr 80/9 i 80/10 w obrębie geodezyjnym Opin, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 25 kwietnia 2013 r. Poz. 1704.

mpzp nr 017 - UCHWAŁA NR XXXVI/264/13 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 sierpnia 2013 roku w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu obejmującego część obrębu geodezyjnego Krzykały, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 09 października 2013 roku, poz. 2828.

mpzp nr 018 - Uchwała Nr XLVIII/352/14 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 24.09.2014 roku w sprawie: zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębu geodezyjnego Drwęczno, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 02.12.2014 roku, poz. 3937.

mpzp nr 019 - UCHWAŁA NR BRM.0007.30.2015 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 27 maja 2015 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Nowy Dwór, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego Olsztyn, dnia 22 czerwca 2015 roku poz. 2220.

mpzp nr 021 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.80.2016 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części obrębów geodezyjnych Bażyny i Krzykały, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 2 lutego 2017 roku, poz. 486.

mpzp nr 022 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.82.2016 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 28 grudnia 2016 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obrębu geodezyjnego Miłkowo, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 2 lutego 2017 roku, poz. 487.

mpzp nr 023 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.18.2017 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu obrębu geodezyjnego Osetnik, gmina Orneta Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 18 maja 2017 roku, poz. 2390.

Mpzp nr 24 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.19.2017 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 29 marca 2017 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Orneta, Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 21 kwietnia 2017 roku, poz. 1890.

mpzp nr 025 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.63.2017 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 23 sierpnia 2017 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębu geodezyjnego Augustyny, gmina Orneta Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 11 października 2017 roku, poz. 4055.

mpzp nr 026 - UCHWAŁA Nr BRM.0007.73.2017 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 25 października 2017 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w miejscowości Biały Dwór, gmina Orneta. Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 listopada 2017 roku, poz. 4693.

Plany w trakcie opracowania w tym ZPI:

Zmiana mpzp obręb Bażyny - UCHWAŁA NR BRM.0007.35.2023 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Bażyny, obręb Bażyny, gmina Orneta.

Zmiana mpzp obręb Bażyny - UCHWAŁA NR BRM.0007.36.2023 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Bażyny, obręb Bażyny, gmina Orneta.

Zmiana mpzp obręb Bażyny - UCHWAŁA NR BRM.0007.75.2023 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 29 listopada 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Bażyny, obręb Bażyny, gmina Orneta.

Zmiana mpzp obręb 4 Orneta - UCHWAŁA NR BRM.0007.38.2023 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w mieście Orneta.

Zmiana mpzp obręb miasto Orneta - UCHWAŁA NR BRM.0007.39.2023 Rady Miejskiej W Ornece z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w mieście Orneta.

Zmiana mpzp obręb Krzykały - UCHWAŁA NR BRM.0007.40.2023 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 sierpnia 2023 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w miejscowości Krzykały, obręb Krzykały, gmina Orneta.

ZPI - UCHWAŁA UCHWAŁA NR BRM.0007.29.2025 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 30 kwietnia 2025 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie do sporządzania Zintegrowanego planu inwestycyjnego terenów usługowych położonych przy ulicy Olsztyńskiej w Ornece.

2.7. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

Sposób obliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę w gminie został określony w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wrysów (Dz. U. 2023 poz. 2758).

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową i chłonność terenów niezabudowanych w strefach planistycznych wyrażona jest w liczbie mieszkańców, którzy mogą zamieszkiwać obszar gminy (art. 3 ust. 1 ww. rozporządzenia).

Zgodnie z art. 3 ust. 5 ww. rozporządzenia, w obliczeniach przyjmuje się okres prognozy obejmujący 20 lat od roku, którego dotyczą najnowsze dane dotyczące liczby mieszkańców gminy udostępnione przez statystykę publiczną.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową oblicza się zgodnie ze wzorem (art. 3 ust. 2 ww. rozporządzenia):

$$ZAP = M_{20} - PUM_0 / P_{20}$$

gdzie:

ZAP – oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,

M_{20} – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,

PUM_0 - oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca

Tabela 15. Wykaz danych dotyczących gminy Orneta udostępnionych przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Dane	Jednostka miary	Wartość
ogółem; miejsce zamieszkania; stan na 30 czerwca 2025;	osoba	10 725
Prognozowana liczba ludności gminy Orneta na lata 2045	osoba	9 021
Spadek liczby ludności	osoba	1704
2024 r.		
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	64.8
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	P₀ = 27
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	2.4
ogółem; mieszkania	-	4 481
ogółem; powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	PUM₀ = 290 248
2014 r.		
Ludność w wieku przedprodukcyjnym (14 lat i mniej), produkcyjnym i poprodukcyjnym, ogółem	osoba	12 397
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania	m ²	63,4
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	P₋₁₀ = 22,4
przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie	-	2,83
ogółem; mieszkania	-	4 373
ogółem; powierzchnia użytkowa mieszkań	m ²	
2004 r.		
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę	m ²	P₋₂₀ = 20,4
źródło: do obliczeń wykorzystano dane udostępniane przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności - na dzień czerwiec 2025 r. (odczyt 18 lutego 2026 r.; ostatnia aktualizacja 05.02.2026) oraz dane mieszkaniowe - na dzień grudzień 2024 r. (odczyt 18 lutego 2026 r.; ostatnia aktualizacja 03.12.2025.) GUS - Bank Danych Lokalnych (stat.gov.pl) Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Ludność / Prognoza ludności / Prognoza ludności na lata 2023-2060		

2.7.1. Prognozowana liczba mieszkańców M₂₀

Prognozowana liczba ludności gminy Orneta na lata 2045 wynosi: 9.021 osób.

Prognoza liczby ludności rezydującej w gminie Orneta prognozowana przez Główny Urząd Statystyczny wykazuje, że liczba ludności gminy Orneta spadnie z poziomu 10.725 w 2025 r. do poziomu 9.021 osób w 2045 r. i będzie mniejsza o **1.704** osoby.

W gminie Orneta prognozowany jest spadek liczby ludności.

M₂₀ – oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%.

$$M_{20} = \text{Prognoza} + 5\% = 9.021 + 5\% \times 9.021 = 9.021 + 451.05 = 9.472,05 \text{ os.}$$

$$M_{20} = 9.472 \text{ os.}$$

2.7.2. Łączna powierzchnia użytkowa mieszkań zgodna z najnowszymi danymi (PUM₀)

PUM₀ - oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi (źródło danych: GUS za 2024 r.), wynosi:

$$PUM_0 = 290\,248 \text{ m}^2$$

2.7.3. Prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca P_{20}

Prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca oblicza się zgodnie z jednym ze wzorów:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10} \quad \text{lub} \quad P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

$$P_{20} = 3 \times 27 - 2 \times 22.4 = 81 - 44.8 = 36.2 \text{ m}^2 \quad \text{lub} \quad P_{20} = 2 \times 27 - 20.4 = 54 - 20.4 = 33.6 \text{ m}^2$$

gdzie:

P_{20} – oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową w gminie na 1 mieszkańca 2044 r.,

P_0 – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca z 2024 r.,

P_{-10} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca z 2014 r.

P_{-20} – oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca z 2004 r.

Na podstawie zebranych danych i wyliczeń otrzymano prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie za 20 lat na jednego mieszkańca wynoszącą:

$$P_{20} = 3 \times 27 - 2 \times 22.4 = 81 - 44.8 = 36.2 \text{ m}^2$$

Zgodnie z Rozporządzeniem w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (art. 3, ust. 8) w przypadku, gdy prognozowana powierzchnia użytkowa mieszkań w gminie na jednego mieszkańca (P_{20}) jest mniejsza niż 40 m^2 na jednego przyjmuje się wartość tego parametru wynoszącą 40 m^2 na jednego mieszkańca.

Do dalszych obliczeń przyjmuje się $P_{20} = 40.0 \text{ m}^2$

2.7.4. Obliczenie zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie ZAP

Obliczono również zapotrzebowanie na nową zabudowę w perspektywie najbliższych 20 lat, która wyniesie:

$$M_{20} = 9472 \text{ os.}$$

$$PUM_0 = 290\,248 \text{ m}^2$$

$$P_{20} = 40.0 \text{ m}^2$$

$$ZAP = M_{20} - PUM_0 / P_{20} = 9472 \text{ os.} - 290248 \text{ m}^2 / 40 \text{ m}^2 = 9472 - 7256.2 = 2215.8$$

osoby

Do dalszych obliczeń przyjmuje się dla ZAP wartość 2216 os.

2.8. Chłonność terenów niezabudowanych

Przez chłonność terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie rozumie się liczbę ludności, która może zamieszkać na niezabudowanych terenach w gminie.

Zgodnie z art. 13d. ust. 1 upzp wyznaczając strefy planistyczne SW – wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, SJ – wielofunkcyjna z zabudową jednorodzinną, SZ – wielofunkcyjna z zabudową zagrodową, w pierwszej kolejności wyznacza się je na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej (**pkt 2.8.1**), obszarach uzupełnienia zabudowy (**pkt 2.8.2**) oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie, biorąc pod uwagę uwarunkowania, o których mowa w art. 13b upzp.

Suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach mieszkaniowych, w tym luk w istniejącej zabudowie musi się zmieścić w przedziale między 70%, a 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. W przypadku gdy suma chłonności

terenów niezabudowanych, w tym luk jest większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie, nie wyznacza się stref mieszkaniowych na nowych terenach.

2.8.1. Chłonność terenów mieszkaniowych objętych mpzp

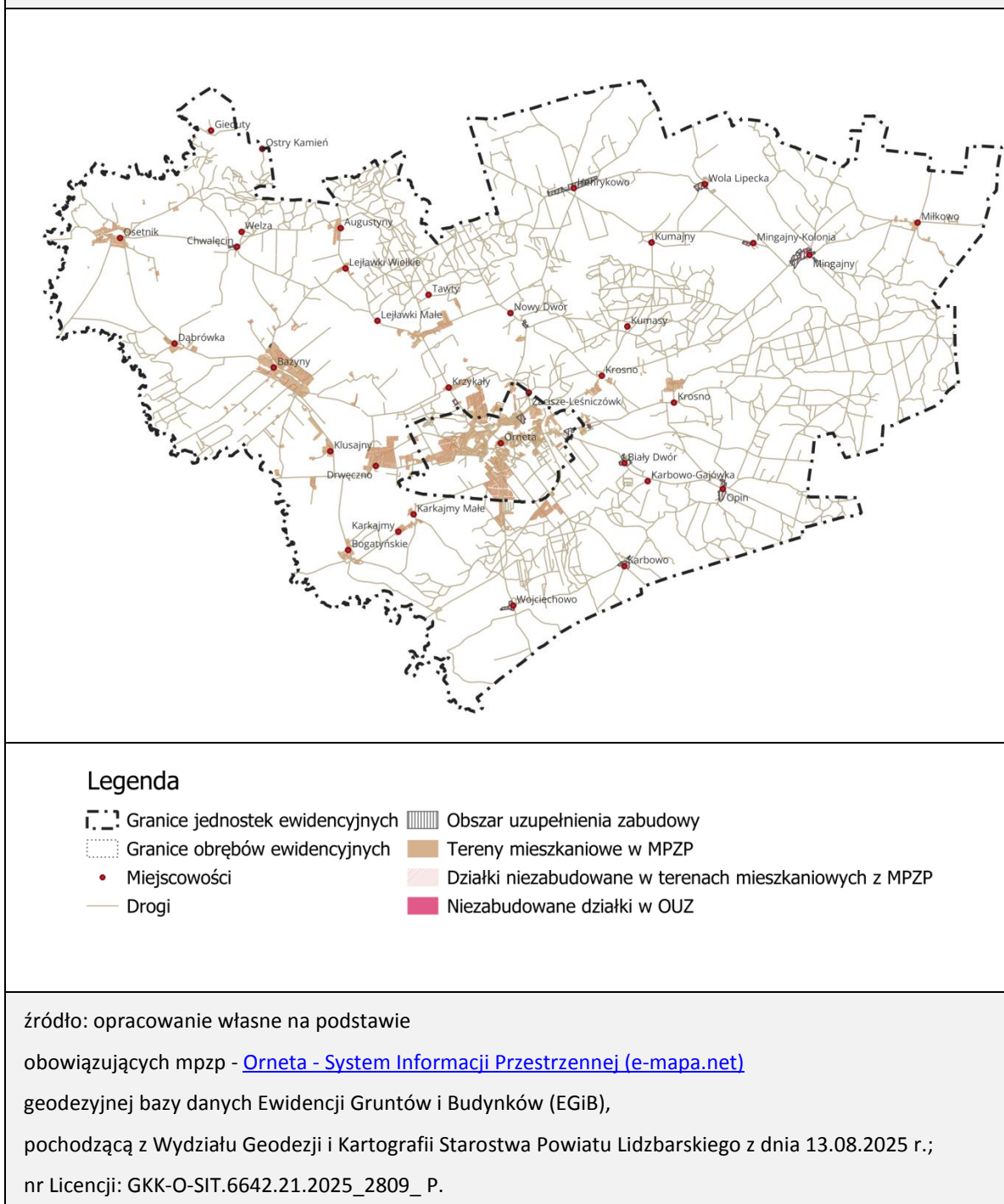
Analiza stref planistycznych w obowiązujących mpzp

Pokrycie gminy planami miejscowymi wynosi 9,7 tys. ha - co stanowi 39,6% powierzchni gminy.

Do obliczenia chłonności wyznaczono tereny niezabudowane w ramach wyznaczonych stref planistycznych. Wzięto pod uwagę strefy umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinno-wielorodzinnej,
- tereny zabudowy zagrodowej,
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (jednorodzinnej),
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (wielorodzinnej),
- tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej (zagrodowej).

Rysunek 18. Tereny mieszkaniowe w mpzp, tereny niezabudowane w obowiązujących mpzp i w obszarze uzupełnienia zabudowy

W przepisach brak jest definicji terenów niezabudowanych. W obliczeniach do planu ogólnego przyjęto więc, że są to tereny mieszkaniowe niezabudowane, które nie zostały dotychczas zainwestowane. Na podstawie analizy wytypowano działki, które należy uznać za zabudowane (posiadają w granicach co najmniej budynek mieszkalny lub wydane zostało na daną działkę pozwolenie na budowę) i pominięto je w obliczeniach chłonności.

Z obliczeń wolnych terenów mieszkaniowych niezabudowanych wyłączono również tereny nienadające się do zabudowy lub niewskazane do zabudowy, mimo że czasem posiadały w mpzp przeznaczenie mieszkaniowe. Wśród takich terenów znalazły się np.: tereny zagrożone powodzią,

tereny podmokłe, mokradła, torfowiska, strefy ochronne od linii elektroenergetycznych, tereny nienadające się do zabudowy z powodu uciążliwości komunikacyjnych, grunty III klasy bonitacyjnej, grunty leśne, wody powierzchniowe.

Przeprowadzono również analizę faktycznego zagospodarowania terenów mieszkaniowych z porównaniem wskaźników urbanistycznych określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Analizy wykazały, że wskaźniki urbanistyczne określone w mpzp są zawyżone, faktyczny sposób zagospodarowania terenów jest znacznie mniej intensywny, a istniejącej zabudowie oprócz funkcji mieszkaniowej towarzyszy zagospodarowanie uzupełniające (budynki techniczne, gospodarcze, garaże itp.). Dlatego przyjęto do obliczeń współczynniki korygujące (W_z , I_{nz}) dla urealnienia faktycznej pow. funkcji mieszkaniowej netto w strefach z mpzp.

Podsumowanie ilości niezabudowanych terenów w ramach obowiązujących stref mieszkaniowych nadających się do zabudowy oraz wzajemne proporcje tych stref w stosunku do wszystkich terenów mieszkaniowych łącznie przedstawiają - **Tabela 16**,

Tabela 17.

Tabela 16. Podsumowanie terenów niezabudowanych w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowych

Dane	ha
Suma powierzchni wszystkich terenów w obowiązujących mpzp, w których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej	632ha
Suma powierzchni wszystkich terenów niezabudowanych w obowiązujących mpzp, w których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej pomniejszona o tereny nienadające się do zabudowy	295ha
W ujęciu procentowym suma powierzchni wszystkich terenów niezabudowanych w obowiązujących mpzp, w których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej pomniejszona o tereny nienadające się do zabudowy	46,6%
źródło: opracowanie własne na podstawie obowiązujących mpzp - Orneta - System Informacji Przestrzennej (e-mapa.net) geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), pochodząca z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.	

Tabela 17. Podsumowanie - wzajemne proporcje stref, w których określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej w stosunku do wszystkich terenów mieszkaniowych łącznie

Rodzaj strefy mieszkaniowej	Pow. danej strefy (ha)	Udział danej strefy w powierzchniach stref mieszkaniowych łącznie (%)	Pow. niezabudowane w strefie przyjęte do obliczeń chłonności (ha)	Udział pow. niezabudowane w strefie w stosunku do terenów niezabudowanych łącznie (%)	Wolne działki w strefie nadające się do zabudowy (szt.)
MJ	166,14	26	85,69	29	290
MJ/U	203,94	32	127,22	43	274

MJ/MW	3,33	1	0,36	>1	10
MW	26,21	4	5,86	2	13
MW/U	12,62	2	0,78	>1	12
MR	134,15	21	37,05	12	68
MR/U	85,9	14	37,59	12	87
Suma	632,29	100	294,54	100	754
źródło: opracowanie własne na podstawie obowiązujących mpzp - Orneta - System Informacji Przestrzennej (e-mapa.net) geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.					

Z analizy tabel wynikają następujące generalne wnioski:

- **średnio 46,6% pow. terenów mieszkaniowych objętych mpzp jest jeszcze niezabudowana,**
- największą niezabudowaną powierzchnię w mpzp zajmują tereny w granicach terenów zabudowy mieszkaniowo usługowej jednorodzinnej MJ/U, bo 43%,
- następnie tereny mieszane z zabudową mieszkaniową jednorodziną MJ, bo 29%,
- niezabudowane strefy mieszkaniowe jednorodzinne, wielorodzinne i mieszane stanowią razem 76% wolnych terenów mieszkaniowych łącznie;
- zabudowa zagrodowa MR i MR/U posiada ok. 24% terenów niezabudowanych.
- **potrzeby mieszkaniowe mogą być realizowane w gminie głównie poprzez zabudowę jednorodziną MJ/U 43% + MJ 29% = 72%,**

Analiza wskaźników urbanistycznych i obliczenia chłonności terenów niezabudowanych.

Do obliczeń, w związku z faktycznym wykorzystaniem współczynników z mpzp, przyjęto wartości średnich wskaźników urbanistycznych dla poszczególnych wyodrębnionych rodzajów zabudowy w obowiązujących mpzp.

Tabela 18. Podsumowanie - analiza średnich wskaźników urbanistycznych w obowiązujących mpzp

Rodzaj zabudowy	Współczynnik zainwestowania w strefie przez funkcję mieszkaniową W_z	Średnia wysokość zabudowy budynki mieszkalne (kondyg.)	Średnia intensywność zabudowy nadziemnej dla budynków mieszkaniowych (I_{nz})
MJ	0,6	1,5	0,6
MJ/U	0,6	1,5	0,6
MJ/MW	0,6	2	1
MW	0,6	4	2,8
MW/U	0,6	4	2,8
MR	0,6	1,5	0,5
MR/U	0,6	1,5	0,4
źródło: opracowanie własne.			

Przy założeniach przyjętych wartości średnich wskaźników urbanistycznych dla wyodrębnionych rodzajów zabudowy w obowiązujących mpzp przyjęto poniższy wzór:

$$Ch_{tn} = \frac{P_{nzb} \times W_{max.p.z.} \times W_{uż} \times M_{\%udz} \times I_{nz}}{P_{44}}$$

gdzie:

Ch_{tn} – oznacza chłonność terenów niezabudowanych w granicach stref planistycznych mieszkaniowych

P_{nzb} – oznacza powierzchnię terenów niezabudowanych w granicach stref planistycznych mieszkaniowych,

W_z – współczynnik zainwestowania w strefie przez funkcję mieszkaniową (1.0=100%),

I_{nz} – oznacza wskaźnik średniej intensywności nadziemnej dla budynków mieszkaniowych (1,0 oznacza pow. terenu= pow. całkowitej budynku),

$W_{uż}$ – oznacza wartość wskaźnika powierzchni użytkowej w stosunku do powierzchni całkowitej budynku (1.0=100%) – 0.6,

$M_{\%udz}$ – oznacza procentowy udział zabudowy mieszkaniowej w strefie o mieszanym usługowo-mieszkaniowym przeznaczeniu (1.0=100%) – 0.5,

$P_{44} = P_{20}$ – oznacza wskaźnik pow. użytkowej mieszkań przypadającej na 1 mieszkańca w okresie docelowym – standard zamieszkiwania (wyliczony w pkt 2.7.3) – **$P_{44} = 40.0m^2/os.$**

Na podstawie powyższych założeń i analiz wyliczono chłonność terenów niezabudowanych w granicach stref planistycznych umożliwiającą realizację funkcji mieszkaniowych.

Tabela 19. Podsumowanie - chłonność niezabudowanych terenów mieszkaniowych w granicach mpzp

Rodzaj strefy mieszkaniowej	Pow. niezabudowane w strefie przyjęte do obliczeń chłonności (m^2)	Współczynnik zainwestowania w strefie przez funkcję mieszkaniową W_z	wskaźnik średniej intensywności nadziemnej dla budynków mieszkaniowych I_{nz}	Wskaźnik pow. użyt. w stosunku do pow. całkowitej budynku $W_{uż}$	Udział zabudowy mieszkaniowej w strefie o mieszanym przeznaczeniu $M_{\%udz}$	Wskaźnik pow. użytkowej mieszkań / 1 mieszkańca w okresie docelowym P_{44} ($m^2/os.$)	Chłonność terenów niezabudowanych w granicach stref planistycznych mieszkaniowych (os.)
MJ	856 902	0.6	0.6	0.6	1	40	4627
MJ/U	1 272 204	0.6	0.6	0.6	0.5	40	3435
MJ/MW	3 559	0.6	1	0.6	1	40	32
MW	58 628	0.6	2,8	0.6	1	40	1477
MW/U	7 769	0.6	2,8	0.6	0.5	40	98
MR	370 489	0.6	0.5	0.6	1	40	1667
MR/U	375 879	0.6	0.4	0.6	0.5	40	677
Suma	2 945 432						12.013
źródło: opracowanie własne.							

2.8.2. Chłonność terenów położonych w granicach obszarów uzupełnienia zabudowy poza granicami mpzp

Podczas obliczania chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie, należy uwzględnić również tereny niezagospodarowane objęte przez obszar uzupełnienia zabudowy - **Rysunek 18**.

Wyznaczone w planie ogólnym wolne od zabudowy strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową będące jednocześnie w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy i poza granicami obowiązujących mpzp, obejmują liczbę 119 działek, znajdujących się w granicach strefy wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, wielorodzinną i zagrodową, co odpowiada następującej ilości m²:

- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną - 77 458 m²,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną – 14 225 m²,
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową zagrodową – 41 554 m²,
- łącznie stanowi to powierzchnię - 133 237m².

Z uwagi na wielofunkcyjność powyższych stref, gdzie poza przeznaczeniem podstawowym możliwa jest lokalizacja również funkcji dodatkowych m.in. terenów usług, terenów komunikacji, terenów infrastruktury technicznej oraz terenów zieleni urządzonej lub naturalnej, tereny lasów, tereny wód, a także terenów produkcji w gospodarstwach rolnych, przyjęto pewne założenia dla obliczenia chłonności, które wynikają z analizy istniejącego zagospodarowania. Założono, że:

- w terenach wielofunkcyjnych SW, SJ, SZ zabudowa mieszkaniowa stanowić będzie 60% zainwestowania w terenie, a pozostały teren zajmie funkcja dodatkowa,
- w terenach SW zabudowa jednorodzinną stanowić będzie 50% wolnych działek,
- wielkość potencjalnej działki budowlanej pod zabudowę jednorodzinną wyniesie: 1500m², działka zabudowana będzie 1 budynkiem jednorodzinnym, z 1 lokalem mieszkalnym, zamieszkałym przez 2,3 osoby (dane GUS dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2040-2045, źródło: Prognoza gospodarstw domowych na lata 2016-2050);
- wielkość potencjalnej działki budowlanej pod zabudowę wielorodzinną wyniesie: 2500m²; działka zabudowana będzie 1 budynkiem wielorodzinnym, 4 kondygnacyjny, z 4 mieszkaniami na każdym piętrze, 1 lokal mieszkalny zamieszkały będzie przez 2,3 osoby, co da 37 os. na 1 działkę wielorodzinną; udział zabudowy jednorodzinnej w strefie SW wyniesie – 50%;
- wielkość potencjalnej działki budowlanej pod zabudowę zagrodową wyniesie: 3000m²; działka zabudowana będzie 1 budynkiem z jednym lokalem mieszkalnym, zamieszkałym przez 2,3 osoby;

Do wyliczenia chłonności posłużono się wzorami:

$$Ch_{tn} = I_{prog} \times P_{prog}$$

gdzie:

Ch_{tn} – oznacza chłonność terenów niezabudowanych w granicach stref wielofunkcyjnych mieszkaniowych w obszarze uzupełnienia zabudowy,

I_{prog} - prognozowana liczba działek niezabudowanych w ouz;

P_{prog} - prognozowana ilość osób na 1 działkę;

$$P_{mprog} = P \times W_z \times U_j$$

P_{mprog} - prognozowana pow. mieszkaniowa w obszarze uzupełnienia zabudowy (m²)

P - pow. niezabudowane w obszarze uzupełnienia zabudowy w ramach stref mieszkaniowych wielofunkcyjnych (m²);

W_z – współczynnik zainwestowania w strefie przez funkcję mieszkaniową;

U_j - Udział zabudowy jednorodzinnej w strefie SW (1.0=100%);

$$I_{\text{prog}} = P_{\text{mprog}} / D_{\text{sr}}$$

P_{mprog} - prognozowana pow. mieszkaniowa w obszarze uzupełnienia zabudowy (m^2)

D_{sr} - Przyjęta średnia pow. działki (m^2).

Tabela 20. Podsumowanie - chłonność niezabudowanych terenów mieszkaniowych w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy poza granicami mpzp

Rodzaj strefy wielofunkcyjnej mieszkaniowej	Pow. niezabudowane w obszarze uzupełnienia zabudowy (m^2)	Współczynnik zainwestowania w strefie przez funkcję mieszkaniową	Udział zabudowy jednorodzinnej w strefie SW	Prognozowana pow. niezabudowane w obszarze uzupełnienia zabudowy do zainwestowania (m^2)	Przyjęta średnia pow. działki (m^2)	Prognozowana liczba działek (szt.)	Prognozowana ilość osób na 1 działkę wg GUS	Chłonność (os.)
	P	W_z	U_j	$P_{\text{mprog}} = P \times W_z \times U_j$	D_{sr}	$I_{\text{prog}} = P_{\text{mprog}} / D_{\text{sr}}$	P_{prog}	$Ch_{\text{tn}} = I_{\text{prog}} \times P_{\text{prog}}$
SJ	77 458	0,6	1	46 475	1500	31	2,3	71
zabudowa jednorodzinna w strefie SW	14 225	0,6	0,5	4 268	1500	3	2,3	7
zabudowa wielorodzinna w strefie SW	14 225	0,6	0,5	4 268	2500	2	37	63
SZ	41 554	0,6	1	24 932	3000	8	2,3	19
Suma	133 237							160
źródło: opracowanie własne.								

2.8.3. Chłonność terenów niezabudowanych w obszarze stref wielofunkcyjnych mieszkaniowych poza obowiązującymi mpzp i poza obszarami uzupełnienia zabudowy

Z uwagi na to, że suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach umożliwiających realizację zabudowy mieszkaniowej w obowiązujących mpzp i w obszarze uzupełnienia zabudowy jest większa od maksymalnego prognozowanego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, w planie ogólnym gminy Orneto nie wyznaczono nowych terenów mieszkaniowych w granicach stref wielofunkcyjnych SJ, SW, SZ.

2.9. Podsumowanie chłonności terenów niezabudowanych

W wyniku zestawienia otrzymanych powyżej wyliczeń obliczono, że chłonność terenów

niezabudowanych na obszarze gminy Orneto wynosi **$Ch_{\text{tn}} = 12\,333$ os.**

Tabela 21. Podsumowanie chłonności terenów niezabudowanych

Chłonność	Liczba osób
Chłonność terenów niezabudowanych w granicach obowiązujących mpzp	12013
Chłonność terenów niezabudowanych w granicach obszaru uzupełnienia zabudowy	160
Razem:	12 173
źródło: opracowanie własne	

2.10. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów niezabudowanych

Suma chłonności terenów niezabudowanych nadających się do zabudowy w granicach stref mieszkaniowych i w obszarze uzupełnienia zabudowy, które umożliwiają realizację zabudowy mieszkaniowej wynosi 493320 m² (przy założeniu 40m²/os.) pow. użytkowej mieszkań, co przekłada się na możliwość zamieszkania **12 173** osób.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie Orneta (pkt 2.7.4.) zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie projektu planu ogólnego wynosi: **ZAP - 2 216 os.**

W związku z art. 13d ust. 2 upzp w strefach planistycznych, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–3, suma chłonności terenów niezabudowanych w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, nie może być mniejsza niż 70 % oraz większa niż 130 % wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. W związku z powyższym:

$$70\% \text{ ZAP} < Ch_{tn} < 130\% \text{ ZAP}$$

$$1551 \text{ os.} < Ch_{tn} < 2881 \text{ os.}$$

$$Ch_{tn} = \mathbf{12\ 173} > 2\ 881 \text{ os.}$$

Uwzględniając powyższe wyniki, suma chłonności terenów niezabudowanych w strefach umożliwiających realizację zabudowy mieszkaniowej wg. obowiązujących mpzp i w ouz jest większa od maksymalnego prognozowanego zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową, w związku z czym w planie ogólnym gminy Orneta nie wyznaczono nowych terenów mieszkaniowych w granicach stref wielofunkcyjnych SJ, SW, SZ poza wymienionymi przypadkami w art. 13d. ust. 1. upzp.

3. USTALENIA PLANU OGÓLNEGO

3.1. Wyjaśnienia

Zakres ustaleń planu ogólnego został omówiony w punkcie 1.4. W przypadku gminy Orneta plan ogólny został sporządzony dla obszaru całej gminy biorąc pod uwagę uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy.

Ustalono zostały **gminne standardy urbanistyczne** składające się z **gminnego katalogu stref planistycznych** z ustalonym profilem podstawowym i dodatkowym oraz **parametrami zagospodarowania przestrzennego** takimi jak: wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Nie wyznaczono gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

Z uwagi na fakt pokrycia gminy Orneta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w 39,6% **ustalono obszar uzupełnienia zabudowy, a dla ścisłego centrum miasta Orneta obszar zabudowy śródmiejskiej.**

3.1.1. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych

Zasadnicze znaczenie przy podziale gminy Orneta na strefy planistyczne i określenie w nich parametrów zagospodarowania terenu mają: uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, dotychczasowa polityka przestrzenna prowadzona w gminie z pomocą obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i jej dokumentów strategicznych.

Przedstawienie obliczeń spełniających warunek, o którym mowa w art. 13d upzp przedstawiono w pkt. **2.7, 2.8, 2.9, 2.10.**

3.1.2. Przyczyny wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej

Sposób wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy został określony w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729); [\(Dz. U. poz. 729\).](#)

W przypadku wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy w POG gminy Orneta zostały wykonane następujące czynności:

- określono zgrupowania nie mniej niż 5 budynków, w których obrys każdego z budynków w zgrupowaniu znajduje się w odległości nie większej niż 100 m od obrysu co najmniej jednego innego budynku w zgrupowaniu – **„zgrupowania 5 budynków”**. Przy określeniu zgrupowań budynków uwzględniono następujące rodzaje budynków według Klasyfikacji Środków Trwałych, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 2 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 773):

- a) budynki przemysłowe o symbolu - 101,
- b) budynki handlowo-usługowe o symbolu - 103,
- c) budynki biurowe o symbolu - 105,
- d) budynki szpitali i inne budynki opieki zdrowotnej o symbolu - 106,
- e) budynki oświaty, nauki i kultury oraz budynki sportowe o symbolu - 107,
- f) pozostałe budynki niemieszkalne o symbolu - 109,
- g) budynki mieszkalne o symbolu – 110.

Informacje dotyczące budynków pozyskano na podstawie danych geodezyjnej bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.;

- wyznaczono obszary ograniczone krzywą poprowadzoną w odległości 50 m od obrysu budynków położonych w zgrupowaniach co najmniej 5 określonych budynków – **„bufor 50 m”**;

- do obszarów wyznaczonych w wyniku wykonania powyższych czynności dodano obszary o jednostkowej powierzchni nie większej niż 5000 m² - luki w zgrupowaniach wewnątrz obszaru ograniczonego krzywą 50 m – **„luki do 5000 m²”**;

- w kolejnym kroku, dla tak powstałych obszarów, wyznaczono krzywą poprowadzoną w odległości 40 m od granicy tych obszarów – **„bufor 40 m”**;

- od obszarów, które powstały w wyniku wykonania czynności: wyznaczanie krzywej w odległości 50 m od obrysów budynków położonych w zgrupowaniu co najmniej 5 budynków z

dołączonymi lukami, odjęto obszary znajdujące się między krzywą będącą granicą tych obszarów, a krzywą poprowadzoną w odległości 40 m od granicy tych obszarów;

Tak wygenerowane automatycznie 63 obszary uzupełnienia zabudowy ograniczono jedynie do takich, gdzie nie obowiązywały miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (wyjątki 1OUZ, 11OUZ).

Wykluczono również obszar uzupełnienia zabudowy z obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią.

Pozostałe w wyniku powyższych działań 19 obszarów uzupełnienia zabudowy poddano korekcie - rozszerzeniu, głównie polegającej na ich korelacji z granicami działek ewidencyjnych i korekcie ze względu na lokalne uwarunkowania, bez przesuwania korpusu głównego wygenerowanego automatycznie. Nie utworzono też, żadnego nowego OUZ poza korpusem wygenerowanym automatycznie.

Zachowano przy tym zasadę, że rozszerzenie granic obszarów uzupełnienia zabudowy nie jest większe niż to wynikające ze wzoru (wg ww. Rozporządzenia):

$$P_p = 25 \% * (P_b - P_u)$$

gdzie:

P_p – oznacza łączną maksymalną powierzchnię powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1, w wyniku rozszerzenia ich granic,

P_b – oznacza łączną powierzchnię obszarów wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3,

P_u – oznacza łączną powierzchnię obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1.

Czyli skorygowane obszary uzupełnienia zabudowy rozszerzone zostały o powierzchnię nie większą niż ¼ powierzchni całego zewnętrznego pierścienia o szerokości 40m, który został wycięty w krokach wyznaczania OUZ wymienionych w Rozporządzeniu.

Zadbano również o to, że każdy odrębny OUZ nie był powiększony o więcej niż 25%.

Ponadto zachowano również zasadę, że na użytkach rolnych klas I–III poza granicami administracyjnymi miasta Ornety rozszerzono granice OUZ wyłącznie do tej części użytków, które jednocześnie znajdowały się w zasięgu:

- obszarów wyznaczonych przez bufor poprowadzony w odległości 50 m od zgrupowań min. 5 budynków podlegających analizie oraz po wypełnieniu luk w tym obszarze o powierzchni nie większej niż 5000 m²,
- i 50 m od granicy pasa drogowego drogi publicznej, z wyłączeniem dróg ekspresowych i autostrad.

Wyliczenia dotyczące obszaru uzupełnienia zabudowy dla gminy Orneta:

łączna powierzchnia obszarów wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3,

$$P_b = 5428617 \text{ m}^2$$

łączna powierzchnia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1. wynosi:

$$P_u = 2729029 \text{ m}^2$$

W związku z powyższym maksymalna powierzchnia powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1, powstała w wyniku rozszerzenia ich granic wynosi:

$$P_p = 25 \% * (P_b - P_u) = 25\% * (5428617 \text{ m}^2 - 2729029 \text{ m}^2) = 674897 \text{ m}^2$$

Możliwa wielkość rozszerzenia OUZ to 67,49ha

Łączna powierzchnia obszaru uzupełnienia zabudowy (19 wyznaczonych w planie ogólnym pozostawionych obszarów) wynosi:

66,70ha

Łączna powierzchnia rozszerzenia (19 wyznaczonych w planie ogólnym pozostawionych obszarów) wynosi:

11,75ha

Wyznaczono również obszar zabudowy śródmiejskiej w postaci 2 terenów, które dotyczą obszaru ścisłego centrum starego miasta i rejonu ul. 1 Maja i Kopernika w kwartale istniejącej, intensywnej zabudowy pierzejowej.

3.1.3. Sposób uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy

3.1.3.1. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające politykę przestrzenną gminy określoną w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2023-2030

Ustalenia planu ogólnego muszą uwzględniać politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią, której opracowanie zostało wszczęte od dnia 24 września 2023 r. (wejście w życie ustawy upzp). Gmina Orneta posiada Strategię Rozwoju Gminy na lata 2023-2030, jej opracowanie zostało wszczęte przed wejściem w życie ww. ustawy. Plan ogólny nie musi uwzględniać polityki gminy określonej w obowiązującym dokumencie, mimo tego, co do zasady ustalenia planu ogólnego nie są sprzeczne z ww. Strategią.

3.1.3.2. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające politykę przestrzenną gminy określoną w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa

Ustalenia POG dla miasta Ornety, są adekwatne do rangi miasta będącego siedzibą gminy, miasta lokalnego uzupełniającego sieć osadniczą w województwie, ośrodka wielofunkcyjnego, zapewniającego dostęp do usług publicznych podstawowych, ośrodka gospodarczego lokalnego II stopnia. W granicach miasta profil funkcjonalny stref jest najszerszy i obejmuje wszystkie 13 stref planistycznych z profilem podstawowym i dodatkowym odpowiadającym uwarunkowaniom lokalnym.

Ustalenia POG są w zgodzie z zabytkowym charakterem miasta, o tkance urbanistycznej w dobrym stanie zachowania. Dla zespołu ścisłego śródmieścia wyznaczono strefy wielofunkcyjne SW, SU, SN oraz obszar zabudowy śródmiejskiej.

Dla zespołów pielgrzymkowych Chwałęcin i Krosno wyznaczono strefę usługową SU z profilem podstawowym i dodatkowym ograniczonym do różnych form zieleni (26SU, 36SU).

W miejscowościach o charakterystycznych owalnicowym, wielodrożnicowym lub ulicowym kształcie osadnictwa np.: Osetnik, Henrykowo, Mingajny, Drwęczno, Bażyny, przy wyznaczaniu stref planistycznych zachowano cenny historyczny układ wsi.

Zachowano agroekologiczny potencjał gminy (przeważający udział gruntów o wysokiej przydatności rolniczej przeznaczono pod strefy umożliwiające produkcję rolniczą SO i SR).

Zachowano przyrodniczy i rekreacyjno-turystyczny potencjał gminy zasadniczo wyznaczając strefy otwarte dla terenów cennych przyrodniczo, tereny z potencjałem rekreacyjno-turystycznym objęto strefami zieleni i rekreacji SN.

Drogi wojewódzkie (nr: 507, 513, 527, 528) w klasie zbiorczej i głównej, jak i tereny linii kolejowej nr 221 objęto strefami komunikacyjnymi SK (rewitalizacja linii kolejowej została wykonana).

Modernizacja linii 110 kV Orneta – Dobre Miasto oraz modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej możliwa jest w ramach ogólnego dopuszczenia terenów infrastruktury technicznej w każdej ze stref planistycznych.

Ustalenia POG nie wykluczają rewitalizacji wskazanych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej, jak i budowy i modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej, budowy i rozbudowy PSZOK oraz kompleksowej rewitalizacji społecznej, fizycznej, gospodarczej i środowiska Ornety jako miasta objętego siecią Cittaslow.

3.1.3.3. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność form ochrony przyrody oraz ich otuliny

Tereny w granicach rezerwatu przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce objęto strefami SO wyłącznie w profilu podstawowym dla całkowitej ochrony tego najcenniejszego obszaru. Niewielki fragment drogi wojewódzkiej będącej w granicach rezerwatu objęto strefą komunikacyjną – SK z profilem dodatkowym ograniczonym jedynie do drogi zbiorczej.

Tereny w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki oraz Obszaru Natura 2000 Rzeki Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki starano się w maksymalny sposób włączyć do stref otwartych SO. Tak przyjęte rozstrzygnięcia POG, mają za zadanie minimalizować presję urbanizacyjną, chronić wartości przyrodnicze obszarów chronionych, jednocześnie zapewniając mieszkańcom i turystom ograniczony dostęp.

W granicach prawem chronionych form ochrony przyrody, w związku z ustaleniami obowiązujących mpzp i lokalnymi uwarunkowaniami pojawiają się również strefy wielofunkcyjne mieszkaniowe SW, SJ, SZ, oraz strefy z zielenią i rekreacją SN, usługowe SU, gospodarcze SP, infrastrukturalne SI, komunikacyjne SK, cmentarzy SC. Strefy te występują w rejonach zurbanizowanych wsi i miejscowości. I tak odpowiednio:

- w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki nachodzących na jednostki osadnicze (Bogatyńskie, Karkajmy, Drwęczno, Dąbrówka, Osetnik, Gieduty, Ostry Kamień, Chwałęcin, Augustyny, Lejławki Wielkie, Nowy Dwór, Kumasy, Krosno, Mingajny Kolonia) znalazły się nieliczne strefy: SW, SJ, SZ, SN, SU, SI, SK;

- w granicach Obszarów Natura 2000 Rzeki Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki nachodzących na jednostki osadnicze (Bogatyńskie, Drwęczno, Orneta, Bażyny, Dąbrówka, Osetnik, Gieduty) znalazły się nieliczne strefy: SJ, SZ, SN, SU, SC, SP, SI, SK.

W granicach cennych przyrodniczo obszarów: projektowanego użytku ekologicznego (w obrębie Młyńskiej Strugi), korytarzy ekologicznych (w tym krajowych - Północny, lokalnych - jeziora Mieczowego), lasów ochronnych, wód powierzchniowych, gruntów organicznych, torfowisk, podmokłych łąk, obniżeń bezodpływowych (rozproszonych na terenie całej gminy) również przyjęto generalną zasadę przeznaczania terenów pod strefę planistyczną SO i SR. Pojawiają się tu również inne strefy planistyczne takie jak: SW, SJ, SZ, SN, SU, SP, SG, SI, SK, SC, na ogół strefy te występują w obrębie zurbanizowanym we wsiach i miejscowościach oraz na terenie miasta Orneta.

W granicach obszarów prawem chronionych form ochrony przyrody i cennych przyrodniczo generalnie wykluczono lokalizację wielkopowierzchniowych wiatrowych, chyba że ustalenia planów miejscowych dopuszczały taką możliwość lub na danym terenie znajdowały się takie obiekty.

3.1.3.4. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, wałów przeciwpowodziowych oraz pasów o szerokości 50m od stopy wału

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią zasadniczo wykluczono z możliwości zabudowy i włączono je do stref otwartych SO lub sporadycznie (ale jedynie wtedy, gdy to wynika z obowiązujących ustaleń mpzp i występowania istniejącej zabudowy) do stref zieleni i rekreacji SN, infrastrukturalnej SI, wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową SZ, wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ, komunikacyjną SK. Sposoby szczegółowego zainwestowania w ww. obszarach regulują przepisy odrębne i są określane na etapie sporządzania mpzp lub WZ.

3.1.3.5. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność obszarów gruntów zmeliorowanych

Obszary gruntów zmeliorowanych, w granicach całej gminy, znalazły się generalnie w granicach stref produkcji rolniczej SR lub stref otwartych SO.

3.1.3.6. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

Zasadniczo tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których ruchy te występują, znalazły się w granicach stref otwartych SO, wyłączonych z zabudowy.

Odmienne ustalenia planistyczne występują jedynie w obszarach, w których powtórzono zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowe zasady zagospodarowania tych terenów regulują przepisy odrębne.

3.1.3.7. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność stref ochronnych ujęć wody

Tereny ujęć wody w Ornecie, Ornecie Kolonii, Karkajmach i Mingajnach znalazły się w granicach stref infrastrukturalnych SI. W jednym przypadku, część strefy 118SJ, znajduje się w granicach strefy ochronnej ujęcia wody, gdzie znajduje się mieszkanie służbowe dla pracownika ujęcia i gdzie takie ustalenie przewiduje mpzp.

3.1.3.8. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność obszarów ochronnych zbiorników śródlądowych

Gmina Orneta znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych.

3.1.3.9. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność terenów górniczych i obszarów górnicze wraz z filarami ochronnymi

W granicach gminy Orneta wyznaczono 2 strefy górnicze SG (w okolicach m. Tawty i Orneta) zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

3.1.3.10. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność udokumentowanych złóż kopalin

W granicach gminy Orneta na obszarach występowania udokumentowanych złóż kopalin wyznaczono strefy planistyczne:

- przy złożu Bogatyńskie – głównie strefę otwartą SO oraz na małych fragmentach (za ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową SJ i SZ, strefę usługową SU, strefę produkcji rolniczej SR, strefę infrastrukturalną SI, i strefę zieleni i rekreacji SN;
- przy złożu Orneta – strefę produkcji rolniczej SR i strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową zagrodową SZ zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami;
- przy złożu Mingajny i Kaszuny - strefę otwartą SO.

3.1.3.11. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemnych bezzbiornikowych magazynów substancji

Na terenie gminy Orneta nie występują kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla i podziemne bezzbiornikowe magazyny substancji.

3.1.3.12. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obecność uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie gminy Orneta nie wyznaczono obszarów uzdrowisk oraz obszarów ochrony uzdrowiskowej.

3.1.3.13. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające zabytki objęte formami ochrony lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków

Na terenie Gminy Orneta zlokalizowane są obiekty podlegające ochronie konserwatorskiej znajdujące się w Wojewódzkim Rejestrze Zabytków (WRZ), Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) w tym zabytki archeologiczne, oraz podlegające ochronie na mocy obowiązujących mpzp.

W granicach gminy Orneta, w obszarach podlegających ochronie konserwatorskiej lub obszarach występowania obiektów chronionych, ustalono układ i rodzaj stref planistycznych oraz obowiązujące w ich ramach parametry zagospodarowania przestrzennego respektujący ochronę zabytkowej struktury architektoniczno-przestrzennej.

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają również historyczny krajobraz kulturowy z widokami na historyczne ośrodki miejskie i wiejskie, z dominantami w postaci kościołów oraz historycznej zieleni, zagospodarowanej w postaci parków, cmentarzy i alei przydrożnych. Ponadto biorą pod uwagę układ dróg i placów, sposób zabudowy i zależności przestrzennych występujące pomiędzy poszczególnymi częściami składowymi zabudowy.

Ustalenia planu ogólnego, ze względu na swoją ogólność, nie odnoszą się do kwestii drobiazgowych ustaleń architektonicznych dotyczących np.: rodzaju pokrycia dachów, artykulacji i sposobów opracowania elewacji, stolarki otworowej, rodzaju materiałów budowlanych, kolorystyki, elementów wystroju, reklam umieszczanych w obrębie zabytków. Te kwestie powinny być uregulowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wszelkie działania inwestycyjne na obiektach i obszarach wpisanych do WRZ, WEZ i GEZ każdorazowo wymagają uzyskania zgody lub opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie.

W obrębie zabytków, o najważniejszym znaczeniu dla gminy, ustalenia planu ogólnego są następujące:

- w obszarze ścisłego zabytkowego starego miasta w granicach murów obronnych w Ornie z Kościołem gotyckim p.w. św. Jana i Ratuszem ustalono strefy planistyczne wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW i strefy usługowe SU oraz strefy zieleni i rekreacji SN. Objęto je granicami obszaru zabudowy śródmiejskiej 1OZS;

- w rejonie układu urbanistycznego ul. Elbląskiej i Podgórnej ustalono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW i jednorodzinną SJ, usługową SU oraz dla ulicy Elbląskiej strefę komunikacyjną SK;

- w rejonie ul. Braniewskiej zespołu dawnego zakładu dla epileptyków ustalono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW i usługową SU;

- w rejonie ul. 1 Maja ustalono strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW i jednorodzinną SJ i strefy usługowe SU oraz strefy zieleni i rekreacji SN. Na fragmencie zwartej zabudowy pierzejowej wyznaczono obszar zabudowy śródmiejskiej 2OZS;

- dla Sanktuarium Maryjnego Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i Św. Józefa w Krośnie ustalono strefę planistyczną usługową SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i wód;

- dla późnobarokowego piętrowego pałacu w Bogatyńskim ustalono strefę wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni;

- dla Zespołu Pielgrzymkowego z Kościołem p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Chwałęcinie ustalono strefę planistyczną usługową SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i wód;

- dla terenu Kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej w Henrykowie ustalono strefę planistyczną usługową SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i strefę cmentarza SC;

- dla terenu gotyckiego Kościoła p.w. Św. Wawrzyńca w Mingajnach ustalono strefę planistyczną usługową SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i strefę cmentarza SC. Poza granicą ewidencyjną działki z kościołem, a w granicach zabytku ustalono strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową SZ;

W odniesieniu do historycznych cmentarzy, dla zachowania układu przestrzennego, ustalano strefę cmentarza SC (Orneta, Bażyny, Osetnik, pod Chwałęcinem, Opin, Mingajny, Henrykowo) lub usługową SU (Bogatyńskie, Bażyny przy kościele, Chwałęcin przy kościele, Krosno przy kościele).

W odniesieniu do zabytkowych parków ustalano strefy planistyczne zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi, i tak odpowiednio: w Bażynach – strefę wielofunkcyjną z zabudową jednorodzinną SJ; w Bogatyńskich – wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ; w Karkajmach – zieleni i rekreacji SN, wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ, wielofunkcyjną z zabudową zagrodową SZ i infrastrukturalną SI. Poza tym w Karbowie – wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ i wielorodzinną SW, produkcji rolniczej SR; otwartą SO; w Białym Dworze - otwartą SO i wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ.

W obrębie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków w miejscowości Osetnik ustalono strefę otwartą SO i mały fragment w SK. W obrębie stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji ustalono strefę otwartą SO i zgodnie z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego strefę: produkcji rolnej SR, zabudowy zagrodowej SZ, zieleni i rekreacji SN, wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ i wielorodzinną SW, usługową SU i komunikacyjną SK.

Wokół historycznych ośrodków miejskich i wiejskich, zespołów dworsko-folwarczno-parkowych oraz innych dominant historycznych, generalnie nie wprowadzono dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych. Weryfikacja zasięgu np. 1 km strefy powinna nastąpić po sporządzeniu studiów krajobrazowych na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ustalono w planie ogólnym wartości parametrów zagospodarowania, jak: min. udział pow. biologicznie czynnej, maks. intensywność zabudowy, maks. wysokość zabudowy i maks. udział pow. zabudowy zapewniają ciągłość architektury lokalnej i uwzględniają historyczne elementy podlegające ochronie.

W granicach gminy Orneta nie występują formy ochrony zabytków wpisane na listę Skarbów Dziedzictwa, uznane za pomniki historii, parki kulturowe, ani dla których ustalenie ochrony nastąpiło w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

3.1.3.14. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Na terenie gminy Orneta nie są zlokalizowane pomniki zagłady.

3.1.3.15. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na terenie gminy Orneta nie są zlokalizowane tereny zamknięte ze względu na obronność. Występują tereny zamknięte kolejowe, dla których zostały ustalone strefy komunikacyjne SK, strefy wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinną SW i gospodarcze SP - zgodnie z wnioskiem PKP.

3.1.3.16. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary ograniczonego użytkowania

Na terenie gminy Orneta nie ma obszarów ograniczonego użytkowania wyznaczonych decyzjami administracyjnymi.

3.1.3.17. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

W granicach gminy nie występują obszary wymagające przekształceń i remediacji.

Plan ogólny nie przewiduje specjalnych ustaleń odnoszących się do obszarów wymagających rehabilitacji, rekultywacji poza wyznaczeniem stref planistycznych, w ramach których możliwe jest odnowienie i poprawa jakości istniejącej zabudowy, przywrócenie pierwotnego charakteru terenów zniszczonych działalnością człowieka.

3.1.3.18. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary zdegradowane i rewitalizacji

Na terenie gminy Orneta wskazano obszary do rewitalizacji w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Orneta na lata 2016-2021. Wg dokumentu znaczna część miasta Orneta znalazła się w zasięgu obszaru rewitalizacji podzielonego na 3 części. Przyjęte w planie ogólnym ustalenia dotyczące stref planistycznych pozwalają na realizację założeń Programu Rewitalizacji. W poszczególnych obszarach wyznaczono strefy:

- w obszarze nr I - ustalono strefy planistyczne wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i jednorodziną SW i SJ strefy, usługowe SU, handlu wielkopowierzchniowego SH, strefy gospodarcze SP, strefę produkcji rolniczej SR, strefę cmentarzy SC, strefę komunikacji SK, oraz strefy zieleni i rekreacji SN i otwarte SO;

- w obszarze nr II - SW, SU, SP, SN, SK;

- w obszarze nr III - SW, SJ, SU, SP, SI, SN, SK.

W granicach obszarów wiejskich, w Krośnie wyznaczono odpowiednio strefy - SW, SJ.

3.1.3.19. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary ciche w aglomeracji i obszary ciche poza aglomeracją

Na terenie gminy Orneta nie wyznaczono obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów poza aglomeracją.

3.1.3.20. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary gruntów rolnych stanowiące użytki rolne klas I-III i leśne

Zasadniczo grunty klas I-III w obrębach Miłkowo, Henrykowo, Bogatyńskie, Wojciechowo, Krzykały, Osetnik, Nowy Dwór, gdzie znajdują się największe kompleksy, zostały przeznaczone do produkcji rolniczej w ramach stref otwartych SO i produkcji rolniczej SR.

Zwarte kompleksy gruntów leśnych zasadniczo znalazły się w granicach stref otwartych SO.

3.1.3.21. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające lokalizację zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie gminy Orneta nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, ani zakłady stwarzające zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

3.1.3.22. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające obszary pasa nadbrzeżnego, w tym w szczególności pasa technicznego

Gmina Orneta nie leży w zasięgu pasa nadbrzeżnego.

3.1.3.23. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające lokalizację infrastruktury

1) społecznej

Na ogół obiekty infrastruktury społecznej (apteki, przedszkola, placówki opieki społecznej i socjalnej, świetlice wiejskie, biblioteki, placówki pocztowe i bezpieczeństwa OSP oraz Policja i tak dalej) znalazły się w granicach stref wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ i wielorodzinną SW, stref usługowych SU lub w strefie zieleni i rekreacji SN.

2) komunikacyjnej

- w planie ogólnym objęto strefą komunikacyjną SK – tereny dróg zbiorczych i częściowo tereny zamknięte kolejowe. Pozostałe elementy układu drogowego – drogi niższych klas, ciągi piesze i rowerowe, lokalne łączniki – mogą być realizowane w każdej ze stref planistycznych;

- infrastruktura lotnicza w postaci lądowiska w Orniecie została objęta strefą gospodarczą SP;

3) technicznej

- realizacja infrastruktury technicznej możliwa jest w granicach każdej strefy planistycznej w ramach terenów, które nie przekraczają powierzchni 5000 m²;

- strefami infrastrukturalnymi SI zostały objęte: ujęcia wody i stacje uzdatniania wody w Orniecie przy ul. Morąskiej i Podleśnej, Karkajmach i Mingajnach, oczyszczalnie ścieków w Orniecie, Bażynach, Dąbrówce, Karkajmach i Miłkowie;

- infrastruktura elektroenergetyczna znajdująca się na terenie gminy Orneta znalazła się w granicach wszystkich stref planistycznych, jako możliwa do realizacji infrastruktura techniczna. Sieci elektroenergetyczne przesyłowe (WN) zlokalizowano generalnie w strefie otwartej SO i produkcji rolniczej SR;

- Istniejące farmy fotowoltaiczne zostały objęte granicami stref infrastrukturalnych - SI. Projektowane farmy fotowoltaiczne możliwe są do realizacji w niektórych strefach otwartych SO i produkcji rolniczej SR lub wszystkich strefach gospodarczych SP i infrastrukturalnych SI oraz jednej usługowej SU;

- elektrownia wiatrowa w Kumajnach znalazła się w granicy strefy otwartej SO;

- zasadniczo wykluczono możliwość lokalizacji farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych w granicach: rezerwatu przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce, w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki i w granicach Obszaru Natura 2000 Rzeka Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki;

- generalnie starano się wykluczyć możliwość lokalizacji farm fotowoltaicznych i elektrowni wiatrowych wokół historycznych ośrodków miejskich i wiejskich, zespołów dworsko-folwarczno-parkowych i innych dominant historycznych oraz zabytkowych alei przydrożnych;

- elektrownie wodne w Orniecie znalazły się w granicach strefy otwartej SI oraz strefy otwartej SO, podobnie elektrownia wodna w Osetniku w granicach strefy gospodarczej SP i otwartej SO;

- elektrociepłownia przy ul. Dworcowej w Orniecie znalazła się w granicach strefy gospodarczej SP;

- istniejące i projektowane stacje bazowe telefonii komórkowej, znalazły się w granicach wszystkich stref planistycznych, jako możliwa do realizacji infrastruktura techniczna. Lokalizację nowych stacji bazowych możliwa jest z zachowaniem przepisów odrębnych;

- Przedsiębiorstwo Gospodarki Nieczystościami Sp. z o.o., z siedzibą ul. Dworcowa 27 z Punktem Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych znalazło się w granicach strefy gospodarczej SP.

3.1.3.24. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym

Zgodnie z Audytem Krajobrazowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego na terenie gminy Orneta nie zidentyfikowano krajobrazów priorytetowych. Określono natomiast ogólne rekomendacje i wnioski dotyczące kształtowania i ochrony krajobrazów w obrębie prawem chronionych form ochrony przyrody (rezerwat przyrody Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce, Obszar Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki).

Prawem chronione formy ochrony przyrody znalazły się zasadniczo w granicach stref otwartych SO, rzadko stref produkcji rolniczej SR, sporadycznie (jednostki osadnicze), zgodnie z ustaleniami mpzp w granicach stref: wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową, jednorodziną, wielorodziną i zagrodową SW, SJ, SZ, zieleni i rekreacji SN, stref usługowych SU, gospodarczej SP, cmentarzy SC w granicach stref komunikacyjnych SK w przebiegu dróg zbiorczych.

Wyznaczenie stref planistycznych w planie ogólnym zapewnia drożność i łączność ekologiczną obszarom tworzącym regionalną sieć korytarzy ekologicznych. Ciągłość jest utrzymana również poprzez włączenie do terenów otwartych SO wód powierzchniowych rzek i jezior i ich otoczenia. Stanowi to gwarancję zachowania w stanie naturalnym koryt rzecznych zwłaszcza Pasłęki, Wąszy, Młyńskiej Strugi i Drwęcy Warmińskiej.

Rozlewiska i łąki w dolinie rzeki Pasłęki zostały objęte strefami otwartymi SO, jako naturalne tereny zalewowe.

Kompleksy leśne zostały objęte ochroną przed fragmentacją poprzez objęcie ich strefami otwartymi SO.

Ustalenia planu ogólnego umożliwiają prowadzenie działań rewitalizacyjnych zespołu zabudowań Sanktuarium Maryjnego w Krośnie w ramach wyznaczonej strefy usługowej SU i SN.

3.1.3.25. Ustalenia planu ogólnego uwzględniające rekomendacje z ekofizjografii

Kategoria / komponent	Ustalenia POG odnoszące się do rekomendacji z ekofizjografii
1. Infrastruktura drogowa	• Drogi klasy zbiorczej i wyższych objęto w POG strefami komunikacyjnymi SK. Sposób zainwestowania wzdłuż dróg regulują przepisy odrębne i są określane na etapie sporządzania mpzp lub WZ.
2. Infrastruktura kolejowa	• Kolejowe tereny zamknięte zostały w POG objęte strefami: SK, SW, SP zgodnie z wnioskiem PKP; • Sposób realizacji zainwestowania w granicach obszarów zamkniętych regulują przepisy odrębne i są określane na etapie sporządzania mpzp lub WZ.
3. Infrastruktura lotnicza	• Teren lądowiska został objęty granicami strefy SP zgodnie z wnioskiem gminy. Wiatraki zostały dopuszczone zgodnie z obowiązującymi mpzp. Ustalono maksymalną wysokość zabudowy – 18 m.
4. Infrastruktura wodna	• POG nie ustala bezpośrednio tras turystycznych. Realizacja infrastruktury technicznej możliwa jest w granicach każdej ze stref planistycznych; • Jezioro Tauty i tereny wokół jeziora objęto strefą SO; • Jezioro Mieczowe i tereny wokół objęto strefą SN i SU.
5. Infrastruktura techniczna	• Teren PSZOK przy ul. Dworcowej 27 objęto strefą SP; • Tereny farm fotowoltaicznych zostały objęte strefami: SO, SR, SI, SP i SU; • W rejonie miejscowości Miłkowo, Gieduty i Drwęczno w profilu dodatkowym stref SR i SO dopuszczono wiatraki; • infrastruktura elektroenergetyczna znajdująca się na terenie gminy Orneta znalazła się w granicach wszystkich stref planistycznych, jako możliwa do realizacji infrastruktura techniczna. Sieci elektroenergetyczne przesyłowe (WN) zlokalizowano generalnie w strefie SO i SR;
6. OZE - wiatraki	• Istniejące farmy fotowoltaiczne o powierzchni zajmowanego terenu powyżej 5000 m² (Kumajny, Opin, Biały Dwór, Orneta przy wyjeździe (ul. 1 Maja) od wschodu miasta i przy wyjeździe (ul. Elbląska) od zachodu miasta zostały objęte granicami

	stref SI; • Projektowane farmy fotowoltaiczne możliwe są do realizacji w niektórych strefach SO i SR lub wszystkich strefach SP i SI oraz jednej SU; • Elektrownia wiatrowa w Mingajnach znalazła się w granicy strefy SO; • W rejonie miejscowości Miłkowo, Gieduty i Drwęczno w profilu dodatkowym stref SR i SO dopuszczono wiatraki;
7. Rzeźba terenu	• Doliny rzeczne zostały generalnie objęte strefami SO, w mieście Orneta strefami SN; • Zasadniczo tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których ruchy te występują, znalazły się w granicach stref SO, wyłączonych z zabudowy; • Odmienne ustalenia planistyczne występują jedynie w obszarach, w których powtórzono zapisy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; • Szczegółowe zasady zagospodarowania tych terenów regulują przepisy odrębne.
8. Budowa geologiczna	• Doliny rzeczne zostały generalnie objęte strefami SO, w mieście Orneta strefami SN.
9. Złoża kopalin	• Na terenie gminy Orneta wyznaczono 2 strefy górnicze SG (w okolicach m. Krzykały i w Ornece) zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych. • Na obszarach występowania udokumentowanych złóż kopalin wyznaczono strefy planistyczne: - przy złożu Bogatyńskie – głównie strefę SO oraz na nieznacznych fragmentach (za ustaleniami obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego) strefy SJ, SZ, SU, SR, SI, SN; - przy złożu Orneta – strefę SR i SZ zgodnie z lokalnymi uwarunkowaniami; - przy złożu Mingajny i Kaszuny - strefę SO.
10. Wody podziemne	• W granicach każdej ze stref planistycznych możliwa jest realizacja infrastruktury technicznej, w tym sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej.
11. Wody powierzchniowe	• Obszary szczególnego zagrożenia powodzią włączono do stref: SO, SR lub sporadycznie (zgodnie z obowiązującymi mpzp i istniejącą zabudową) w granicach stref: SN, SP, SU, SI, SZ, SJ, SK. • Sposoby szczegółowego zainwestowania w ww. obszarach regulują przepisy odrębne i są określane na etapie sporządzania mpzp lub WZ; • Obszary mokradeł, terenów podmokłych starano się objąć granicami stref SO w celu przeciwdziałania skutkom suszy; • Ujęcia wód i ich strefy ochrony zostały objęte strefami SI.
12. Gleby	• Generalnie grunty klas I-III w obrębach Miłkowo, Henrykowo, Bogatyńskie, Wojciechowo, Krzykały, Osetnik, Nowy Dwór, gdzie znajdują się największe kompleksy oraz mniejsze zostały przeznaczone do produkcji rolniczej w ramach stref: SO i SR. • Zwarte kompleksy gruntów leśnych zasadniczo znalazły się w granicach stref otwartych SO
13. Warunki budowlane	• Tereny o znacznych spadkach zostały generalnie objęte w granicach stref otwartych SO. Zasady ochrony terenów o wysokich spadkach regulują przepisy odrębne.
14. Flora i fauna	• Zwarte kompleksy gruntów leśnych zasadniczo znalazły się w granicach stref otwartych SO. Granice lasów pokrywają się z granicami występowania gatunków chronionych. Odległość zabudowy od terenów leśnych regulują przepisy odrębne i są określane na etapie sporządzania mpzp lub WZ.
15. Obszary chronione	• Tereny w granicach Rezerwatu Przyrody Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce, Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki, Obszary Natura 2000 Rzeki Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki starano się w maksymalny sposób włączyć do stref: SO, SR. Z profilu dodatkowego stref funkcyjnych powyżej wymienionych terenów wyłączono możliwość lokalizacji elektrowni wodnych;

	• W granicach prawem chronionych form ochrony przyrody, w związku z ustaleniami obowiązujących mpzp i z lokalnymi uwarunkowaniami pojawiają się również strefy SW, SJ, SZ, SU, SP, SI, SK, SC. Na ogół strefy te występują w rejonach zurbanizowanym we wsiach i miejscowościach; • W granicach Rezerwatu Przyrody Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce występują jedynie strefy planistyczne SO i na odcinku drogi wojewódzkiej SK z profilem dodatkowym ograniczonym jedynie do drogi zbiorczej; • W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki nachodzących na jednostki osadnicze (Bogatyńskie, Karkajmy, Drwęczno, Dąbrówka, Osetnik, Gieduty, Ostry Kamień, Chwałęcin, Augustyny, Lejławki Wielkie, Nowy Dwór, Kumasy, Krosno, Mingajny Kolonia) znalazły się nieliczne strefy: SW, SJ, SZ, SN, SU, SI, SK; • w granicach Obszarów Natura 2000 Rzeki Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki nachodzących na jednostki osadnicze (Bogatyńskie, Drwęczno, Orneta, Bażyny, Dąbrówka, Osetnik, Gieduty) znalazły się nieliczne strefy: SJ, SZ, SN, SU, SC, SP, SI, SK. • Plan ogólny nie reguluje kwestii spływów kajakowych, ścieżek edukacyjnych, parków etnograficznych; • Ustalenia POG umożliwiają możliwość realizacji przepławek;
16. Korytarze i płaty ekologiczne	• Tereny podmokłe, bagienne, tereny cieków, oczek wodnych, stawów i innych zbiorników wodnych (sztucznych i naturalnych) generalnie starano się objąć strefami otwartymi SO; • W przebiegu korytarzy ekologicznych lokalnych POG wyznacza generalnie strefy SO lub SR poza terenami zurbanizowanymi wsi, miejscowości i istniejących siedlisk; • Strefy SO i SR wyznaczano z myślą o tworzeniu łączników krajobrazowo-przyrodniczych dla pogłębiania ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów;
17. IIaPGW	• Rzeki Pasłęka został objęta strefami: SO i na odcinku drogi wojewódzkiej SK.
18. Dziedzictwo materialne	• W obszarze ścisłego zabytkowego starego miasta w granicach murów obronnych w Orniecie ustalono strefy SW i SU oraz SN. Objęto je granicami obszaru zabudowy śródmiejskiej; • W rejonie układu urbanistycznego ul. Elbląskiej i Podgórznej ustalono strefy SW, SJ i SU oraz dla ulicy Elbląskiej strefę SK; • W rejonie ul. Braniewskiej zespołu dawnego zakładu dla epileptyków ustalono strefę SW i SU; • W rejonie ul. 1 Maja ustalono strefy SW, SJ i SU oraz SN. Na fragmencie zwartej zabudowy pierzejowej wyznaczono obszar zabudowy śródmiejskiej; • Dla Sanktuarium Maryjnego Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny i Św. Józefa w Krośnie ustalono strefę planistyczną SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do zieleni naturalnej i wód; • W Bogatyńskim – dla późnobarokowego piętrowego pałacu ustalono strefę SJ z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni; • Dla Zespołu Pielgrzymkowego z Kościołem p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Chwałęcinie ustalono strefę SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i wód; • W Henrykowie dla terenu Kościoła parafialnego p.w. Św. Katarzyny Aleksandryjskiej ustalono strefę SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i strefę SC; • W Mingajnach dla terenu gotyckiego Kościoła p.w. św. Wawrzyńca ustalono strefę SU z ograniczeniem profilu dodatkowego do terenów zieleni naturalnej i strefę cmentarza SC. Poza granicą ewidencyjną działki z kościołem, a w granicach zabytku ustalono strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową SZ; • W odniesieniu do historycznych cmentarzy, ustalano strefę SC (Orneta, Bażyny, Osetnik, pod Chwałęcinem, Opin, Mingajny, Henrykowo) lub SU (Bogatyńskie, Bażyny przy kościele, Chwałęcin przy kościele, Krosno przy kościele);

	• W odniesieniu do zabytkowych parków ustalano strefy planistyczne zgodnie z obowiązującymi planami miejscowymi, i tak odpowiednio: w Bażynach – strefę SJ; w Bogatyńskich – SJ; w Karkajmach –SN, SJ, SI. Poza tym w Karbowie –SJ, SW, SR; i SO; w Białym Dworze - SO i SJ; • W obrębie stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków w miejscowości Osetnik ustalono strefę SO i SK. W obrębie stanowisk archeologicznych wpisanych do ewidencji ustalono strefę SO i zgodnie z ustaleniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego strefę SR, SZ, SN, SJ, SW, SU i SK; • Wokół historycznych ośrodków miejskich i wiejskich, zespołów dworsko-folwarczno- parkowych oraz innych dominant historycznych, generalnie nie wprowadzono dopuszczenia lokalizacji elektrowni wiatrowych i fotowoltaicznych. Weryfikacja zasięgu np. 1 km strefy powinna nastąpić po sporządzeniu studiów krajobrazowych na etapie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; • Parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania ujęte w planie ogólnym zapewniają ciągłość architektury lokalnej i uwzględniają historyczne elementy podlegające ochronie, takie jak skala zabudowy i gabaryty budynków; • Wszelkie działania inwestycyjne na obiektach i obszarach wpisanych do WRZ, WEZ i GEZ wymagają uzyskania zgody lub opinii Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie. • Ustalenia POG nie stoją na przeszkodzie realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Rewitalizacji;
19. Zagrożenia dot. powierzchni ziemi i gleb	• Ustalenia POG omówiono powyżej w pkt. 7, 9, 11; • Teren wysypiska śmieci przeznaczono w POG pod strefę SI zgodnie z mpzp
20. Zagrożenia dot. wód, zagrożenie powodziowe	• Ustalenia POG omówiono powyżej w pkt. 11.
21. Hałas + powietrze	• Ustalenia POG omówiono powyżej w pkt. 1, 3, 5 i 11.
22. Gospodarka odpadami	• Oczyszczalnia ścieków, PSZOK, ujęcia wód podziemnych znalazły się w granicach stref: SI, SP.
23. Pola elektromagnetyczne	• Ustalenia POG omówiono powyżej w pkt. 3 i 5.

3.1.4. Przyczyny ustalenia gminnych standardów urbanistycznych

3.1.4.1. Gminny katalog stref planistycznych

W gminnym katalogu stref planistycznych gminy Orneta znajduje się 13 rodzajów stref planistycznych:

SW - Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,

SJ - Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SZ - Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

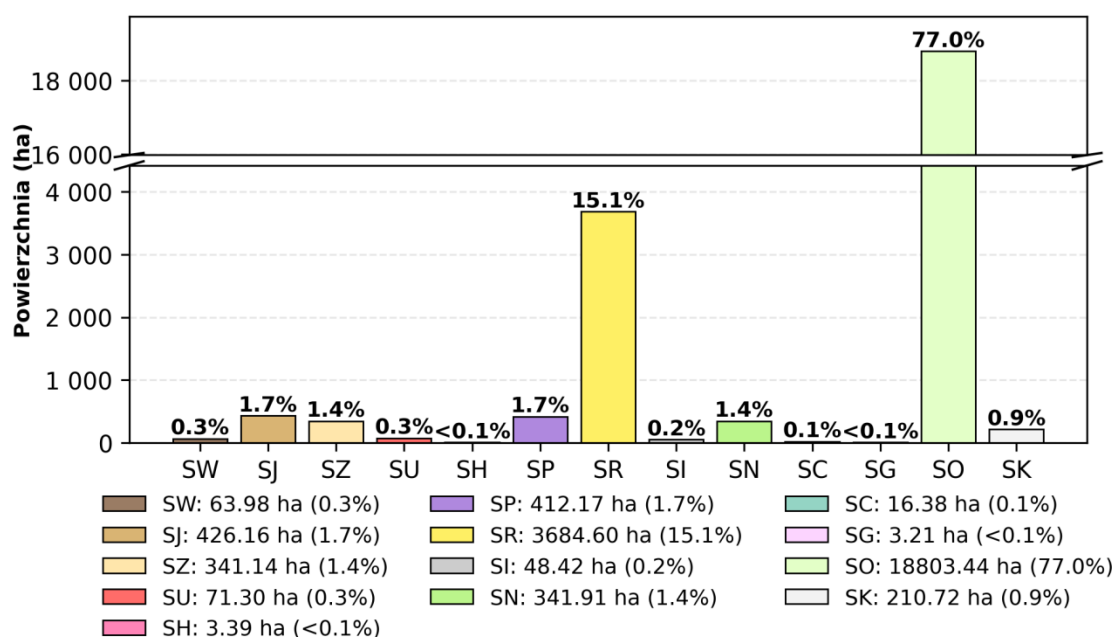
SU - Strefa usługowa,

SH – strefa handlu wielkopowierzchniowego,

SP - Strefa gospodarcza,

SR - Strefa produkcji rolniczej,
 SI - Strefa infrastrukturalna,
 SN - Strefa zieleni i rekreacji,
 SC - Strefa cmentarzy,
 SG – strefa górnictwa,
 SO - Strefa otwarta,
 SK - Strefa komunikacyjna.

Na poniższym diagramie pokazano strefy planistyczne wyznaczone w planie ogólnym gminy Orneta ich powierzchnię łączną i udział procentowy w ogólnej powierzchni gminy.

Strefy planistyczne w planie ogólnym gminy Orneta:

- SW - wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW występują głównie w mieście Orneta i pojedyncze tereny we wsiach: Dąbrówka, Krosno, Wola Lipecka, Miłkowo, Karbowo, Wojciechowo, Bażyny.

- SJ - wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną

Strefa wielofunkcyjna z zabudową jednorodzinną SJ występuje w ramach sieci osadniczej całej gminy i obok strefy SZ jest dominująca spośród stref umożliwiających realizację zabudowy mieszkaniowej.

- SZ - wielofunkcyjna z zabudową zagrodową

Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową SZ stanowi element sieci osadniczej i jest rozproszona wśród pól uprawnych na terenie całej gminy.

- SU – usługowa

Strefy usługowe koncentrują się w mieście Orneta, pojedyncze tereny usługowe wyznaczono w Osetniku, Chwałęcinie, Augustynach, Dąbrówce, Bażynach, Lejtawkach, Drwęczynie, Krośnie, Karkajmach, Bogatyńskich, Wojciechowie, Opinie, Mingajnach.

- SH – handlu wielkopowierzchniowego

Strefę handlu wielkopowierzchniowego wyznaczono w mieście Orneta zgodnie z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- SP – gospodarcza

Strefy pod rozwój działalności gospodarczej koncentrują się w mieście Orneta, głównie w rejonie ulic: Przemysłowej, Dworcowej, Towarowej w południowej części miasta. Oprócz Ornety strefy gospodarcze SP występują punktowo w miejscowościach: Dąbrówce, Krzykałach, Bażynach, Drwęcznie, elektrownia wodna w Osetniku.

- SR - produkcji rolniczej

Strefa produkcji rolniczej SR z możliwością zabudowy wyznaczona została w otoczeniu wsi i skupisk gospodarstw rolniczych z myślą o dostępie do infrastruktury technicznej. Tereny służące produkcji rolnej bez możliwości zabudowy występują w ramach stref otwartych SO, SR i SZ poprzez profil dodatkowy. Obie SR i SO umożliwiają produkcję rolniczą i stanowią największy udział w powierzchni gminy.

W ramach części terenów produkcji rolniczej przewidziano możliwość rozwoju dla OZE.

- SI – infrastrukturalna

Strefami infrastrukturalnymi SI zostały objęte: ujęcia wody i stacje uzdatniania wody w Ornecie, Karkajmach, Mingajnach, oczyszczalnie ścieków w Ornecie, Bażynach, Dąbrówce, Karkajmach, Miłkowie oraz istniejące farmy fotowoltaiczne, elektrownia wodna w Ornecie.

- SN - zieleni i rekreacji

Najwięcej stref zieleni i rekreacji zostało ustalonych w Ornecie, są to między innymi tereny z przeznaczeniem pod zielenią urządzone w rejonie jeziora Mieczowego i wokół murów obronnych starego miasta, ale również teren ośrodka sportowego i tereny ogrodów działkowych.

Ponadto strefą SN objęto tereny we wsiach: Osetnik, Gieduty, Chwałęcín, Augustyny, Dąbrówka, Lejlówki, Nowy Dwór, Krośno, Henrykowo, Mingajny, Miłkowo, Biały Dwór, Karbowo, Opin, Bażyny, Klusajny jak również tereny byłych założeń parkowych w zespołach folwarcznych i dworsko-parkowych w Bażynach i Karkajmach. SN to również tereny służące rekreacji indywidualnej.

- SC – cmentarzy

Granicami stref cmentarzy SC objęto czynne i historyczne cmentarze w Ornecie, Bażynach, Chwałęcínie, Henrykowie, Krośnie, Mingajnach, Opinie, Osetniku.

- SG – górnictwa

Granicami stref górniczych objęto 2 tereny: w okolicach miejscowości Tawty i w Ornecie, zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

- SO – otwarta

Granicami stref otwartych objęto zasadniczą część obszaru gminy. Są to tereny w granicach Rezerwatu Przyrody Ostoja Bobrów na rzece Pasłęce, Obszaru Chronionego Krajobrazu Równiny Orneckiej, Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki, Obszary Natura 2000 Rzeka Pasłęka, Obszaru Natura 2000 Dolina Pasłęki, pomników przyrody, korytarzy ekologicznych, obszarów cennych przyrodniczo, terenów wód, lasów, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, w znacznym stopniu terenów gruntów wysokich klas bonitacyjnych, organicznych, torfowisk, podmokłych łąk, obniżen bezodpływowych, jak również otwartych niezabudowanych pól uprawnych.

W ramach części terenów otwartych przewidziano możliwość rozwoju dla OZE.

- SK – komunikacyjna

W planie ogólnym strefą komunikacyjną SK objęto – tereny dróg zbiorczych i część terenów zamkniętych kolejowych. Pozostałe elementy układu drogowego – drogi niższych klas, ciągi piesze i rowerowe, lokalne łączniki – mogą być realizowane w każdej ze stref planistycznych.

Profil funkcjonalny stref planistycznych rozróżniono na podstawowy i dodatkowy.

Dla każdej ze stref, z wyjątkiem strefy otwartej i komunikacyjnej określono wartości minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej, nie mniejsze niż określone w przepisach, chyba że mniejsza wartość parametru wynikała z obowiązującego mpzp lub istniejącego stanu zagospodarowania terenu (np. dla terenów zabudowanych po obrysie działek ewidencyjnych).

Dla stref, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1–7 upzp (SW, SJ, SZ, SU, SP, SR), wyznaczono wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy.

Określone w planie ogólnym profile funkcjonalne, wskaźniki i parametry urbanistyczne nie przesądzają o możliwości ich maksymalnego wykorzystania na etapie sporządzania planów miejscowych. Ustalone planem ogólnym ramy polityki przestrzennej gminy powinny być każdorazowo weryfikowane podczas analiz wykonywanych na etapie sporządzania planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy. Ustalony w katalogu stref planistycznych profil funkcjonalny podstawowy i dodatkowy obejmuje możliwy do realizacji pakiet przeznaczeń i nie oznacza, że musi być realizowany w całości.

Charakterystyka poszczególnych stref planistycznych wyznaczonych w planie ogólnym, w tym profil dodatkowy oraz parametry zagospodarowania przestrzennego, takie jak: wartość maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej została przedstawiona w **ZAŁĄCZNIKU DO UZASADNIENIA NR 4 – WYKAZ STREF PLANISTYCZNYCH** niniejszego uzasadnienia.

3.1.4.2. Gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej

W planie ogólnym gminy Orneta nie wyznaczono gminnych standardów dostępności infrastruktury społecznej.

4. PODSUMOWANIE

Przyjęcie planu ogólnego gminy Orneta wpłynie na kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej na jej terenie. Przyczyni się do zrównoważonego rozwoju gminy, zapewni formalną i merytoryczną podstawę dla działalności inwestycyjnej. Plan jest podstawowym dokumentem umożliwiającym prowadzenie spójnej i efektywnej polityki przestrzennej, dostosowanej do potrzeb rozwojowych i oczekiwań społeczności lokalnej.

Uchwalając plan ogólny gmina wywiązuje się z realizacji powierzonych jej zadań własnych w zakresie władztwa planistycznego.

5. SPIS MATERIAŁÓW ŹRÓDŁOWYCH

AKTY PRAWNE:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym; [Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym \(sejm.gov.pl\)](#)
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach; [Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach.](#)
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych; [Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych.](#)

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; [Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska.](#)
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; [Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody](#)
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami; [Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami](#)
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne; [Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne](#)
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze; [Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze](#)
- Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne; [Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne.](#)
- Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej; [Ustawa z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej](#)
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko; [Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko](#)
- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji; [Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji](#)
- Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych; [Ustawa z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych.](#)
- Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym; [Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym.](#)
- Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym; [Ustawa z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym](#)
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane; [Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane.](#)
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758, z 2024 r. poz. 1775); ([Dz. U. poz. 2758](#)) ([Dz. U. poz. 1775](#));
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729); ([Dz. U. poz. 729](#));
- rozporządzeniem z dnia 26 października 2020 r. Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie zbiorów danych przestrzennych oraz metadanych w zakresie zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1916, z 2023 r. poz. 2409). ([Dz. U. poz. 2409](#)).

DOKUMENTY PLANISTYCZNE:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazurskiego - Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego; uchwała nr XXXIX/832/18 z dnia 28 sierpnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego; [Obowiązujący Plan Zagospodarowania Przestrzennego \(warmia.mazury.pl\)](#)
- Audyt krajobrazowy województwa warmińsko-mazurskiego – Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego; Uchwała nr XI/183/25 z dnia 25.03.2025 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa warmińsko-mazurskiego; [Audyt krajobrazowy woj. warmińsko-mazurskiego - Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego](#)

- Strategia Rozwoju Gminy Orneta na lata 2023-2030;
<https://www.bing.com/ck/a?!&&p=dd9567d3d2b0f82e0f655a1fac6351ad4fc701c0af1a44ec4007829f58d9a065JmltdHM9MTc3MTg5MTlwMA&ptn=3&ver=2&hsh=4&fclid=12a9d7bc-356e-6ccd-13c7-c33c34ba6dce&u=a1aHR0cHM6Ly9iaXAub3JuZXRhLnBsL2F0dGFjaG1lbnRzLzI2NTEvZG93bmxvYWQ&ntb=1>
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Orneta ostatnia zmiana przyjęta uchwałą nr BRM.0007.20.2023 Rady Miejskiej w Ornece z dnia 31 maja 2023 r. ; [Studium - Urząd Miejski w Ornece](#)
- obowiązujących mpzp; [Rejestr aktów planowania przestrzennego.](#)
- placówki oświatowe; <https://bip.orneta.pl/artykuly/placowki-oswiatowe>
- [ROZKŁADY JAZDY GMINNEJ KOMUNIKACJI ZBIOROWEJ - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece \(orneta.pl\)](#)
- Gminny Program Ochrony Środowiska dla Gminy Orneta na lata 2018-2023 z perspektywą na lata 2024-2027;
<https://www.prawomiejscowe.pl/UrzadMiejskiwOrnece/tabBrowser/bags/1748/Plany-zagospodarowania-przestrzennego>,
- Powiatowy Program Ochrony nad Zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024;
[Uchwała w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu opieki nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024" \(warmia.mazury.pl\)](#)
- Gminna Ewidencji Zabytków; [Gminna Ewidencja Zabytków - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece \(orneta.pl\)](#)
- Raport o Stanie Gminy Orneta; [Zarządzenie Nr RO.0050.80.2024 Burmistrza Ornety z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Orneta 2023 r.](#)
- Lokalny Program Rewitalizacji; [Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Orneta na lata 2016-2021 - Urząd Miejski w Ornece \(bip-wm.pl\)](#)
- Uchwała Nr 31/425/20/VI Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 lipca 2020 r. w sprawie nadania numerów drogom gminnym położonym w mieście i gminie Orneta
- Uchwała Nr 49/962/18/V Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 16 października 2018 r. w sprawie nadania numerów drogom gminnym położonym w gminie Orneta
- Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe 2024 ([Obwieszczenie Burmistrza Ornety o wyłożeniu do wglądu publicznego: Projektu aktualizacji założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Orneta - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece](#)

DECYZJE ADMINISTRACYJNE:

- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 12.09.2016 r. nr OŚR.6341.42.2016, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Dąbrówce,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 31.08.2016 r. nr OŚR.6341.43.2016, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Karkajmach,
- Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 29.11.2021 r. nr GD.ZUZ.2.4210.245.2021.AS, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Miłkowie,
- Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 09.04.2019 r. nr GD.ZUZ.2.421.399.2018.JD, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Ornece,

- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 16.12.2015 r. nr OŚR.6341.91.2015, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Młyńskiej Strudze,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 14.01.2016 r. nr OŚR.6341.92.2015, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Woli Lipeckiej,
- Decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Elblągu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 29.01.2024 r. nr GD.ZUZ.2.4210.267.2023.MP, pozwolenie wodnoprawne dot. oczyszczalni ścieków w Ornecie,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 29.10.2014 r. nr OŚR.6341.68.2014, pozwolenie wodnoprawne dot. ujęcia wody w Mingajnach,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 25.02.2013 r. nr OŚ.6341.13.2013, decyzja w sprawie strefy ochrony bezpośredniej ujęć wody w Ornecie,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 29.02.2013 r. nr OŚ.6341.10.2013, pozwolenie wodnoprawne dot. ujęcia wody w Ornecie,
- Decyzja Starosty Lidzbarskiego z dnia 06.11.2017 r. nr OŚ.6341.43.2017, pozwolenie wodnoprawne dot. ujęcia wody w Ornecie,

DANE CYFROWE:

- [Orneta - System Informacji Przestrzennej](#)
- [Powiat lidzbarski - System Informacji Przestrzennej](#)
- [Geoportal.gov.pl – Geoportal Infrastruktury Informacji Przestrzennej](#)
- [iMapNext - Geoportal](#)
- [GIS Support Wtyczka GIS Support - GIS Support \(gis-support.pl\)](#)

Formy ochrony przyrody

- [Dostęp do danych geoprzestrzennych - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska - Portal Gov.pl](#)
- [Centralny Rejestr Form Ochrony Przyrody - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska - Portal Gov.pl](#)
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <https://www.gov.pl/web/gdos/dostep-do-danych-geoprzestrzennych>
- <https://sdi.gdos.gov.pl/wms>
- <https://sdi.gdos.gov.pl/wfs>
- <https://mapa.korytarze.pl/>
- <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>
- <https://www.prawomiejskowe.pl/UrzadMiejskiwOrnecie/tabBrowser/bags/1748/Plany-zagospodarowania-przestrzennego>

Obszary Szczególnego Zagrożenia Powodzią, Wały Przeciwpowodziowe Oraz Pasy O Szerokości 50m Od Stopy Wału:

- [RZGW - Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie - Portal Gov.pl](#)
- [Hydroportal - ISOK](#)
- [Mapa zagrożenia powodziowego \(MZP\) - Otwarte Dane,](#)

Geologia:

- [Kartografia hydrogeologiczna | geologia](#)
- [Bazy danych - Państwowy Instytut Geologiczny - PIB](#)
- [CBDG Geoportal | CBDG](#)

- [Mapa ujęć wód - ISOK](#)

- <https://mapa.osuwiska.pgi.gov.pl/>

- <https://www.wody.gov.pl/>

- [Baza danych o Głównych Zbiornikach Wód Podziemnych - GZWP - Państwowy Instytut Geologiczny - PIB](#)

- [InfoGeoSkarb - Państwowy Instytut Geologiczny - PIB](#)

- [Gosc](#)

Tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi, udokumentowane złoża kopalin:

- [Rejestr Obszarów Górniczych - Państwowy Instytut Geologiczny - PIB](#)

- [MIDAS \(pgi.gov.pl\)](#)

- Obszary perspektywiczne i prognostyczne [Złoża | geologia](#),

- MOEK [CBDG Zobacz więcej | See more | CBDG](#)

Zabytki objęte formami ochrony, ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej:

- [NID | Portal mapowy](#)

- [Mapa - Zabytek.pl](#)

- [Obiekty - Zabytek.pl](#)

- [Strona główna - Zabytek.pl](#)

Audyt krajobrazowy:

[Audyt krajobrazowy woj. warmińsko-mazurskiego - Warmińsko-Mazurskie Biuro Planowania Przestrzennego](#)

Uzdrowiska:

[Rejestr uzdrowisk i obszarów ochrony uzdrowiskowej wraz z kierunkami leczniczymi - Ministerstwo Zdrowia - Portal Gov.pl](#)

Tereny zamknięte:

SMOK (<https://smok.pkp.pl/Portal/>).

Dane GUS

[GUS - Bank Danych Lokalnych \(stat.gov.pl\)](#)

[Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Ludność / Prognoza ludności / Prognoza ludności na lata 2023-2060](#)

Infrastruktura:

Stacje bazowe; [BTSearch :: Baza danych oraz mapa lokalizacji stacji BTS / pozwoleń UKE](#)

wiatraki - [Geoportal.gov.pl – Geoportal Infrastruktury Informacji Przestrzennej](#)

6. SPIS MATERIAŁÓW KARTOGRAFICZNYCH

Wykorzystane do sporządzenia planu ogólnego materiały kartograficzne to:

- wektorowa mapa ewidencyjna dla obszaru gminy Orneta - geodezyjna bazy danych Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB), pochodząca z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.;

- baza obiektów topologicznych BDOT500 dla obszaru gminy Orneta pochodząca z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.;

- baza danych GESUT dla obszaru gminy Orneta pochodzącą z Wydziału Geodezji i Kartografii Starostwa Powiatu Lidzbarskiego z dnia 13.08.2025 r.; nr Licencji: GKK-O-SIT.6642.21.2025_2809_P.;
- baza obiektów topologicznych BDOT10K - [GIS Support Wtyczka GIS Support - GIS Support \(gis-support.pl\)](http://gis-support.wtyczka.gis-support.pl);

7. SPIS TABEL WYSTĘPUJĄCYCH W TEKŚCIE

TABELA 1. WYKAZ STREF OCHRONNYCH UJĘĆ WÓD NA TERENIE GMINY ORNETA.....	31
TABELA 2. WYKAZ TERENÓW ZAMKNIĘTYCH KOLEJOWYCH NA TERENIE GMINY ORNETA	41
TABELA 3. WYKAZ OBSZARÓW REWITALIZACJI W GMINIE ORNETA	43
TABELA 4. WYKAZ PUBLICZNYCH I NIEPUBLICZNYCH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH NA TERENIE GMINY ORNETA	49
TABELA 5. WYKAZ PLACÓWEK ZDROWIA I APTEK NA TERENIE GMINY ORNETA	50
TABELA 6. WYKAZ PLACÓWEK OPIEKI SPOŁECZNEJ I SOCJALNEJ NA TERENIE GMINY ORNETA.....	50
TABELA 7. WYKAZ PLACÓWEK KULTURY, SPORTU I REKREACJI NA TERENIE GMINY ORNETA	51
TABELA 8. WYKAZ PLACÓWEK POCZTOWYCH ORAZ PLACÓWEK BEZPIECZEŃSTWA NA TERENIE GMINY ORNETA	52
TABELA 9. WYKAZ DRÓG WOJEWÓDZKICH	53
TABELA 10. WYKAZ DRÓG POWIATOWYCH	53
TABELA 11. WYKAZ DRÓG GMINNYCH	53
TABELA 12. WYKAZ ZIDENTYFIKOWANYCH KRAJOBRAZÓW NA TERENIE GMINY ORNETA ORAZ ICH KLASYFIKACJA	63
TABELA 13. REKOMENDACJE I WNIOSKI DOTYCZĄCE KSZTAŁTOWANIA I OCHRONY KRAJOBRAZU W OBRĘBIE FORM OCHRONY PRZYRODY W ODNIESIENIU DO PLANU OGÓLNEGO:.....	66
TABELA 14. REKOMENDACJE DO PLANU OGÓLNEGO GMINY ORNETA Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO	73
TABELA 15. WYKAZ DANYCH DOTYCZĄCYCH GMINY ORNETA UDOSTĘPNIONYCH PRZEZ BANK DANYCH LOKALNYCH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO	83
TABELA 16. PODSUMOWANIE TERENÓW NIEZABUDOWANYCH W OBOWIĄZUJĄCYCH MIEJSCOWYCH PLANACH ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W KTÓRYCH OKREŚLONO PRZEZNACZENIE UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ FUNKCJI MIESZKANIOWYCH	87
TABELA 17. PODSUMOWANIE - WZAJEMNE PROPORCJE STREF, W KTÓRYCH OKREŚLONO PRZEZNACZENIE UMOŻLIWIAJĄCE REALIZACJĘ FUNKCJI MIESZKANIOWEJ W STOSUNKU DO WSZYSTKICH TERENÓW MIESZKANIOWYCH ŁĄCZNIE	87
TABELA 18. PODSUMOWANIE - ANALIZA ŚREDNICH WSKAŹNIKÓW URBANISTYCZNYCH W OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP.....	88
TABELA 19. PODSUMOWANIE - CHŁONNOŚĆ NIEZABUDOWANYCH TERENÓW MIESZKANIOWYCH W GRANICACH MPZP	89
TABELA 20. PODSUMOWANIE - CHŁONNOŚĆ NIEZABUDOWANYCH TERENÓW MIESZKANIOWYCH W GRANICACH OBSZARU UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY POZA GRANICAMI MPZP	91
TABELA 21. PODSUMOWANIE CHŁONNOŚCI TERENÓW NIEZABUDOWANYCH.....	92
TABELA 22. WYKAZ POMNIKÓW PRZYRODY NA TERENIE GMINY ORNETA	115
TABELA 23. WYKAZ ZABYTEKÓW NA TERENIE GMINY ORNETA ZNAJDUJĄCYCH SIĘ W GMINNEJ I WOJEWÓDZKIEJ EWIDENCJI ZABYTEKÓW ORAZ W REJESTRZE ZABYTEKÓW	117
TABELA 24. WYKAZ STREF KONSERWATORSKICH NA TERENIE GMINY ORNETA	141
TABELA 25. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH WPISANYCH DO REJESTRU ZABYTEKÓW NA TERENIE GMINY ORNETA.....	142
TABELA 26. WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH NA TERENIE GMINY ORNETA.....	143

8. SPIS RYSUNKÓW WYSTĘPUJĄCYCH W TEKŚCIE

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE GMINY ORNETA.....	10
RYSUNEK 2. SOŁECTWA I MIEJSCOWOŚCI GMINY ORNETA	11
RYSUNEK 3. OGÓLNA STRUKTURA PRZESTRZENNA GMINY ORNETA	13
RYSUNEK 4. PZPWW-M. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE - OCENA ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO GMINY ORNETA	17
RYSUNEK 5. PZPWW-M. SYSTEMY TRANSPORTOWE – GŁÓWNY UKŁAD KOMUNIKACYJNY W GMINIE ORNETA	18
RYSUNEK 6. PZPWW-M. ROZMIESZCZENIE INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO Z ZAKRESU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ W GMINIE ORNETA	19
RYSUNEK 7. PRAWEM CHRONIONE FORMY OCHRONY PRZYRODY I OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO NA TERENIE GMINY ORNETA	20
RYSUNEK 8. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ W TYM WAŁY PRZECIWPOWODZIOWE W GMINIE ORNETA.....	28
RYSUNEK 9. TERENY ZAGROŻONE RUCHAMI MASOWYMI ZIEMI W GMINIE ORNETA	30
RYSUNEK 10. UJĘCIA WÓD PODZIEMNYCH ZE STREFAMI OCHRONNYMI, UDOKUMENTOWANE ZŁOŻA KOPALIN, PUNKTY NIEKONCESJONOWANEJ EKSPLOATACJI KOPALIN, OBSZARY PROGNOSTYCZNE, PERSPEKTYWICZNE ORAZ NEGATYWNEGO ROZPOZNANIA POTENCJALNEJ BAZY SUROWCÓW MINERALNYCH W GMINIE ORNETA	33
RYSUNEK 11. ZABYTEKI, TERENY CENNE ZE WZGLĘDU NA DZIEDZICTWO KULTUROWE W GMINIE ORNETA.....	37

RYSUNEK 12. ROZMIESZCZENIE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH KOLEJOWYCH NA OBSZARZE GMINY ORNETA	40
RYSUNEK 13. ROZMIESZCZENIE OBSZARÓW DO REWITALIZACJI NA TERENIE GMINY ORNETA	44
RYSUNEK 14. ROZMIESZCZENIE GLEB O I-III KLASIE BONITACYJNEJ NA TERENIE GMINY ORNETA	47
RYSUNEK 15. ROZMIESZCZENIE GRUNTÓW LEŚNYCH NA TERENIE GMINY ORNETA.....	48
RYSUNEK 16. ROZMIESZCZENIE ISTNIEJĄCEJ I PLANOWANEJ INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ, TRANSPORTOWEJ I TECHNICZNEJ NA TERENIE GMINY ORNETA	60
RYSUNEK 17. ROZMIESZCZENIE ZIDENTYFIKOWANYCH KRAJOBRAZÓW NA TERENIE GMINY ORNETA.....	62
RYSUNEK 18. TERENY MIESZKANIOWE W MPZP, TERENY NIEZABUDOWANE W OBOWIĄZUJĄCYCH MPZP I W OBSZARZE UZUPEŁNIENIA ZABUDOWY	86

9. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

- **ZAŁĄCZNIK DO UZASADNIENIA NR 1 - UWARUNKOWANIA PLANU OGÓLNEGO**
- **ZAŁĄCZNIK DO UZASADNIENIA NR 2 - USTALENIA PLANU OGÓLNEGO**
- **ZAŁĄCZNIK DO UZASADNIENIA NR 3 – USTALENIA PLANU OGÓLNEGO NA TLE UWARUNKOWAŃ**
- **ZAŁĄCZNIK DO UZASADNIENIA NR 4 – WYKAZ STREF PLANISTYCZNYCH**

Tabela 22. Wykaz pomników przyrody na terenie gminy Orneta

Lp.	Nr rej. CRFOP [PL.ZIPOP.139 3.PP.2809053 ..]	Typ tworu	Podtyp	Obiekt	Położenie
1.	1235	Jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	N-ctwo Orneta, L-ctwo Karbowo, oddz. 267
2.	1238	Jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i>	m. Bogatyńskie, w parku zabytkowym
3.	1239	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	m. Bogatyńskie, w parku zabytkowym
4.	1240	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	m. Bogatyńskie, w parku zabytkowym
5.	1241	Jednoobiektowy	drzewo	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	m. Bogatyńskie, w parku zabytkowym
6.	1243	Jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i>	m. Bogatyńskie, w parku zabytkowym p. Waldemara Borgenowskiego
7.	1246	Jednoobiektowy	drzewo	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	przy drodze polnej, 500 m od kościółka
8.	1248	Jednoobiektowy	drzewo	Wierzba biała <i>Salix alba</i>	przy drodze polnej do wsi Lechowo
9.	1249	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	przy rozjeździe drogi do Kolonii Bażyny
10.	1251	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	60 m od SP., przy boisku szkolnym
11.	1252	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	N-ctwo Orneta, L-ctwo Karbowo, oddz. 267 d
12.	1254	Jednoobiektowy	drzewo	Sosna zwyczajna <i>Pinus sylvestris</i>	N-ctwo Orneta, L-ctwo Karbowo, oddz. 267 r
13.	1256	Jednoobiektowy	drzewo	Jesion wyniosły <i>Fraxinus excelsior</i>	N-ctwo Orneta, L-ctwo Taftowo, oddz. 184 k
14.	1257	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	Bogatyńskie, przy drodze prowadzącej do rz. Pasłęki, ok. 100 m od zabytkowego dworku
15.	1259	Wieloobiektowy	Aleja	Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> (20 szt.) Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (66 szt.)	droga polna w kierunku lasu
16.	1260	Wieloobiektowy	Aleja	Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> (37 szt.) Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i> (25 szt.) Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (60 szt.) Grab <i>Carpinus sp.</i> (5 szt.)	przy drodze do Ornety
17.	1261	Jednoobiektowy	drzewo	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i>	N-ctwo Orneta, L-ctwo Karbowo, oddz. 277 c

18.	1262	Wieloobiektowy	Aleja	Brzoza brodawkowata <i>Betula pendula</i> (44 szt.) Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (56 szt.)	droga polna do Krosna
19.	1263	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	250 m od stacji PKP, przy wieży ciśnień
20.	1264	Jednoobiektowy	drzewo	Topola <i>Populus sp.</i>	przy ul. Wodnej nieopodal jeziora
21.	1265	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	przy ul. Elbląskiej, obok kapliczki
22.	1266	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (2 szt.)	na terenie Jednostki Wojskowej nr 1715 przy ul. Braniewskiej
23.	1267	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Klon pospolity <i>Acer platanooides</i> (2 szt.)	Pl. Wolności 26, przy wejściu do Ratusza
24.	1269	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	na plaży nad jeziorem Mieczowym
25.	1270	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Buk pospolity <i>Fagus sylvatica</i> (2 szt.)	park przed budynkiem LO (ul. 1 Maja 24)
26.	1271	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	prawa strona szosy Orneta-Elbląg, 100 m za oczyszczalnią ścieków
27.	1272	Jednoobiektowy	drzewo	Lipa drobnolistna <i>Tilia cordata</i>	prawa strona szosy Orneta-Elbląg, 100 m za oczyszczalnią ścieków
28.	1274	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i> (6 szt.)	przy drodze polnej będącej przedłużeniem ul. Polnej
29.	1275	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	przy skrzyżowaniu ul. 1 Maja z ul. Podleśną
30.	1276	Jednoobiektowy	drzewo	Dąb szypułkowy <i>Quercus robur</i>	przy ul. 1 Maja 45
31.	1277	Jednoobiektowy	drzewo	Klon pospolity <i>Acer platanooides</i>	ul. Dworcowa 14, przy skrzyżowaniu
32.	1278	Wieloobiektowy	Grupa drzew	Topola <i>Populus sp.</i> (8 szt.)	za budynkiem LO (ul. 1 Maja 24)
źródło: opracowanie własne na podstawie danych z GDOŚ CRFOP - Wyszukiwanie POŚ dla Gminy Orneta na lata 2018-2023 z perspektywą na lata 2024-2027 https://www.prawomiejskowe.pl/UrządMiejskiwOrnecie/tabBrowser/bags/1748/Plany-zagospodarowania-przestrzennego					

Tabela 23. Wykaz zabytków na terenie gminy Orneta znajdujących się w gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz w rejestrze zabytków

Lp.	Nr rejestru	Ewidencja	miejsco-wość	adres	obiekt
1.	A-185 z 17.11.1956 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_UU.1717 1, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_UU.5216 https://zabytek.pl/pl/obiekty/orneta-miasto-w-obrebie-murow-obronnych	WRZ GEZ	Miasto Orneta		układ urbanistyczny: miasto w obrębie murów obronnych wraz z zabudową z wieków późniejszych i kościółem
2.	A-109 z 27.06.1953 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1435 59, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24305 0 https://zabytek.pl/pl/obiekty/orneta-ratusz	GEZ	Miasto Orneta		układ urbanistyczny: zabudowania rynku, ratusz i wypalone podcienia
3.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_UU.1702 8 https://zabytek.pl/pl/obiekty/g-229152	GEZ	Miasto Orneta		zespół urbanistyczny ulicy Elbląskiej i Podgórnej
4.	A-659 z 18.10.1967 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24423 3 https://zabytek.pl/pl/obiekty/g-266046	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Browarna 14 dz. geod. nr 8/2	spichlerz murowany
5.	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1437 38 spichlerz - Zabytek.pl	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Browarna 14 dz. geod. nr 8/2	budynek browaru ze słodownią, murowany
6.	-	GEZ	Miasto Orneta	Browarna 17 dz. geod. nr 204/2	budynek fabryki tabaki i cygar, ob. budynek handlowy
7.	-	GEZ	Miasto Orneta	Dworcowa 9/11 dz. geod. nr 69	budynek dworca kolejowego, murowany w zespole stacji kolejowej
8.	-	GEZ	Miasto Orneta	Dworcowa 15 dz. geod. nr 69	budynek mieszkalny, murowany w zespole stacji kolejowej
9.	-	GEZ	Miasto Orneta	Dworcowa dz. geod. nr 86/12	wieża ciśnień murowana w zespole stacji kolejowej
10.	-	GEZ	Miasto Orneta	Dworcowa dz. geod. nr 69	magazyn murowany z szałem w zespole stacji kolejowej
11.	O/4 z 17.11.1956 PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1436 39, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24287 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242877&rejestr=ewide	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska dz. geod. nr 344	kaplica murowana „Jerozolimska” wraz z dekoracją plastyczną (krucyfiks) i wyposażeniem wnętrza

	<u>ncja-zabytkow</u>				
12.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 43, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24303 4 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243034&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 11	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej Budynek zabytkowy nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
13.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 45, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24308 2 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243082&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 13	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej Budynek zabytkowy nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
14.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 47, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24309 5 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243095&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 15	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej Budynek zabytkowy nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
15.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 49, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24350 0 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243500&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 17 dz. geod. nr 363/13	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
16.	A-1621 z 17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24352 8 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243528&rejestr=ewidencja-zabytkow	GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 19 dz. geod. nr 363/8	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej

17.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 53, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24354 5 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243545&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 21 dz. geod. nr 363/15	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
18.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 56, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24357 6 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243576&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 25 dz. geod. nr 375	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
19.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 58, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24360 6 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243606&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 27 dz. geod. nr 374	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
20.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3629 76, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24366 6 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243666&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 28 dz. geod. nr 272/1	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
21.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 60, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24368 5 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243685&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 29 dz. geod. nr 373	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
22.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3629 78 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362978&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 30 dz. geod. nr 273	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
23.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 62, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24370 7 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243707&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 31 dz. geod. nr 372	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej

	_N_28_BK.363062&rejestr=rejestr-zabytkow				
24.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363064, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243721 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363064&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 33 dz. geod. nr 371	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
25.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363066, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243736 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363066&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 35 dz. geod. nr 370	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
26.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363068, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243764 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243764&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 37 dz. geod. nr 363/19	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
27.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363070, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243783 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243783&rejestr=ewidencja-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 39 dz. geod. nr 369	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
28.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362991, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243808 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362991&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362993, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243828 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362993&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 40/42 dz. geod. nr 276 i 277	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
29.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 41 dz. geod. nr	budynek murowany, mieszkalny w

	72, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24385 2 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243852&rejestr=ewidencja-zabytkow			368	zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
30.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 74, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24386 5 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363074&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 43 dz. geod. nr 367	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
31.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 76, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24388 1 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363076&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 45 dz. geod. nr 366	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
32.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3629 95, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24399 3 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.362995&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 46 dz. geod. nr 278	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
33.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 78, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24392 4 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363078&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 47 dz. geod. nr 365	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
34.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 03, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24404 8 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363003&rejestr=rejestr-zabytkow	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 50 dz. geod. nr 282	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
35.	A-1621 z17.02.1986 r. PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 52 dz. geod. nr	budynek murowany, mieszkalny w

	05, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24407 2 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363005&rejestr=rejestr-zabytkow			283	zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
36.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363008&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363008, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244080	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 54 dz. geod. nr 284	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
37.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363080&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363080, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244172	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 55 dz. geod. nr 377	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
38.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363010&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363010, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244107	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 56 dz. geod. nr 285	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
39.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363013&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363013	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 58 dz. geod. nr 286	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
40.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363015&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363015	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 60 dz. geod. nr 287	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
41.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363017&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363017	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 62 dz. geod. nr 288 i 289	budynek murowany, mieszkalny w
42.	A-1621 z17.02.1986 r.	WRZ	Miasto	Elbląska	zespole urbanistycznym

	https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363023&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363023	GEZ	Orneta	64/66 dz. geod. nr 319	ulicy Elbląskiej i
43.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.142903&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.142903, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244136	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 70 dz. geod. nr 320	Podgórnej
44.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363026&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363026	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 72/74 dz. geod. nr 321 i 322	budynek murowany, mieszkalny w
45.	A-1621 z17.02.1986 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363040&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.363040	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Elbląska 76 dz. geod. nr 323	zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i
46.	A-185 z17.11.1956 r. O/3 z 17.11.1956 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241865&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.142792, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241865	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Kościelna 1 dz. geod. nr 20	kościół murowany, rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela wraz z wyposażeniem
47.	A-187 z17.11.1956 r. O/8 z 17.11.1956 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143520&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143520	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Kościelna 1A dz. geod. nr 20	plebania murowana (nie istnieje) w zespole kościoła parafialnego
48.	A-4525 z 18.05.2009 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143236&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143236,	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Kościuszki 8 dz. geod. nr 167/13	budynek murowany, mieszkalno-usługowy

	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242908				
49.	A-183 z 17.11.1956 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242965&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242965	GEZ	Miasto Orneta	Kościuszki 18 dz. geod. nr 181/1	budynek mieszkalny, murowany (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościołem)
50.	669/67 z 16.10.1967 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243913&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.142927, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243913	WRZ GEZ	Miasto Orneta	1 Maja 1 dz. geod. nr 190/3	budynek mieszkalny, ryglowy
51.	A-2281 z 16.08.2006 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143462&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143462, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243985	WRZ GEZ	Miasto Orneta	1 Maja 20 dz. geod. nr 89	budynek sądu, murowany
52.	185/91 z 18.02.1991 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143417&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143417, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244073	WRZ GEZ	Miasto Orneta	1 Maja 26 dz. geod. nr 93/10	budynek murowany, mieszkalny
53.	264/93 z 30.04.1993	WRZ GEZ	Miasto Orneta	1 Maja 35 dz. geod. nr 298	budynek mieszkalny, murowany
54.	A-3474 z 30.04.1993 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244245&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.142932, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.244245	GEZ	Miasto Orneta	1 Maja 43 dz. geod. nr 296	budynek murowany, mieszkalny (willa)
55.	O/6 z 17.11.1956	GEZ	Miasto Orneta	1 Maja / Browarna dz. geod. nr 216	pozostałości murów obronnych
56.	A-183 z 17.11.1956 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID	GEZ	Miasto Orneta	Młynarska 4	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów)

	E 28 BK.245417&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.245417				obronnych wraz późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
57.	-	GEZ	Miasto Orneta	Młynarska dz. 73/1	spichlerz przymłyński, murowany
58.	A-189 z 17.11.1956 A-189 z 15.10.2010 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143392&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143392, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242905	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Olsztyńska 9 dz. geod. nr 188	budynek klasztorny murowany (Klasztor Sióstr Katarzynek) wraz z otoczeniem (ogród)
59.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Pionierów 1	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
60.	A-4523 z 18.05.2009 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143312&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143312, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.245566	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Pionierów 5 dz. geod. nr 167/10	kamienica murowana
61.	A-4524 z 18.05.2009 r. https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143511&rejestr=rejestr-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.143511, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.245604	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Pionierów 10 dz. geod. nr 179/10	kamienica murowana
	A-4536 z 26.10.2009 kamienica - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1433	WRZ GEZ		Pionierów 12	kamienica murowana

	63, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24564 7				
	A-4537 z 26.10.2009 kamienica - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1435 08, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24573 8	WRZ GEZ		Pionierów 14	kamienica murowana
	A-4538 z 26.10.2009 kamienica - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1433 83, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24576 1	WRZ GEZ		Pionierów 15	kamienica murowana
	A-4536 z 26.10.2009 kamienica - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1435 44, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24580 5	WRZ GEZ		Pionierów 16	kamienica murowana
62.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Pionierów 21	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
63.	383/94 z 3.09.1994 https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.243862&rejestr=ewidencja-zabytkow PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1429 88, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24386 2	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 1 dz. geod. nr 10	budynek murowany, mieszkalny
64.	A-183 z 17.11.1956 r.	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 2	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu

					wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
	530/97 z 14.04.1997	WRZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 3	Dom (kamienica)
65.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 4	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
66.	527/97 z 11.03.1997 <u>dom - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1430 68, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24412 2	WRZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 5 dz. geod. nr 11/4	kamienica murowana
67.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 6	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
68.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 8	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
69.	670/67 z 18.10.1967	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 10	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków

					województwa warmińsko-mazurskiego
70.	671/67 z 18.10.1967	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 12	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
71.	672/67 z 18.10.1967	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 14	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
72.	A-183 z17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 16	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
73.	541/97 z 19.06.1997 dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1431 07, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24426 1	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 17 dz. geod. nr 17/3	kamienica murowana
74.	A-183 z17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 18	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
75.	A-183 z17.11.1956 r.	GEZ	Miasto	Plac	budynek mieszkalny (w

			Orneta	Wolności 20	układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
76.	460/95 z 5.06.1995 <u>kamienica z oficyną i dobudówką - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 90, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24433 0	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 21 dz. geod. nr 5/5	kamienica murowana z oficyną i dobudówką mieszkalną
77.	A-183 zc17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 22	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościołem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
78.	171/90 z 28.12.1990 <u>dom - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 34, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24350 3	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 23 dz. geod. nr 5/4	kamienica murowana
79.	540/97 z 19.06.1997.	WRZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 25 dz. geod. nr 5/6	kamienica murowana
80.	O/7 z 17.11.1956 <u>ratusz - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1435 59, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24305 0	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 26 dz. geod. nr 6	ratusz murowany
81.	A-2178 z 7.03.2005 <u>kamienica z oficyną - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 54, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24379 0	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 27 dz. geod. nr 5/7	kamienica murowana z oficyną kamienica murowana z oficyną oraz bezpośrednim otoczeniem

82.	A-2208 z 23.09.2005 <u>kamienica z oficyną - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 97	WRZ RZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 29 dz. geod. nr 3/9	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
83.	O/12 z 17.11.1956 (nie istnieje)	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 31	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
84.	O/11 z 17.11.1956 (nie istnieje)	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 33	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
85.	O/10 z 17.11.1956 (nie istnieje)	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Plac Wolności 35	kamienica murowana budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko-mazurskiego
86.	A-1621 z 17.02.1986 r. <u>dom - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 97, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24351 2	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 12 dz. geod. nr 267/3	budynek murowany, mieszkalny w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
87.	A-1621 z 17.02.1986 r. <u>dom - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 95	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 42 dz. geod. nr 279	budynek mieszkalny, murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
88.	A-1621 z 17.02.1986 r. <u>dom - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 93	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 44 dz. geod. nr 280	budynek mieszkalny, murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
89.	A-1621 z 17.02.1986 r.	WRZ	Miasto	Podgórna 46	budynek mieszkalny,

	dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 91	GEZ	Orneta	dz. geod. nr 318	murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
90.	A-1621 z 17.02.1986 r. dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 89	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 48 dz. geod. nr 317/3	budynek mieszkalny, murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
91.	A-1621 z 17.02.1986 r. dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 87	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 50 dz. geod. nr 317/5	budynek mieszkalny, murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
92.	A-1621 z 17.02.1986 r. dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3630 85	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Podgórna 52 dz. geod. nr 281	budynek mieszkalny, murowany w zespole urbanistycznym ulicy Elbląskiej i Podgórnej
93.	382/94 z 1.09.1994 dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 26, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24354 4	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Sienkiewicza 2 dz. geod. nr 204/1	kamienica murowana
94.	383/94 z 3.09.1994 dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1434 82, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24373 2	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Sienkiewicza 4 dz. geod. nr 203	kamienica murowana
95.	- mogła zbiorowa z II w. św. - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_EW_28_MO.59 66	GEZ	Miasto Orneta	Warmińska dz. geod. nr 25	cmentarz rzymskokatolicki
96.	A-649 z 16.10.1967 r. kościół ewangelicki, ob. cerkiew prawosławna pw. św. Mikołaja - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1435 52, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24277 4 https://zabytek.pl/pl/obiekty/g-238458 PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.3419 1, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4263 3	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Wojska Polskiego 10 dz. geod. nr 167	kościół ewangelicki, ob. cerkiew murowana, prawosławna, parafialna, p.w. św. Mikołaja wraz z cmentarzem przykościelnym
97.	A-4631 z 14.04.2016 O/13 z 17.11.1956 piwnice zamku - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BL.38286	WRZ GEZ	Miasto Orneta	Zamkowa 26 dz. geod. nr 102	gotyckie piwnice dawnego zamku, później budynek szkoły, murowany
98.	A-183 z 17.11.1956 r. dom - Zabytek.pl	GEZ	Miasto Orneta	Zamkowa 30 dz. geod. nr	budynek mieszkalny (w układzie

	PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24418 4			100/6	urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościółem)
99.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Zamkowa 32	budynek mieszkalny (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
100.	A-183 z 17.11.1956 r.	GEZ	Miasto Orneta	Zamkowa 38	kamienica murowana (w układzie urbanistycznym miasta w obrębie murów obronnych wraz z późniejszą zabudową i kościółem) budynek nie istnieje, pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków województwa warmińsko- mazurskiego
101.		GEZ	Miasto Orneta	Żelazna 5 dz. nr 3-177	dawny spichlerz
102.	A-4673 z 11.06.2019 willa - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.4344 90	WRZ WEZ	Miasto Orneta	Kopernika 6 dz. nr 2-160	willa
103.	-	WEZ	Miasto Orneta	Kopernika 22 dz. nr 2-193	dom jednorodzinny
104.	-	WEZ	Miasto Orneta	Kopernika 24 dz. nr 2- 189/11	willa
105.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 15 dz. nr 1- 302	dom mieszkalny
106.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 16 2- 154/7	kamienica
107.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 17 1- 189/1	kamienica czynszowa
108.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 18 dz. nr 2- 154/9	kamienica

109.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 21 dz. nr 1-301	kamienica
110.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 25 dz. nr 1-189/4	kamienica
111.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 29 dz. nr 1-300	dom mieszkalny
112.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 30 dz. nr 2-95/3	dom jednorodzinny
113.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 40 dz. nr2- 99	kamienica czynszowa
114.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 41 dz. nr 1-29; cz. 189/34	dom mieszkalny
115.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 42 dz. nr 2-100	kamienica czynszowa
116.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 47 dz. nr 1-187/78	dom wielorodzinny
117.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 49 dz. nr 1-307	dom mieszkalny
118.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja 77 dz. nr1-369/9	dom mieszkalny
119.	-	WEZ	Miasto Orneta	1-Maja-naprzeciwko nr 77 dz. nr 2-374	kapliczka
120.	-	WEZ	Miasto Orneta	Olsztyńska 22 dz. nr 2-51/1	willa
121.	-	WEZ	Miasto Orneta	Aleja Wojska Polskiego 18 Dz. nr 5-239	Dom mieszkalny
120.	A-4697 z 9.07.2021 <u>dawny II pawilon dla mężczyzn - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.4427 22	WRZ	Miasto Orneta	Orneta, Braniewska 10D	dawny II pawilon dla mężczyzn
121.	A-4697 z 9.07.2021 <u>zespół dawnego zakładu dla epileptyków i niepełnosprawnych na wzgórzu św. Andrzeja - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_ZE.10974 5	WRZ	Miasto Orneta	Przy ul. Braniewskiej 8-10	zespół dawnego zakładu dla epileptyków i niepełnosprawnych na wzgórzu św. Andrzeja wraz z zabudową
122.	A-4697 z 9.07.2021 <u>dawny budynek administracyjny - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.4427 19	WRZ	Miasto Orneta	Orneta, Braniewska 10A	dawny budynek administracyjny
123.	A-4697 z 9.07.2021 <u>dawny budynek dla kobiet - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.4427	WRZ	Miasto Orneta	Orneta, Braniewska 8B	dawny budynek dla kobiet

	24				
Tereny wiejskie					
1.	-	GEZ	Augustyny	Augustyny, przy nr 4 dz. geod. nr 20	kapliczka przydrożna, murowana
2.	cmentarz ewangelicki - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.42677	GEZ	Bażyń	Bażyń dz. geod. nr 146	cmentarz ewangelicko-katolicki
3.	A-648 z 12.10.1967 r. kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa i św. Rocha - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.146690, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241404	WRZ GEZ	Bażyń	Bażyń dz. geod. nr 128	kościół parafialny pw. św. Mikołaja Biskupa i Rocha wraz z wyposażeniem i cmentarzem przykościelnym
4.	A-649 z 12.10.1967 r. pałac - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.150188, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241573 park dworski - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_ZZ.95931, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZZ.25178	WRZ GEZ	Bażyń	Bażyń 40/41/42 dz. geod. nr 126/2 i 127	dwór z otaczającym parkiem krajobrazowym
	budynek gospodarczy - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241708 spichlerz - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241620	GEZ	Bażyń	Bażyń 40/41/42	Budynki gospodarcze przy zespole dworsko parkowym
5.	A-640 z 12.10.1967 r. czworak - Zabytek.pl	GEZ	Bażyń	Bażyń	budynek gospodarczy w zespole pałacowym, ryglowy Budynek nie istnieje; pozostaje w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków
6.	- kapliczka przydrożna - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7590	GEZ	Bażyń	Bażyń, przy nr 17 dz. geod. nr 82/1 i 83/3	kapliczka przydrożna, murowana
7.	-	GEZ	Bażyń	Bażyń, przy nr 26 dz. geod. nr 75/4	kapliczka przydrożna, murowana
8.	-	GEZ	Bażyń	Bażyń 37 dz. geod. nr 219/4	młyn wodny / elektryczny, murowano-drewniany z turbiną
9.	-	GEZ	Biały Dwór	Biały Dwór 7 dz. geod. nr	dwór murowany w zespole dworsko-folwarcznym

				487	
10.	-	GEZ	Biały Dwór	Biały Dwór dz. geod. nr 3426/1	park krajobrazowy w zespole dworsko-folwarcznym
11.	-	GEZ	Biały Dwór	Biały Dwór dz. geod. nr 4/10	obora murowana w dawnym zespole dworsko-folwarcznym
12.	A-657, B67 z 12.10.1967 r. <u>kościół filialny Świętej Trójcy i św. Michała - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.146740, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241960 <u>cmentarz rzymskokatolicki przykościelny - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.42672 <u>Wyniki wyszukiwania - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E28_BK.242962 <u>kaplica - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.241976	WRZ GEZ	Bogatyńskie	Bogatyńskie dz. geod. nr 18/2	kościół filialny p.w. św. Trójcy i Św. Michała wraz z cmentarzem przykościelnym budynek mieszkalny/plebania kaplica
13.	A-657, B35 z 12.10.1967 r. 88/86 z 10.02.1986 <u>zespół pałacowo-folwarczny - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZE.20823	WRZ GEZ	Bogatyńskie	Bogatyńskie dz. geod. nr 5/7, 5/8, 40	zespół dworsko-folwarczny (poza dworem z oficyną i parkiem, zachowana obora murowana i gołębnik)
14.	A-637 z 12.10.1967 r. <u>pałac - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.146717, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.242007	GEZ	Bogatyńskie	Bogatyńskie 8A dz. geod. nr 5/8	dwór z oficyną, murowany w zespole dworsko-folwarcznym
15.	A-623 z 12.10.1967 r.	GEZ	Bogatyńskie	Bogatyńskie	spichrz (w obrębie zabudowań przypałacowych) Budynek nie istnieje; pozostanie w gminnej ewidencji zabytków do czasu wykreślenia z rejestru zabytków.
16.	A-637 z 12.10.1967 r. <u>park w stylu romantycznym - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_ZZ.42174, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZZ.21159	GEZ	Bogatyńskie	Bogatyńskie dz. geod. nr 5/7	park krajobrazowy w zespole dworsko-folwarcznym
17.	A-203 z 9.03.1957 i 1158 z 18.05.1968 <u>kościół odpustowy pw. Podwyższenia Krzyża Świętego - Zabytek.pl</u>	WRZ GEZ	Chwałęcino	Chwałęcino 7 dz. geod. nr 98	kościół odpustowy pw. św. Podwyższenia Krzyża Świętego, rzymskokatolicki, parafialny wraz z

	PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1467 47, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24147 <u>krużganki pielgrzymkowe -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BL.37977 , PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BL.28894 <u>zespół kościoła odpustowego pw.</u> <u>Świętego Krzyża - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZE.20762 <u>cmentarz przykościelny -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.3056 7, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4266 9				wyposażeniem wnętrza, krużgankami oraz cmentarzem (cmentarz w obrębie założenia odpustowego, z zewnątrz otoczony krużgankami, cmentarz otacza położony w środku kościoła)
	<u>cmentarz rzymskokatolicki -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4265 8	GEZ	Chwałę cin	Dz. nr ew. 30	Cmentarz rzymskokatolicki
	<u>grodzisko, st. 2 - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_AR.84802 6		Chwałę cin		grodzisko
18.	H/1 z 28.09.1953 <u>kościół parafialny pw. św.św.</u> <u>Katarzyny i Magdaleny -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 22, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24156 5	WRZ GEZ	Henryk owo	Henrykowo dz. geod. nr 87	kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w. św. Katarzyny wraz z wyposażeniem
19.	- <u>cmentarz rzymskokatolicki</u> <u>przykościelny - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4268 5	GEZ	Henryk owo	Henrykowo dz. geod. nr 87	cmentarz katolicki, parafialny
20.	666/67 z 16.10.1967 <u>plebania - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 25, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24177 3	WRZ GEZ	Henryk owo	Henrykowo 33 dz. geod. nr 79	budynek plebanii, murowany w zespole kościół parafialnego
	<u>kapliczka przydrożna - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7614	GEZ	Henryk owo		kapliczka przydrożna
	<u>dom, d. zakład księży emerytów -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24193 1	GEZ	Henryk owo		Dom, d. zakład księży emerytów
	<u>depozyt, st. 1 - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_AR.83939 4	GEZ	Henryk owo		-
21.	- <u>zespół dworsko-folwarczny -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZE.20819	GEZ	Karbow o	Karbowo 1/1 i 1/2 dz. geod. nr 36, 37, 43,	zespół dworsko- folwarczny: dwór murowany i park krajobrazowy

	park dworski - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZZ.25196 dwór - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24198 7			3492	
22.	191/91 z 17.05.1991 pałac - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1467 76, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24203 6 oficyna - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1467 84, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24203 6 park - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_ZZ.42179 , PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_ZZ.25204	WRZ GEZ	Karkaj my	Karkajmy dz. geod. nr 4/5	pałac z oficyną (ruina) i parkiem
23.	A-107 z 27.06.1953 r. kościół odpustowy pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny i św. Józefa - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1467 99, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24148 3 dom księży emerytów - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 05, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24157 2 krużganki pielgrzymkowe z 4 kaplicami - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BL.38005 , PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BL.28891	WRZ GEZ	Krosno	Krosno 11 dz. geod. nr 17/2 i 17/3	zespół kościoła odpustowego, kościół filialny pw. Nawiedzenia NMP i św. Józefa wraz z wyposażeniem wnętrza, krużgankami, kaplicami, bramą i domem księży
24.	353/94 z 26.04.1994 spichlerz - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1467 92	WRZ GEZ	Krosno	Krosno dz. geod. nr 2/21	spichlerz murowany
25.	A-899 z 28.04.1968 r.	GEZ	Krosno	Krosno 1-2 dz. geod. nr 2/6, 2/7, 2/21	zabudowania gospodarstwa klasztornego
	szkoła, ob. dom - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24160 9	GEZ	Krosno	Krosno 12	szkoła
26.	-	GEZ	Krzykał y	Krzykały, koło nr 22 dz. geod. nr 106/2	kapliczka przydrożna, murowana
27.	667/67 z 16.10.1967 kościół parafialny pw. św.	WRZ GEZ	Mingaj ny	Mingajny 35 dz. geod. nr	kościół rzymskokatolicki, parafialny p.w.

	<u>Wawrzyńca - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 08, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24163 3 <u>cmentarz przykościelny -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.3417 6, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4269 2			116	św. Wawrzyńca wraz z cmentarzem
	<u>cmentarz rzymskokatolicki -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4268 9	GEZ	Mingaj ny		cmentarz
28.	O/27 z 11.03.1957 <u>kościół parafialny pw. Świętego</u> <u>Krzyża - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 16, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24172 8	WRZ GEZ	Opin	Opin dz. geod. nr 76	kościół rzymskokatolicki p.w. Świętego Krzyża wraz z wyposażeniem
29.	- <u>cmentarz rzymskokatolicki</u> <u>przykościelny - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4266 4	GEZ	Opin	Opin dz. geod. nr 76	cmentarz katolicki, parafialny
30.	196/91 z 27.08.1991 <u>szkoła - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.1468 12, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24176 2	WRZ GEZ	Opin	Opin 12 dz. geod. nr 75	budynek szkolny, murowany
31.	- <u>wodociągowa wieża ciśnień,</u> <u>komunalna - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BL.29294	GEZ	Orneta Kolonias	Orneta Kolonias dz. geod. nr 21/2, obręb Bogatyńskie	wodociągowa wieża ciśnień
32.	A-644 z 16.10.1967 r. <u>ruina kościoła pw. św. Jakuba -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3561 34, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24521 1 <u>cmentarz przykościelny -</u> <u>Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_CM.3419 4, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_CM.4264 0	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 62	kościół murowany (ruina) wraz z cmentarzem przykościelnym
33.	- <u>kaplica przydrożna - Zabytek.pl</u> PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24529 4	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 163/1	kaplica murowana (przy drodze do Chwałęcina)

34.	- kapliczka przydrożna - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7631	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 115/2	kapliczka murowana, przydrożna (przy drodze do wsi Spędy)
35.	- kapliczka przydrożna - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7633	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 128	kapliczka murowana, przydrożna (przy drodze polnej do wsi Dąbrówka)
36.	-	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 38	kapliczka murowana, przydrożna (w W części wsi, na zakręcie drogi)
37.	- kapliczki przydrożne - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7637	GEZ	Osetnik	Osetnik, koło nr 21 dz. geod. nr 64	kapliczka murowana, przydrożna (przy S ramieniu okólnicy, przy kościółce)
38.	-	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 64	kapliczka murowana, przydrożna (opisywana jako „obok cmentarza”)
39.	-	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr 141	kapliczka murowana, przydrożna (na S od wsi, przy polnej drodze do Bażyn)
40.	A-3268 z 29.01.1992 r. młyn - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_28_BK.3806 96, PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_BK.24532 3 Wyniki wyszukiwania - Zabytek.pl	GEZ	Osetnik	Osetnik dz. geod. nr	młyn murowany, ruina z budynkami gospodarczymi i progiem wodnym na rzece Młyńskiej
41.	-	GEZ	gmina	teren gminy Orneta droga Nr 507N Braniewo- Pieniężno- Orneta- Dobre Miasto	aleja przydrożna, w tym odcinek o wybitnych walorach Orneta – Lubomino (w granicach gminy Orneta)
42.	-	GEZ	gmina	droga Nr 513N Pastęk- Orneta- Mingajny- Babiak- Ignalin- Lidzbark Warmiński- Kiwity- Wozławki	aleja przydrożna, w tym odcinek o wybitnych walorach Krykajny- Orneta oraz Mingajny- Babiak (w granicach gminy Orneta)
43.	-	GEZ	gmina	droga Nr 1356N Orneta- Opin- Wolnica- Lidzbark Warmiński	aleja przydrożna – odcinek od skrzyżowania z drogą nr 513 do założenia dworsko- parkowego w Białym Dworze

44.	-	GEZ	gmina	droga Nr 1350N Spędy – Osetnik-Chwałęcin-Augustyny	aleja przydrożna
45.	-	GEZ	gmina	droga Nr 1397N granica państwa-Piotrowiec Pakosze-Henrykowo-Kumajmy-Mingajny	aleja przydrożna (w granicach gminy Orneta)
46.	-	GEZ	gmina	droga Nr 1399N – od drogi Nr 1342NBornity-Nowy Dwór	aleja przydrożna (w granicach gminy Orneta)
47.	- kapliczka przydrożna - Zabytek.pl PL.1.9.ZIPOZ.NID_E_28_MA.7602	GEZ	Bażyń	Bażyń dz. nr 145/1 (w sąsiedztwie posesji nr 50 i parkingu	kapliczka przydrożna wraz ze starodrzewem
48.	-	GEZ	Dąbrówka	Dąbrówka dz. nr 400/12	kapliczka
49.	-	GEZ	Miłkowo	Miłkowo (na zachód od domu nr 29) dz. nr 69/4	kapliczka
50.	-	WEZ	Mingajny	Mingajny dz. nr 205	Cmentarz Parafialny
51.	-	WEZ	Karbowo	Karbowo dz. nr 16-3492;16-10/21	Park Dworski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych:

[Obiekty - Zabytek.pl](#)

[NID | Portal mapowy \(zabytek.gov.pl\)](#) [Rejestr zabytków - NID](#)

Powiatowy Program Ochrony nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024 [Uchwała w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu opieki nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024"](#) ([warmia.mazury.pl](#))

z Gminnej Ewidencji Zabytków - [Gminna Ewidencja Zabytków - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece \(orneta.pl\)](#)

z Raportu o Stanie Gminy Orneta - [Zarządzenie Nr RO.0050.80.2024 Burmistrza Ornety z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie przedstawienia raportu o stanie Gminy Orneta 2023 r.](#)

SUKZP [Studium - Urząd Miejski w Ornece](#)

obowiązujących mpzp - [Orneta - System Informacji Przestrzennej \(e-mapa.net\)](#)

Tabela 24. Wykaz stref konserwatorskich na terenie gminy Orneta

Rodzaj strefy ochrony konserwatorskiej	Zasady ochrony konserwatorskiej
Strefa „A” - ul. Plac Wolności: cała zabudowa, - ul. Sienkiewicza: cała zabudowa, - ul. Pionierów: cała zabudowa, - ul. Kościuszki: cała zabudowa, - ul. Zaułek Klasztorny: cała zabudowa, - ul. Św. Jana: cała zabudowa, - ul. Kościelna: cała zabudowa, - ul. Zamkowa: cała zabudowa, - ul. Browarna: cała zabudowa, - ul. Bażyńskiego: cała zabudowa, - ul. Mostowa: budynki nr 1 i 3 - ul. Olsztyńska: część, - ul. Zaułek św. Andrzeja: cała zabudowa - ul. 1 Maja: część.	Ochrona historycznej struktury przestrzennej i substancji architektonicznej z priorytetem dla wymagań konserwatorskich. Obowiązujące formy ochrony: - historycznego układu ulic i placów, - historycznych podziałów parcelacyjnych bloków zabudowy, - historycznego sposobu zabudowy działek.
Strefa „B” - ul. Olsztyńska: budynek na dz. nr 205, - ul. Mostowa: część niezabudowana, - ul. Dolna: cała zabudowa - ul. 1 Maja: budynki nr 2,6,7, - ul. Młynarska: cała zabudowa, - ul. Morąska: budynek nr 1.	Ochrona zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji architektonicznej o wartościach kulturowych. Obowiązujące formy ochrony: - historycznego układu ulic i placów, - historycznych podziałów parcelacyjnych bloków zabudowy, - historycznej zabudowy.
Strefa „W” – granice pokrywają się z granicami strefy „A”	Ścisła ochrona archeologiczna.
Strefa „OW” Ulice w strefie „A” i „B”	Obejmuje obszar znajdujący się pod szczególną obserwacją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków ze względu na udokumentowaną lub domniemaną obecność stanowisk archeologicznych.
Strefa „E”	Ochrona ekspozycji
Strefa „K”	Ochrona krajobrazu
źródło: LPR Gminy Orneta na lata 2016-2021 <u>Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Orneta na lata 2016-2021</u> - <u>Urząd Miejski w Orniecie (bip-wm.pl)</u>	

Tabela 25. Wykaz stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków na terenie gminy Orneta

Lp.	miejsowość	funkcja	Nr wpisu do rejestru
1	Osetnik	STANOWISKO WIELOKULTUROWE (cmentarzysko kultury wielbarskiej, osada wczesnośredniowieczna i cmentarzysko kultury	nr rej. c-177 z 21.05.1993 r.
2	Osetnik	osada wielokulturowa wczesnożelazna i wczesnośredniowieczna oraz cmentarzysko szkieletowe wczesnośredniowieczne	nr rej. c-176 z 10.05.1993 r.
źródło: NID Portal mapowy (zabytek.gov.pl) Powiatowy Program Ochrony nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024 <u>Uchwała w sprawie przyjęcia "Powiatowego programu opieki nad zabytkami Powiatu Lidzbarskiego na lata 2021-2024"</u> (warmia.mazury.pl)			

Tabela 26. Wykaz stanowisk archeologicznych na terenie gminy Orneta

Lp.	miejsowość	Obszar AZP	Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze	Funkcja i chronologia
1	Augustyny (Tawty)	16-57	I	12	punkt osadniczy, średniowiecze [dane archiwalne]
2	Bażyńny	16-57	I	1	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze
3	Bażyńny	16-57	II	2	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze
4	Bażyńny	16-57	III	3	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
5	Bażyńny	16-57	IV	4	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
6	Bażyńny	16-57	V	7	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze
7	Bażyńny	16-57	VI	8	punkt osadniczy, średniowiecze
8	Bażyńny	16-57	VII	9	osada, wczesna epoka żelaza
9	Bażyńny (Dąbrówka)	16-56	VIII	8	cmentarzisko kurhanowe, ? [dane archiwalne]
10	Bażyńny	16-56	IX	10	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
11	Bażyńny	16-56	X	11	ślad osadnictwa, późny neolit
12	Bażyńny	16-56	XI	12	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
13	Bażyńny	16-56	XII	13	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
14	Bogatyńskie	17-57	I	3	punkt osadniczy, okres halsztacki
15	Bogatyńskie	17-57	II	4	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – okres halsztacki
16	Bogatyńskie	17-57	III	5	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – okres halsztacki
17	Chwałęcín	16-57	I	10	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze
18	Chwałęcín	16-57	II	11	punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
19	Drwęczno	17-57	I	2	1/ punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – okres halsztacki, 2/ punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
20	Gieduty	15-57	II	31	punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
21	Gieduty	15-57	III	32	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
22	Gieduty	15-57	IV	33	punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
23	Gieduty	15-57	V	29	ślad osadnictwa, okres nowożytny
24	Gieduty (Ostry Kamień)	15-57	V	30	1 / punkt osadniczy, epoka brązu, 2/ punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
25	Gieduty (Ostry Kamień)	15-57	VI	26	punkt osadniczy, okres wpływów rzymskich

26	Gieduty (Ostry Kamień)	15-57	VII	27	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
27	Gieduty (Ostry Kamień)	15-57	VIII	28	punkt osadniczy, neolit
28	Gładysze	16-56	I	21	grodzisko, wczesne średniowiecze V-VIII w.
29	Henrykowo	15-58	I	10	punkt osadniczy, okres wędrówek ludów [dane archiwalne]
30	Henrykowo	15-58	II	7	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
31	Henrykowo	15-58	III	8	punkt osadniczy, późne średniowiecze
32	Klusajny	17-57	I	1	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – okres halsztacki
33	Klusajny	17-57	II	6	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – okres halsztacki
34	Klusajny	17-57	III	7	punkt osadniczy, okres halsztacki
35	Krosno	16-58	I	1	1 / punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
36	Krosno	16-58	II	2	1 / punkt osadniczy, wczesne średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze, 3/ punkt osadniczy, okres nowożytny
37	Krosno	16-58	III	3	1 / punkt osadniczy, wczesne średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
38	Krosno	16-58	IV	4	1/ punkt osadniczy, okres nowożytny, 2/ punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
39	Krosno	16-58	V	6	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D
40	Krzykały	16-58	I	11	punkt osadniczy, okres nowożytny
41	Krzykały	16-58	II	12	1/ punkt osadniczy, neolit, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze
42	Krzykały	16-58	III	13	punkt osadniczy, neolit
43	Krzykały	16-57	IV	5	punkt osadniczy, średniowiecze
44	Krzykały	16-57	V	6	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
45	Kumajny	16-58	I	6	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
46	Kumajny	16-58	II	7	punkt osadniczy, okres nowożytny
47	Limity (dawna miejscowość, obecnie uroczysko)	18-58	I	2	grodzisko?, wczesne średniowiecze
48	Mingajny	16-59	I	1	punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
49	Mingajny	16-59	II	2	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D
50	Mingajny	16-59	III	3	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D
51	Mingajny	16-59	IV	4	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D
52	Mingajny	16-59	V	5	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D

53	Mingajny	16-59	VI	7	punkt osadniczy, schyłek epoki brązu – halsztatt D
54	Nowy Dwór	16-58	I	14	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza [dane archiwalne]
55	Nowy Dwór	16-58	II	5	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
56	Nowy Dwór	16-58	III	8	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
57	Nowy Dwór	16-58	IV	9	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, wczesne średniowiecze, 3/ punkt osadniczy, średniowiecze, 4/ punkt osadniczy, okres nowożytny
58	Nowy Dwór	16-58	V	10	punkt osadniczy, okres nowożytny
59	Opin	17-59	I	5	punkt osadniczy, wczesna epoka brązu
60	Opin	17-59	II	6	ślad osadnictwa, epoka kamienia
61	Opin	17-59	III	7	1/ślad osadnictwa, epoka kamienia, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
62	Opin	17-58	IV	3	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
63	Opin	17-58	V	4	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
64	Opin	17-58	VI	5	punkt osadniczy, średniowiecze
65	Opin	17-59	VII	2	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
66	Opin	17-59	VIII	3	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
67	Opin	17-59	IX	4	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, okres nowożytny
68	Opin	17-59	X	1	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
69	Opin (d. Karbowo III/1)	17-58	XI	1	punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza
70	Opin (d. Biały Dwór I/2)	17-58	XII	1	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
71	Opin (d. Karbowo I/6)	17-58	XIII	2	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
72	Opin (d. Karbowo II/7)	17-58	XIV	6	punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
73	Orneta	17-58	III	8	punkt osadniczy, średniowiecze
74	Orneta	17-58	IV	9	punkt osadniczy, średniowiecze
75	Orneta	17-58	V	10	1/ punkt osadniczy, wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, wczesne średniowiecze
76	Orneta	17-58	VI	11	1/ punkt osadniczy, średniowiecze, 2/ punkt osadniczy, chronologia nieokreślona
77	Orneta	17-58	VII	12	punkt osadniczy, wczesne średniowiecze [dane archiwalne]
78	Orneta	17-58	VIII	13	punkt osadniczy, okres wpływów rzymskich [dane archiwalne]

79	Orneta	17-58	IX	14	punkt osadniczy, chronologia nieokreślona [dane archiwalne]
80	Orneta	17-58	X	15	punkt osadniczy, chronologia nieokreślona [dane archiwalne]
81	Osetnik	16-56	I	22	1/ cmentarzysko, okres wpływów rzymskich, 2/ osada, VI-VIII w. 3/ osada, wczesne średniowiecze REJESTR ZABYTKÓW C177 z 21.05.1993 r. (połączone stanowiska I i XXII w Osetniku)
82	Osetnik	16-56	II	23	ślad osadnictwa, neolit? [dane archiwalne]
83	Osetnik	16-56	III	24	cmentarzysko, okres wędrówek ludów [dane archiwalne]
84	Osetnik	16-56	IV	25	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, XV-XVII w.
85	Osetnik	16-56	V	26	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
86	Osetnik	16-56	VI	27	ślad osadnictwa, późne średniowiecze
87	Osetnik	16-56	VII	28	ślad osadnictwa, epoka kamienia?
88	Osetnik	16-56	VIII	29	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
89	Osetnik	16-56	IX	30	ślad osadnictwa, późne średniowiecze
90	Osetnik	16-56	X	31	ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.
91	Osetnik	16-56	XI	32	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
92	Osetnik	16-56	XII	33	ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.
93	Osetnik	16-56	XIII	34	ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XV w.
94	Osetnik	16-56	XIV	35	1/ ślad osadnictwa, neolit, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
95	Osetnik	16-56	XV	36	1/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, okres nowożytny
96	Osetnik	16-56	XVI	37	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze V-VIII w., 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze XV-XVI
97	Osetnik	16-56	XVII	38	1/ osada, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
98	Osetnik	16-56	XVIII	39	1/ osada, wczesna epoka żelaza, 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
99	Osetnik	16-56	XIX	40	1/ ślad osadnictwa, późna epoka brązu – wczesna epoka żelaza, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
100	Osetnik	16-56	XX	41	1/ osada, wczesne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
101	Osetnik	16-56	XXI	42	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich, 3/ osada, wczesne średniowiecze, 4/ ślad osadnictwa, późne

					średniowiecze
102	Osetnik	16-56	XXII	43	1/ osada, wczesne średniowiecze XXIII w., 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, XVIXVII w. REJESTR ZABYTKÓW C177 z 21.05.1993 r. (połączone stanowiska I i XXII w Osetniku)
103	Osetnik	16-56	XXIII	44	ślad osadnictwa, późne średniowiecze
104	Osetnik	16-56	XXIV	45	ślad osadnictwa, okres wpływów rzymskich
105	Osetnik	16-56	XXV	46	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XII w.?
106	Osetnik	16-56	XXVI	47	1/ osada, wczesne średniowiecze XXIII w., 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze XIV-XVI w.
107	Osetnik	16-56	XXVII	48	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
108	Osetnik	16-56	XXVIII	49	1/ osada wielokulturowa: wczesna epoka żelaza oraz wczesne średniowiecze 2/ cmentarzysko szkieletowe, wczesne średniowiecze REJESTR ZABYTKÓW C176 Z 10.05.1993 r
109	Osetnik	16-56	XXIX	50	1/ ślad osadnictwa, pradzieje, 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
110	Osetnik	16-56	XXX	51	1/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze XIII w., 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
111	Osetnik	16-56	XXXI	52	1/ osada, wczesne średniowiecze XIIIXIII w., 2/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
112	Osetnik	16-56	XXXII	53	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia?, 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze XVXVI w.
113	Osetnik	16-56	XXXIII	54	ślad osadnictwa, późne średniowiecze XVXVI w
114	Osetnik	16-56	XXXIV	55	1/ ślad osadnictwa, wczesna epoka brązu, 2/ osada, późna epoka brązu? – wczesna epoka żelaza?, 3/ osada, wczesne średniowiecze, 4/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze
115	Osetnik	16-56	XXXV	58	ślad osadnictwa, późne średniowiecze
116	Osetnik	16-56	XXXVI	9	przyczółek mostowy, 1807 r.
117	Osetnik	16-56	XXXVII	14	1/ osada, halsztatt / wczesny okres lateński, 2/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze,
118	Osetnik	16-56	XXXVIII	15	1/ osada, wczesna epoka żelaza, 2/ osada, wczesne średniowiecze, 3/ cmentarzysko szkieletowe, ?, 4/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze,
119	Osetnik	16-56	XXXIX	16	osada, wczesne średniowiecze
120	Osetnik	16-56	XL	17	1/ ślad osadnictwa, epoka kamienia, 2/ osada, wczesna epoka żelaza, 3/ ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze, 4/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze, 5/ ślad osadnictwa, okres nowożytny,
121	Osetnik	16-56	XLI	18	1/ ślad osadnictwa, neolit, 2/ ślad osadnictwa, późna epoka brązu?- wczesna epoka żelaza 3/ ślad osadnictwa, późne średniowiecze

122	Osetnik	16-56	XLII	19	1/ osada, wczesna epoka żelaza, 2/ osada, wczesne średniowiecze
123	Osetnik	16-56	XLIII	20	osada, wczesna epoka żelaza
124	Osetnik	16-56	XLIV	13	1/ punkt osadniczy, epoka brązu / wczesna epoka żelaza, 2/ punkt osadniczy, średniowiecze XIII-XV w.
125	Wojciechowo	18-58	III	14	osada, wczesna średniowiecze
126	Wojciechowo	18-58	IV	15	ślad osadnictwa, wczesne średniowiecze
127	Wojciechowo	18-58	V	16	1/ ślad osadnictwa, wczesna epoka brązu, 2/ osada, XI-XII w.
128	Wojciechowo	18-58	VI	17	1/ osada, wczesne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, XVII-XVIII w.
129	Wojciechowo	18-58	VII	18	1/ osada, X-XIII w., 2/ ślad osadnictwa, XIII-XIV, 3/ ślad osadnictwa, XVI-XVIII w.
130	Wojciechowo	18-58	VIII	19	1/ osada, X-XIII w., 2/ ślad osadnictwa, XVI-XVIII w.
131	Wojciechowo	18-58	IX	20	1/ osada, wczesne średniowiecze, 2/ ślad osadnictwa, XVI-XVIII w.
132	Wojciechowo	18-58	X	21	1/ ślad osadnictwa, wczesna epoka brązu, 2/ osada, wczesne średniowiecze, 3/ ślad osadnictwa, XVI-XVIII w
133	Wojciechowo	18-58	XI	22	1/ osada, pradzieje, 2/ osada, wczesne średniowiecze, 3/ osada, XVIII-XIX w
źródło: NID Portal mapowy (zabytek.gov.pl) Gminna Ewidencja Zabytków - Biuletyn Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Ornece (orneta.pl)					